

Passend
Primair
Onderwijs

ROTTERDAM

PPO ROTTERDAM
JAARVERSLAG

2023

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	3
1. Algemeen	5
1.1. Doelstelling van de organisatie	5
1.2. Strategisch beleid en kernactiviteiten	6
1.3. Juridische structuur	7
1.4. Interne organisatiestructuur	8
1.5. Duurzaamheid	9
1.6. Internationalisering	9
1.7. Herstelopdrachten Inspectie	10
2. Governance	11
2.1. Ontwikkelingen op het gebied van governance	11
2.2. Code Goed Bestuur in het Primair Onderwijs	12
2.3. Horizontale verantwoording	12
2.3.1. Medezeggenschapsraad	12
2.3.2. Ondersteuningsplanraad	13
2.3.3. Klankbordgroep	14
2.3.4. Ombudsman	14
2.3.5. Klachtenregeling	15
2.3.6. Externe Vertrouwenspersoon	15
3. Beleid en resultaten	17
3.1. Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar	17
3.1.1. Algemeen	17
3.1.2. Kengetallen	17
3.2. Verwachte toekomstige ontwikkelingen	22
3.3. Beleid en resultaten	24
3.3.1. Uitgangspunt 1: Kinderen worden goed en zo dicht mogelijk bij huis ondersteund	
3.3.2. Uitgangspunt 2: Ouders en professionals worden, ieder vanuit hun eigen verantwoordelijkheid, nauw betrokken bij de ondersteuning van het kind	
3.3.3. Uitgangspunt 3: De schoolcontactpersoon is een bekend en vertrouwd gezicht voor het hele schoolteam	
3.3.4. Uitgangspunt 4: De ondersteuning wordt snel en bij voorkeur binnen de school geregeld, waarbij gebruik gemaakt kan worden van een breed scala aan specialisten	
3.3.5. Uitgangspunt 5: De extra ondersteuningsmiddelen worden op transparante wijze, effectief ingezet op die plaatsen waar dat het hardste nodig is	
3.3.6. Uitgangspunt 6: Er zijn voor ieder kind passende ontwikkelingsmogelijkheden	
3.3.7. Uitgangspunt 7: Met gezond verstand en vertrouwen in elkaar, beperken we de bureaucratie tot een minimum	
3.4. Onderzoek	34

4. Personeel	35
4.1. Belangrijke ontwikkelingen	35
4.2. Ziekteverzuim, Arbo en Veiligheid	36
4.3. Personeel in cijfers	36
4.4. Beheersing uitkeringen na ontslag	37
5. Bedrijfsvoering	38
5.1. Organisatie Staf	38
5.2. Huisvesting	38
5.3. Informatieverwerking en ICT	38
5.4. Communicatie	39
5.5. Kwaliteitszorg	40
5.6. Privacy en Informatieveiligheid	41
6. Financiën	43
6.1. Toelichting op de balans	44
6.2. Toelichting op de staat van baten en lasten	46
6.3. Toelichting op investeringen	48
6.4. Toelichting op kasstromen en financiering	48
6.5. Treasurybeleid	48
7. Continuïteitsparagraaf	49
7.1. Kengetallen	49
7.2. Meerjarenbegroting	50
7.3. Het interne risicobeheersings- en controlesysteem	53
7.4. Rapportage toezichthoudend orgaan	60
Ondertekening	61
8. Rapportage toezichthoudend orgaan	62
9. Jaarrekening	67

VOORWOORD

Toewerken naar een nieuw ondersteuningsplan

Voor u ligt het Jaarverslag 2023 van PPO Rotterdam. Het afgelopen jaar werd gewerkt aan het vormgeven van het nieuwe Ondersteuningsplan 2024-2026. Er is gedurende het jaar input opgehaald bij de verschillende stakeholders. Dit leverde veel informatie op. Het jaar 2023 bleek echter een jaar vol ontwikkelingen, zoals de aankondiging van een bestuurswissel en het Inspectiebezoek waar meerdere herstelopdrachten uit voort kwamen. Gezien al deze ontwikkelingen (de aankomende bestuurswissel, de behoefte van de schoolbesturen specifieke thema's uitgebreider te bespreken en de herstelopdrachten van de Inspectie) is uiteindelijk besloten de looptijd van het nieuwe ondersteuningsplan bij te stellen naar twee jaar (2024-2026).

Personeel

Waar we begin 2023 startten met een personeelstekort van 16 fte, was eind 2023 de formatie op het niveau van het bestuursformatieplan. De Onderwijs Arrangeer Teams (OAT's) waren hiermee weer op sterkte. Door de grootte van de teams is besloten tot het aanstellen van een extra regiomanager. Deze is geworven vanuit het eigen personeel. Daarnaast startte dit jaar de werving voor een nieuwe directeur-bestuurder, gezien de naderende pensioendatum van de directeur-bestuurder.

Terugdringen reserves

In 2021 zijn door alle samenwerkingsverbanden bestedingsplannen voor de afbouw van mogelijk te hoge reserves opgesteld. In 2022 lukte deze afbouw nog onvoldoende door onvoorziene bekostiging vanuit het Rijk. Ondanks de geplande afbouw in 2023 concludeerde de Minister dat dit onvoldoende snel ging en werd bij de vaststelling van de bekostiging voor 2023 een korting op de rijksbijdrage toegepast. Dit kwam voor PPO Rotterdam neer op een korting van € 700.000,-. Gezien de al geplande afbouw en uitdagingen in het onderwijsveld een zeer ongewenste ontwikkeling. In totaal 128 samenwerkingsverbanden PO en VO hebben zich verenigd en zijn bij het Ministerie van OCW in bezwaar gegaan tegen de opgelegde korting.

Thuiszitters

Het aantal thuiszitters is in 2023 gegroeid tot boven de grens van 150 leerlingen. Wat opvalt in de cijfers is dat er zelfs in september al sprake was van een groot aantal thuiszitters. Net als in voorgaande jaren is er een oververtegenwoordiging van jonge kinderen en kinderen met zorgvraag voorliggend in de thuiszitterslijst. In 2023 zouden vier aanvangsklassen starten, specifiek gericht op 4- en 5-jarigen. Vanwege personeelstekorten is het helaas niet gelukt om in 2023 de klassen te laten starten.

Inspectie

Eind 2023 heeft de Inspectie van het Onderwijs het Vierjaarlijkse onderzoek bestuur afgelegd. Hier zijn meerdere herstelopdrachten uit voortgekomen op het dekkend netwerk, kwaliteitsbeleid en de governance van het samenwerkingsverband.

Ondanks uitdagingen schouders eronder

Kijkend naar de grote uitdagingen waar het Rotterdamse primair en gespecialiseerd onderwijs mee wordt geconfronteerd kan ik alleen maar mijn bewondering uitspreken over de wijze waarop er wordt gewerkt. De aanhoudende personeelstekorten in het onderwijs en de jeugdzorg zetten grote druk op de uitvoering van het werk. Ondanks alles zetten we er iedere dag weer met elkaar de schouders onder om onze leerlingen van zo goed mogelijk onderwijs te voorzien.

Tenslotte wil ik hierbij mijn dank uitspreken richting Michiel Minderhoud voor zijn jarenlange inzet als directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband. Op 15 februari 2024 heeft hij officieel afscheid genomen van de organisatie. Dit jaarverslag betreft een overzicht van het laatste jaar waarin hij zich onverminderd heeft ingezet voor de leerlingen in Rotterdam.

Marjolein de Heer

Directeur-Bestuurder Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Rotterdam

1. ALGEMEEN

1.1. Doelstelling van de organisatie

Missie

De Rotterdamse schoolbesturen voor primair onderwijs en speciaal onderwijs hebben de gezamenlijke opdracht ervoor te zorgen dat er voor alle kinderen een passende onderwijsplek beschikbaar is. Wij vormen met elkaar het Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Rotterdam en geven onze opdracht vorm aan de hand van de volgende missie:

Alle Rotterdamse kinderen een passende onderwijsplek, zoveel mogelijk in de eigen wijk.

Visie

De visie beschrijft wat PPO Rotterdam wil bereiken. Vanuit deze visie is het Ondersteuningsplan geschreven. Voor de periode 2020-2024 is de visie als volgt:

PPO Rotterdam streeft naar het inclusiever worden van alle vormen van onderwijs (bao-sbo-so) en het voorkomen van uitsluiting zodat er voor alle Rotterdamse kinderen een passende onderwijsplek beschikbaar is. Regulier waar het kan, speciaal als het moet en zoveel mogelijk thuisnabij (in de eigen wijk). PPO Rotterdam faciliteert de scholen om dit te kunnen realiseren en stimuleert hybride vormen van onderwijs.

Kernwaarden

PPO Rotterdam werkt als organisatie vanuit een aantal kernwaarden. Deze kernwaarden geven aan waarom en hoe we de dingen doen in Rotterdam. Onze kernwaarden zijn:

- *Samenwerken*

Samen lossen we het in Rotterdam op

PPO Rotterdam werkt samen:

- met de scholen, op de scholen (schoolcontactpersonen, intern begeleiders, leerkrachten, ouders, directie, schoolmaatschappelijk werk);
- met externe partners zoals gemeente, zorgaanbieders, enzovoort;
- binnen de eigen organisatie (binnen en tussen Onderwijs Arrangeer Teams (OAT), regio's, MT);

omdat we mét elkaar meer bereiken.

- *Persoonlijk*

Iedereen doet ertoe in Rotterdam

De medewerkers van PPO Rotterdam nemen vragen (van leerkrachten, ouders, collega's, enzovoort) serieus en zoeken naar de meest passende oplossing. Daarbij zijn zij zich bewust van hun eigen professioneel handelen en de voorbeeldfunctie die zij hiermee vervullen (vriendelijkheid, eerlijkheid, inzet, werkplezier).

- *Innovatie*

Wij durven buiten de lijntjes te kleuren

Om alle kinderen een passende onderwijsplek te kunnen bieden, zijn nieuwe werkwijzen en samenwerkingsvormen nodig. PPO Rotterdam staat daarom open voor het toepassen van nieuwe ideeën, houdt zichzelf en anderen scherp met nieuwe inzichten en ontwikkelt nieuwe aanpakken en werkwijzen (zoals bijvoorbeeld Kleuters in Delfshaven (KID) en de ONZE-aanpak). Daarnaast stimuleert PPO Rotterdam het leren van en met elkaar.

1.2. Strategisch beleid en kernactiviteiten

PPO Rotterdam heeft haar strategisch beleid tot aan 2024 vastgelegd in het [Ondersteuningsplan 2020-2024 Rotterdam doet het! samen naar inclusiever onderwijs](#). Kern van het strategisch beleid is het Rotterdams model.

Het Rotterdams model

In Rotterdam hanteren we een eigen model. Bij de start van passend onderwijs werden termen als ‘expertisemodel’ en ‘school- of bestuursmodel’ en ‘leerlingmodel’ gehanteerd. Bij het expertisemodel wordt de extra ondersteuning door het samenwerkingsverband uitgevoerd. Bij het school- of bestuursmodel doet het schoolbestuur dat. Het leerlingmodel is een variant waarbij ondersteuning door het samenwerkingsverband gericht is op individuele kinderen. Het Rotterdams model is een combinatie van deze drie modellen.

In het Rotterdams model is de expertise over de extra ondersteuning van kinderen geborgd en in dienst van het samenwerkingsverband. Expertise die extern wordt ingehuurd is in de vorm van het ‘schoolbudget’ via de PPO-schoolcontactpersoon per school beschikbaar.

De Wet Primair Onderwijs (WPO) en de Wet op de Expertise Centra (WEC) vormen onze wettelijke basis. In Rotterdam wordt passend onderwijs collectief en op basis van solidariteit aangepakt. We zetten mensen en middelen in waar het nodig is, ‘ieder het zijne is niet ieder hetzelfde’. We werken aan inclusiever onderwijs, aan een inclusievere stad. Het Rotterdamse model maakt door zijn flexibiliteit ontwikkeling in die richting goed mogelijk.

De gemeente Rotterdam, Koers VO en PPO Rotterdam werken zij aan zij in het streven naar kansengelijkheid en optimale ontwikkelingsmogelijkheden voor elk kind.

Kort en goed willen we in Rotterdam dat:

- 1 kinderen goed en zo dicht mogelijk bij huis ondersteund worden.
- 2 ouders en professionals, ieder vanuit hun eigen verantwoordelijkheid, nauw betrokken worden bij de ondersteuning van het kind.
- 3 de schoolcontactpersoon een bekend en vertrouwd gezicht is voor het hele schoolteam.
- 4 de ondersteuning snel en bij voorkeur binnen de school geregeld wordt, waarbij gebruik gemaakt kan worden van een breed scala aan specialisten.

- 5 de extra ondersteuningsmiddelen op transparante wijze, effectief worden ingezet op die plaatsen waar dat het hardst nodig is.
- 6 er voor ieder kind passende ontwikkelingsmogelijkheden zijn.
- 7 we met gezond verstand en vertrouwen in elkaar, de bureaucratie tot een minimum beperken.

1.3. Juridische structuur

PPO Rotterdam is één van de 77 samenwerkingsverbanden voor passend primair onderwijs in Nederland. PPO Rotterdam wordt per 1 januari 2024 gevormd door 19 aangesloten schoolbesturen die actief zijn in het primair onderwijs in Rotterdam.

De stad Rotterdam is, uitgezonderd Rozenburg en Hoek van Holland, aangewezen als samenwerkingsverband voor primair passend onderwijs. Alle Rotterdamse basisscholen werken binnen PPO Rotterdam samen om ieder kind het onderwijs te bieden dat het nodig heeft.

PPO Rotterdam is opgericht op 25 maart 2013, toen ook de statuten bij akte van oprichting zijn vastgelegd. Als rechtsvorm is PPO een vereniging. Op 30 november 2016 heeft een statutenwijziging plaatsgevonden met als belangrijkste doel het scheiden van bestuur en toezicht. Binnen de huidige structuur wordt er gewerkt met een directeur-bestuurder en een Algemene Vergadering als intern toezichthoudend orgaan. Sinds schooljaar 2022-2023 kent de Algemene Vergadering een onafhankelijk voorzitter. In december 2023 heeft het vierjaarlijks onderzoek van de Inspectie van het Onderwijs plaatsgevonden. PPO Rotterdam heeft naar aanleiding van het Inspectiebezoek een herstelopdracht ontvangen op de governance. De Inspectie zegt daarover: *Intern toezicht wordt onvoldoende uitgevoerd en functioneert niet onafhankelijk van het bestuur. Er is geen sprake van functionele scheiding van intern toezicht en bestuur (artikel 17b, tweede en derde lid, WPO), dit moet het bestuur herstellen.* PPO Rotterdam pakt deze herstelopdracht op en werkt toe naar een herziening van het toezichtmodel.

De leden van de vereniging waren in 2023:

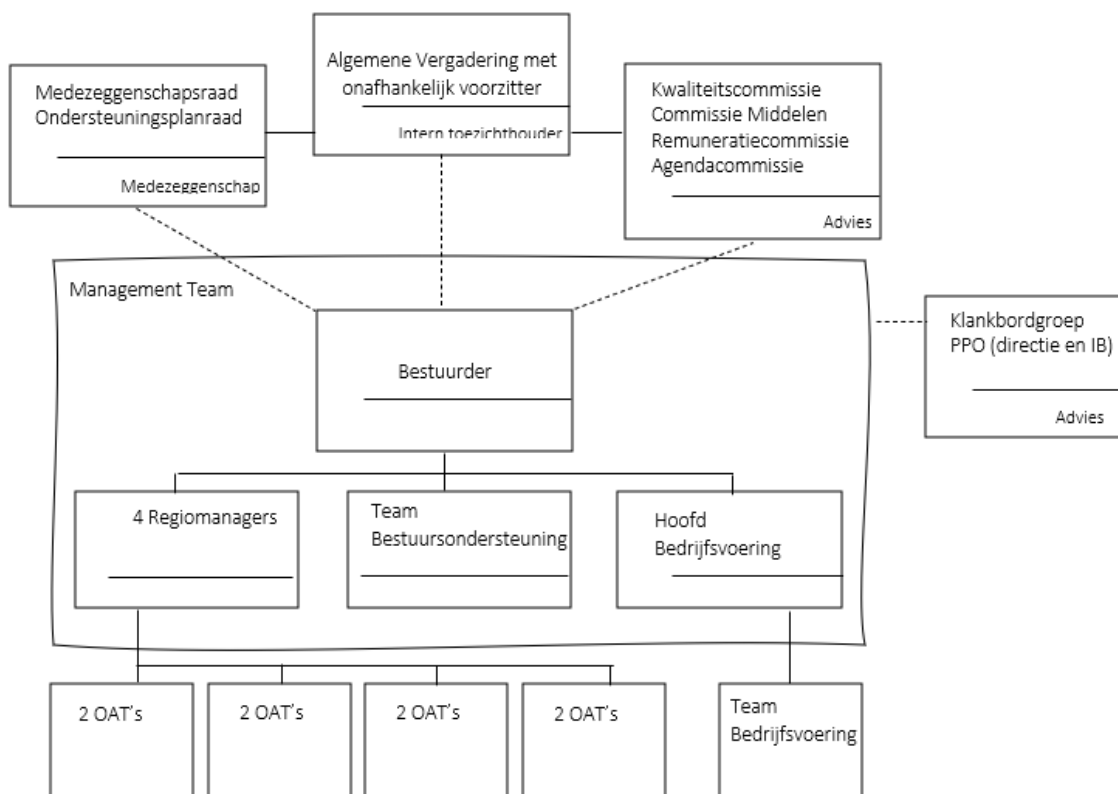
Nr	Naam bestuur	Soort bestuur	Plaats
1	De Kralingsche school	Vereniging	Rotterdam
2	LEV Scholengroep West Nederland	Vereniging	Alphen aan den Rijn
3	Martinusstichting voor so en vso	Stichting	Rotterdam
4	Rotterdamse Vereniging voor Katholiek Onderwijs	Stichting	Rotterdam
5	Bestuur Openbaar Onderwijs Rotterdam	Stichting	Rotterdam
6	Stichting SIOZ	Stichting	Amsterdam
7	Hindoe Onderwijs Nederland	Stichting	Den Haag
8	Stichting Islamitisch Primair Onderwijs Rijnmond	Stichting	Rotterdam
9	Kind en Onderwijs Rotterdam (per 1 januari 2024 SARO)	Stichting	Rotterdam

10	Protestants Christelijk Onderwijs Hillegersberg Schiebroek (per 1 augustus 2023 Stichting OPwijs)	Stichting	Rotterdam
11	Rotterdamse Schoolvereniging	Stichting	Rotterdam
12	SWK-groep (Van Brienenoordschool) (met ingang van schooljaar 2023-2024 gesloten)	Stichting	Berkel en Rodenrijs
13	Interconfessioneel Onderwijs te Rotterdam eo	Stichting	Rotterdam
14	Protestants-Christelijk Basis- en Orthopedagogisch Onderwijs	Stichting	Rotterdam
15	Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland	Stichting	Rotterdam
16	Yulius Onderwijs	Stichting	Dordrecht
17	De Rotterdamse Montessorischool	Vereniging	Rotterdam
18	De Van Oldenbarneveltschool	Vereniging	Rotterdam
19	Montessorischool Kralingen	Vereniging	Rotterdam
20	Horizon Jeugdzorg en Speciaal Onderwijs	Stichting	Rotterdam
21	Stichting GROOS (gesloten per 1 november 2023)	Stichting	Rotterdam

Tabel 1. Overzicht deelnemende schoolbesturen

1.4. Interne organisatiestructuur

PPO kent een platte organisatiestructuur, met als hart van de organisatie de 8 Onderwijs Arrangeer Teams (OAT's) die als zelforganiserende teams functioneren.

Afbeelding 1. Organogram PPO Rotterdam

PPO Rotterdam bestaat uit 8 Onderwijs Arrangeer Teams. De OAT's bieden extra ondersteuning aan leerkrachten, scholen, ouders en kinderen door maatwerk te leveren. Ieder OAT is samengesteld uit medewerkers met verschillende expertises en vaardigheden. Daarnaast zijn bijna alle PPO-medewerkers werkzaam als schoolcontactpersoon (SCP). Afhankelijk van de ondersteuningsvraag gaat de SCP, in overleg met de school, kijken welke vorm van ondersteuning het meest passend is.

1.5. Duurzaamheid

PPO Rotterdam werkt stapsgewijs aan maatregelen in het kader van duurzaamheid. Op de volgende terreinen wordt hieraan gewerkt:

- Inkoopbeleid t.a.v. facilitaire en gebouwgebonden gebruiks- en verbruiksmiddelen.
- Zoveel mogelijk digitaal werken.
- Duurzaam afvoeren van digitale hulpmiddelen.
- Mobiliteitsbeleid met regelingen ter bevordering van het gebruik van milieuvriendelijke vervoersmiddelen. PPO Rotterdam heeft haar mobiliteitsbeleid inmiddels ingericht op de wetgeving voor de registratie van CO2-uitstoot die per 1 juli 2024 in werking zal treden.
- Personeelsbeleid: samen met de Arbodienst is een RI&E medewerkersonderzoek uitgevoerd naar de werkomstandigheden van de medewerkers. Vanuit dit onderzoek worden maatregelen getroffen om onder andere psychosociale werkbelasting te voorkomen.
- In het verslagjaar zijn regelingen voor deelname bedrijfsfitness en een leasefietsregeling ingevoerd.

1.6. Internationalisering

De wereld om ons heen verandert snel en de internationalisering neemt toe. Wat in je eigen land, stad of school gebeurt is niet te begrijpen zonder kennis van de wereld. Onderwijs heeft tot taak om leerlingen kennis te laten maken met de internationale en interculturele samenleving. Dat is in een stad als Rotterdam de dagelijkse praktijk. Ook als samenwerkingsverband zijn we ons in toenemende mate bewust van onderwijsontwikkelingen die zich buiten ons land afspelen.

In 2022 werd de wereld opgeschrikt door de inval van Rusland in Oekraïne. Sinds de start van de oorlog in de Oekraïne vangt de gemeente Rotterdam Oekraïense vluchtelingen op in de stad. Onder deze vluchtelingen bevinden zich ook veel kinderen. Speciaal voor de groep Oekraïense kinderen is een tijdelijke schakelschool opgericht, De Gaffel. Net als alle andere scholen voor primair onderwijs in de stad heeft PPO Rotterdam ook aan deze school een schoolcontactpersoon verbonden. Daarnaast heeft PPO in 2022 een Oekraïense gedragswetenschapper en in 2023 een Oekraïense Ambulant begeleider in dienst genomen om specifiek deze groep kinderen te ondersteunen. In april 2023 is via MEE een Oekraïense ouderfunctionaris aangesteld om Oekraïense ouders te kunnen begeleiden. PPO Rotterdam werkt nauw samen met de gemeente Rotterdam en de Rotterdamse schoolbesturen t.a.v. de schakelklassen voor anderstalige nieuwkomers. Rotterdam kent een grote instroom van anderstalige nieuwkomers en het is een voortdurende uitdaging voor alle betrokken partijen om deze kinderen van passend onderwijs te voorzien.

1.7. Herstelopdrachten Inspectie

In december 2023 heeft het vierjaarlijks onderzoek van de Inspectie plaatsgevonden bij PPO Rotterdam. Hoewel we de definitieve rapportage van de Inspectie pas eind maart 2024 van de Inspectie ontvingen, heeft deze toch invloed op het jaarverslag 2023. Het rapport bevat een aantal aanbevelingen en herstell opdrachten t.a.v. het jaarverslag. Hieronder staat weergegeven hoe deze zijn opgepakt:

<p>Het jaarverslag kan een meer verantwoordend karakter krijgen wanneer het bestuur de ontwikkelingen en resultaten niet alleen weergeeft, maar ook relateert aan vooraf opgestelde beoogde resultaten. Daarvoor is het nodig dat het bestuur eerst beoogde resultaten formuleert en ook dat het bestuur hier in zijn evaluaties op ingaat.</p>	<p>Dit heeft een plek gekregen in de Actielijn Kwaliteitsbeleid. Deze wordt nu verder vormgegeven en de resultaten hiervan zullen in het jaarverslag 2024 zichtbaar zijn.</p>
<p>Zowel de OPR als de AV kunnen hun kritiekpunten op bijvoorbeeld het Ondersteuningsplan uitwisselen en als aandachtspunt formuleren om te volgen gaandeweg een school- of kalenderjaar. De AV kan op zijn beurt dit betrekken bij zijn verantwoording in het jaarverslag. Hij kan dit verslag vooraf voorleggen aan de OPR en daar een kritische dialoog over voeren, om zo zijn eigen tegenspraak te organiseren.</p>	<p>De Rapportage toezichhoudend orgaan bij het jaarverslag 2023 wordt op 14 juni 2024 besproken in het overleg tussen OPR en toezichhouder.</p>
<p>In het jaarverslag ontbreekt verantwoording over hoe het risicobeheersingssysteem functioneert en of dit nog aanpassing behoeft. Ook ontbreken adequate beheersmaatregelen bij enkele belangrijke risico's (artikelen 3f en 4, vierde lid, Rjo). Verder ontbreekt in het jaarverslag een verantwoording over het afwijken van de gehanteerde code Goed Bestuur.</p>	<p>Deze maatregelen worden uitgebreid toegelicht in <i>paragraaf 7.3 Het interne risicobeheersings- en controlesysteem</i>. In <i>paragraaf 2.2 Code Goed Bestuur in het Primair Onderwijs</i> wordt beschreven op welk punt wordt afgeweken van de code Goed Bestuur.</p>
<p>In de verantwoording van het intern toezicht in het jaarverslag ontbreekt informatie over de resultaten die zijn handelen heeft opgeleverd. Daarnaast is onvoldoende toegelicht hoe is getoetst of sprake is van een doelmatige besteding van de middelen (artikel 17c, eerste lid wpo, jo. artikel 3, sub f en artikel 4, vierde lid, bijlage 3 Rjo).</p>	<p>In de <i>Rapportage toezichhoudend orgaan</i> (zie hoofdstuk 8) zijn de door de Inspectie genoemde punten verwerkt.</p>

2. GOVERNANCE

2.1. Ontwikkelingen op het gebied van governance

PPO Rotterdam heeft als rechtsvorm een vereniging. Er waren in januari 2023 21 schoolbesturen aangesloten bij de vereniging. In december 2023 waren dat er nog 19.

PPO Rotterdam heeft in 2016 besloten tot een statutenwijziging en aanpassing van het huishoudelijk reglement, waarin toezicht en bestuur gescheiden zijn. De code Goed Bestuur in het Primair Onderwijs is daarbij gehanteerd.

De vereniging kent twee organen: het bestuur, bestaande uit een directeur-bestuurder en de Algemene Vergadering in de rol van intern toezichthouder. Daarnaast heeft de Algemene Vergadering een adviserende rol en een werkgeversfunctie naar de directeur-bestuurder. Eind 2020 heeft minister Arie Slob nogmaals het belang van onafhankelijkheid in het toezicht van samenwerkingsverbanden benadrukt in zijn Verbeteragenda Passend Onderwijs waarbij wordt gewerkt aan de verbetering en doorontwikkeling van passend onderwijs.

Binnen PPO Rotterdam is, vooruitlopend hierop, een werkgroep vanuit de Algemene Vergadering in de loop van 2020 al aan de slag gegaan met het opstellen van een advies ten aanzien van onafhankelijk toezicht. In 2021 is het advies in de commissie Kwaliteit en de Algemene Vergadering besproken. Op basis van een positief advies vanuit de commissie Kwaliteit heeft de Algemene Vergadering ingestemd met het voorstel een onafhankelijk voorzitter in te stellen. In 2021 zijn daartoe een aantal documenten uitgewerkt en vastgesteld: concept statutenwijziging, wervingsprocedure en functieprofiel onafhankelijk voorzitter. De werving van de onafhankelijk voorzitter is begin 2022 opgestart en in de Algemene Vergadering van 14 juni 2022 hebben de leden ingestemd met de voordracht voor de benoeming van een onafhankelijk voorzitter. Deze onafhankelijk voorzitter is met ingang van schooljaar 2022-2023 gestart.

Eind 2023 heeft de Inspectie van het Onderwijs PPO Rotterdam bezocht in het kader van het vierjaarlijkse onderzoek. Dit heeft geresulteerd in een herstelopdracht op het gebied van governance. De Inspectie is van mening dat intern toezicht onvoldoende wordt uitgevoerd en niet onafhankelijk functioneert van het bestuur. PPO Rotterdam moet daarom de functionele scheiding tussen bestuur en intern toezicht herstellen.

Met de huidige governancestructuur voldoet PPO Rotterdam aan de geldende wettelijke vereisten. De Onderwijsinspectie constateert desalniettemin dat dit in de praktijk onvoldoende leidt tot de gewenste functionele scheiding tussen bestuur en toezicht. PPO Rotterdam zal daarom toewerken naar een aanpassing van de governance op dit punt.

2.2. Code Goed Bestuur in het Primair Onderwijs

Goed onderwijs vraagt om goed bestuur. De 'Code Goed Bestuur in het primair onderwijs' - waarin leden van de PO-Raad hebben vastgesteld wat zij verstaan onder goed bestuur - geeft schoolbesturen en ook samenwerkingsverbanden in het primair onderwijs een leidraad bij het realiseren van goed bestuur.

De Code Goed Bestuur is een levend document: het heeft een 'ontwikkelkarakter'. Goed bestuur komt niet tot stand doordat besturen een code vaststellen, maar doordat zij ieder voor zich en gezamenlijk invulling geven aan de principes van de Code en zo het bestuur verder professionaliseren.

Er is in 2023 afgeweken van de Code Goed Bestuur. Dit betreft, evenals voorgaande jaren, een afwijking op het gebied van governance. Hoewel de huidige governance van PPO Rotterdam voldoet aan de huidige wet- en regelgeving is deze in strijd met de Code Goed Bestuur. Hierin is een bepaling vastgelegd inzake de (on)verenigbaarheid van bestuurs- en toezichtfuncties. In de huidige governance van PPO Rotterdam vormen de leden van de vereniging de Algemene Vergadering, die tevens optreedt als toezichthouder. Wanneer de governance, conform de herstelopdracht van de Inspectie is aangepast, ligt deze weer in lijn met de Code Goed Bestuur.

2.3. Horizontale verantwoording

Met horizontale verantwoording wordt de verantwoording bedoeld naar alle belanghebbenden. Het gaat dan om de wijze van omgang en communicatie van het samenwerkingsverband met bijvoorbeeld ouders, MR, gemeente en klachtenbehandeling.

2.3.1. Medezeggenschapsraad

De samenwerkingsverbanden passend onderwijs zijn verplicht een medezeggenschapsraad (MR) in te stellen. In onze MR zijn medewerkers van PPO Rotterdam vertegenwoordigd. Zij zijn gekozen uit de medewerkers van PPO Rotterdam met een vaste aanstelling. De MR bestaat uit zeven leden. Binnen de MR zijn taken verdeeld zoals die van voorzitter, vicevoorzitter en secretaris. Ook is er afgesproken dat minimaal één afgevaardigde van de MR de vergaderingen van de Ondersteuningsplanraad (OPR) bijwoont.

Onze MR kent drie vormen van overleg:

- overleg waarbij MR en bestuurder gezamenlijk overleg voeren
- zelfstandig overleg van de MR (de openbare MR vergadering en het MR werkoverleg)
- overleg tussen MR en toezichthouder

Het eerste overleg vindt vijfmaal per jaar plaats, de tweede vorm tienmaal en het derde overleg vindt tweemaal per jaar plaats.

De MR heeft zich in 2023 gericht op onder andere de volgende onderwerpen: verlofregeling, fietsleaseregeling, PPO in beweging, gedragscode gebruik bedrijfsmiddelen, privacyreglement, beleid informatiebeveiliging en privacy, aanpassing loongebouw, regeling mobiliteit, personeelsplan 2023-2024, klokkenluidersregeling, organisatieverandering en werving regiomanager, beloningsbeleid, thuiswerkbeleid, uitwerking RI&E, professionaliseringsregeling, meerjarenbegroting, profielschets regiomanager en nieuwe bestuurder, statuut en reglementen en nieuwe ondersteuningsplan. Daarnaast is de MR geïnformeerd over nieuwe wet- en regelgeving en aanstaande interne regelingen.

De MR is in 2023 betrokken geweest bij de sollicitatieprocedure van de nieuwe regiomanagers. Bij de wervingsprocedure voor een nieuwe bestuurder heeft een afgevaardigde vanuit de MR deelgenomen aan de benoemingsadviescommissie

In juli 2023 hebben twee leden zich herkiesbaar gesteld en zijn herkozen.

2.3.2. Ondersteuningsplanraad

De professionalisering die de OPR in 2022 heeft ingezet, is doorgetrokken in 2023. Onder leiding van de voorzitter is er ook dit jaar gewerkt vanuit twee commissies (financiën en kwaliteit). Wegens een aantal ontstane vacatures in 2022, zijn er begin 2023 verkiezingen georganiseerd. De OPR mocht 5 nieuwe leden verwelkomen, waarna de OPR weer voltallig was (10 leden).

Er hebben in 2023 vijf reguliere OPR vergaderingen plaatsgevonden, waarin vanuit de beide commissies onderwerpen zijn aangedragen. Daarnaast zijn er vanuit de wetgeving (WMS) ook een aantal zaken waarop de OPR advies- of instemmingsrecht heeft. Zo heeft een afvaardiging van de OPR deelgenomen in de benoemingsadviescommissie voor de te werven nieuwe directeur-bestuurder.

Een afvaardiging van de OPR is eind december aangesloten bij het rondetafelgesprek met de Inspectie en er heeft twee keer een overleg met de toezichthouder plaatsgevonden. Omdat bij deze overleggen niet de gehele OPR en alle toezichthouders aanwezig waren, heeft PPO Rotterdam op dit punt een herstelopdracht gekregen van de Inspectie. In 2024 zal ernaar gestreefd worden om het overleg tussen OPR en toezichthouder zo volledig mogelijk te voeren.

De inhoudelijke onderwerpen die in 2023 aan de orde zijn geweest in de overleggen van de OPR zijn: afbouw bovenmatige reserves, thuiszitters, dashboard PPO en het Inspectiebezoek.

Op de volgende onderwerpen is advies gevraagd aan de OPR: Meerjarenbegroting, Jaarverslag 2022 profielschets directeur-bestuurder en het Ouder- en jeugdsteunpunt. Belangrijkste onderwerp gedurende heel 2023 was natuurlijk het nieuwe Ondersteuningsplan. De OPR is naast de vijf reguliere bijeenkomsten, twee keer extra bij elkaar gekomen om het nieuwe Ondersteuningsplan door te nemen en van feedback te voorzien.

2.3.3. Klankbordgroep

De taak van de klankbordgroep is 'het gevraagd en ongevraagd adviseren van de directeur-bestuurder van PPO Rotterdam aangaande inhoudelijke en organisatorische zaken.' Binnen de klankbordgroep PPO Rotterdam behouden directies en intern begeleiders de mogelijkheid om met de eigen groep over (inhoudelijke) ontwikkelingen te spreken en hierover een mening te vormen. De klankbordgroep bestond in 2023 uit 15 leden met vertegenwoordiging vanuit het regulier en gespecialiseerd onderwijs.

De klankbordgroep is twee keer bijeengekomen. De volgende onderwerpen zijn in de klankbordgroep besproken: capaciteitsproblemen S(B)O, Centrale AanmeldRoute, wachtlijsten in de zorg, nieuwe Ondersteuningsplan, thuiszitters, schoolzorgteams, integraal aanmeldformulier TLV en aanmelding S(B)O en juridische bijeenkomsten over aanmelding, toelating en zorgplicht.

2.3.4. Ombudsman

Met ingang van schooljaar 2023-2024 is in augustus 2023 een nieuwe Ombudsman aangetreden. De vorige Ombudsman heeft zijn functie aan het begin van de zomervakantie op gevorderde leeftijd neergelegd. Op die manier werd de functie ononderbroken vervuld. In de opdracht en werkwijze zijn geen wijzigingen aangebracht. De Ombudsman blijft het aanspreekpunt voor ouders, scholen en medewerkers van PPO Rotterdam, waarbij schoolgang van de leerling voorop staat. Nieuw is dat de Ombudsman dezelfde functie ook vervult voor het Samenwerkingsverband Koers VO, waardoor ook voor ouders en leerlingen van het voortgezet onderwijs een Ombudsman beschikbaar is.

De Ombudsman is makkelijk en snel bereikbaar. Het merendeel van de contacten verloopt telefonisch. Wanneer dat nodig of wenselijk is, kunnen ouders terecht op het kantoor aan de Schiekade voor een persoonlijk gesprek. De Ombudsman is geen jurist en geeft geen juridische adviezen, maar zoekt een weg naar praktische oplossingen voor problemen en gerezen conflicten. Om die te voorkomen geeft de ombudsman dagelijks informatie aan ouders, scholen en collega's over alle mogelijke regels waarmee het onderwijs te maken heeft. Het gaat er niet om het werk in het onderwijs te juridiseren, maar wel om alle betrokkenen te doordringen van de spelregels. En dat zijn niet alleen wettelijke of beleidsmatige, maar ook logische en morele regels waaraan men zich voor een goede onderlinge verhouding en samenwerking dient te houden.

De kwesties die de Ombudsman in 2023 kreeg voorgelegd, waren voor het overgrote deel de bekende: aanmelding, toelating, schorsing en verwijdering, met de zorgplicht van de scholen aan top. Een goede tweede plaats kan worden ingeruimd voor problemen als gevolg van de toenemende tekorten in het (gespecialiseerd) onderwijs. Lange wachttijden brengen ouders en leerlingen in problemen. En wat kan en moet er in de tussentijd gebeuren? En wie is daarvoor verantwoordelijk? De derde plaats wordt ingenomen door kwesties die zich op het grensvlak van onderwijs en jeugdhulp afspelen. Als kinderen langdurig niet naar school kunnen, omdat zij behandeling moeten ondergaan, hoe kan dan in aanvulling op de jeugdhulp goed onderwijs worden aangeboden? Voorkomen moet worden dat zij onnodig achterstand oplopen of thuiszitter worden. De zogenoemde Varia-wet biedt daarvoor een juridisch kader in de vorm van tijdelijke leertijd-verkorting. Het praktisch vorm en inhoud

geven van onderwijs door scholen in samenwerking met een jeugdhulp-partij vraagt niet alleen om een goede onderlinge verstandhouding, maar ook om veel extra inzet van beide partijen.

2.3.5. Klachtenregeling

In juni 2017 is binnen PPO Rotterdam een klachtenregeling vastgesteld. Deze is voor externen toegankelijk via de website van PPO Rotterdam. In januari 2018 is de betreffende pagina op de website ook voorzien van een stroomschema bij de klachtenregeling.

In het najaar van 2022 is een nieuwe vertrouwenspersoon aangesteld. Samen met de vertrouwenspersoon zijn in 2023 de klachtenregeling en de nieuwe klokkenluidersregeling doorgenomen en waar nodig aangepast.

In 2023 zijn 4 klachten ingediend. Drie klachten zijn ingetrokken. De Landelijke Onderwijsgeschillencommissie heeft 1 klacht ongegrond verklaard waartegen beroep werd aangetekend bij de Rechtbank. Dit beroep is niet-ontvankelijk verklaard. Verder was PPO betrokken bij 2 schoolbesturen, waarvan 1 klacht is ingetrokken en 1 klacht gedeeltelijk gegrond verklaard.

2.3.6. Externe vertrouwenspersoon

Tot de hoofdtaken van de externe vertrouwenspersoon worden gerekend:

1. opvangen, begeleiden en informeren van de melder;
2. voorlichten en informeren van de organisatie;
3. adviseren van bestuur en management.

De externe vertrouwenspersoon is aangesteld als contactpersoon voor situaties wanneer medewerkers zich onveilig voelen of met bepaalde situaties geen raad weten.

De vertrouwenspersoon heeft absolute geheimhoudingsplicht. Na afloop van elk jaar vindt er een gesprek plaats met de bestuurder en de HR-adviseur met de externe vertrouwenspersoon aan de hand van een door haar opgesteld verslag met de bevindingen van het afgelopen jaar en aanbevelingen ter verbetering van de personele veiligheid van onze medewerkers.

In 2023 is 1 melding van een medewerker ontvangen. Deze medewerker heeft het contact met de vertrouwenspersoon gebruikt om een luisterend oor te krijgen, de gedachten te ordenen en mogelijke oplossingen te bespreken. Deze melding kan als adviesgesprek gezien worden, omdat na dit gesprek het contact werd afgerond. Aanleiding van melding: medewerker voelde zich onveilig in het contact met de leidinggevende.

Op een personeelsbijeenkomst en in een vergadering van het Management Team is de vertrouwenspersoon uitgenodigd om uitleg te geven aan de rol en positie van de vertrouwenspersoon is. Door de bekendheid van de vertrouwenspersoon te vergroten wordt de drempel voor het bespreekbaar maken van mogelijk ongewenst gedrag in de organisatie lager.

De vertrouwenspersoon heeft in haar jaarverslag de volgende aanbevelingen gedaan:

1. Zorg voor zichtbaarheid van de gegevens van de vertrouwenspersoon zodat een medewerker snel contact kan leggen met de vertrouwenspersoon als diegene ongewenst gedrag ervaart.
2. Tweemaal per jaar een gesprek met de directeur-bestuurder zodat het 'contact' tussen de organisatie en de vertrouwenspersoon warm gehouden kan worden. Het warme contact met de organisatie heeft als doel om snel te kunnen schakelen in geval van meldingen ongewenste omgangsvormen. De HR-adviseur die tevens sluit bij deze gesprekken aan.
3. Maak een jaarplanning van activiteiten voor voorlichting en informatie waarin ongewenst gedrag geagendeerd kan worden en waarbij de aanwezigheid of inzet van de vertrouwenspersoon gewenst is.

Deze aanbevelingen zullen in 2024 ter harte worden genomen.

3. BELEID EN RESULTATEN

3.1. Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar

3.1.1. Algemeen

In 2023 heeft er een aantal ontwikkelingen plaatsgevonden die van invloed zijn geweest op beleid en resultaten van het samenwerkingsverband:

- Vertrek directeur-bestuurder PPO Rotterdam. In februari 2023 heeft de directeur-bestuurder aangekondigd per 1 februari 2024 vanwege pensionering zijn functie neer te leggen. Het proces rondom de werving en selectie van een nieuwe directeur is toen vrijwel direct gestart. In maart 2023 is een voorstel procedure en planning werving bestuurder PPO Rotterdam door de AV goedgekeurd en zijn de activiteiten daaromtrent gestart. De eerste wervingsronde leverde geen geschikte kandidaat op. Naar aanleiding van een tweede wervingsronde is in de Algemene Vergadering van 18 januari 2024 een nieuwe directeur-bestuurder benoemd.
- In oktober 2023 maakte OCW de hoogte van de korting bekend voor samenwerkingsverbanden met mogelijk bovenmatig eigen vermogen. Voor PPO Rotterdam betekent dit concreet een korting op de Rijksbijdrage van € 700.000,-.
- In oktober 2023 heeft de gemeente Rotterdam het Nieuw Rotterdams Onderwijs Beleid (NROB) gelanceerd. PPO Rotterdam is in aanloop daar naartoe goed betrokken bij de beleidsvorming.
- Het steeds groter wordende tekort aan onderwijs- en zorgprofessionals belemmert ons in het bieden van passend onderwijs aan alle Rotterdamse kinderen en het creëren van een dekkend netwerk in de stad.
- In december 2023 vond het vierjaarlijkse Inspectiebezoek plaats. Helaas heeft de Inspectie PPO Rotterdam met een onvoldoende beoordeeld. De hieruit voortvloeiende herstelopdrachten worden in 2024 opgepakt.

3.1.2. Kengetallen

Leerlingaantallen

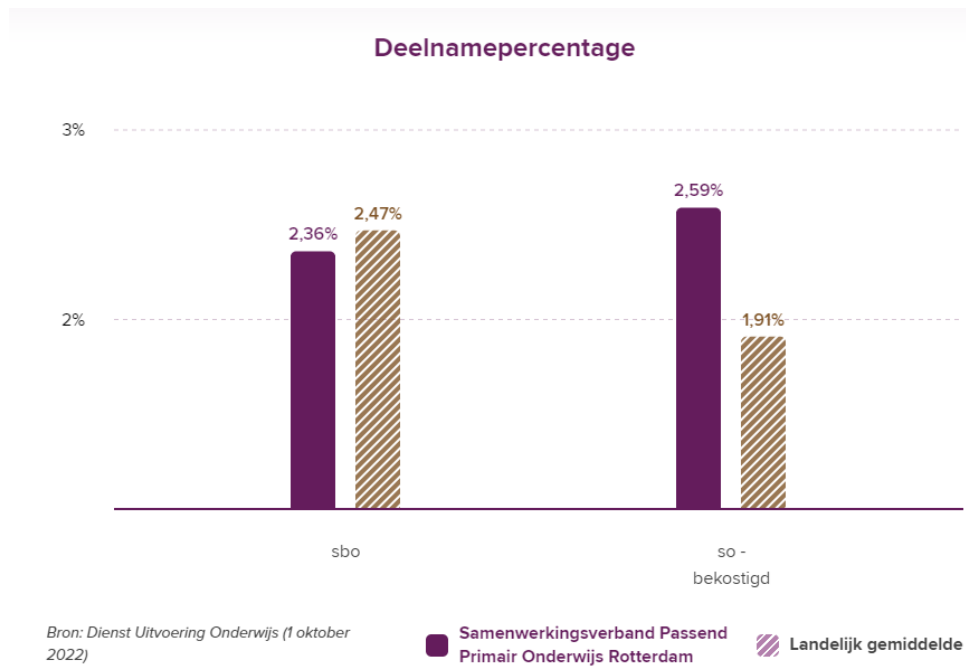
Onderstaande tabel laat zien dat het leerlingaantal in het samenwerkingsverband na een periode van stijging, nu al voor het derde jaar op rij dalende is. Deze daling zit bijna volledig in het reguliere basisonderwijs. Het SBO laat wederom een lichte stijging zien (waarschijnlijk nog steeds als gevolg van de SBO kleutergroepen) en het SO blijft nagenoeg stabiel.

	1 okt 2018	1 okt 2019	1 okt 2020	1 okt 2021	1 feb 2022	1 feb 2023
Basisonderwijs	50.378	50.235	49.758	49.106	50.919	50.683
Speciaal basisonderwijs	961	1.042	1.109	1.152	1.202	1.225
Totaal (S)BO	51.339	51.277	50.867	50.258	52.121	51.908
Speciaal onderwijs	1.233	1.316	1.313	1.316	1.137	1.139
Totaal alle vormen	52.572	52.593	52.180	51.574	53.258	53.047

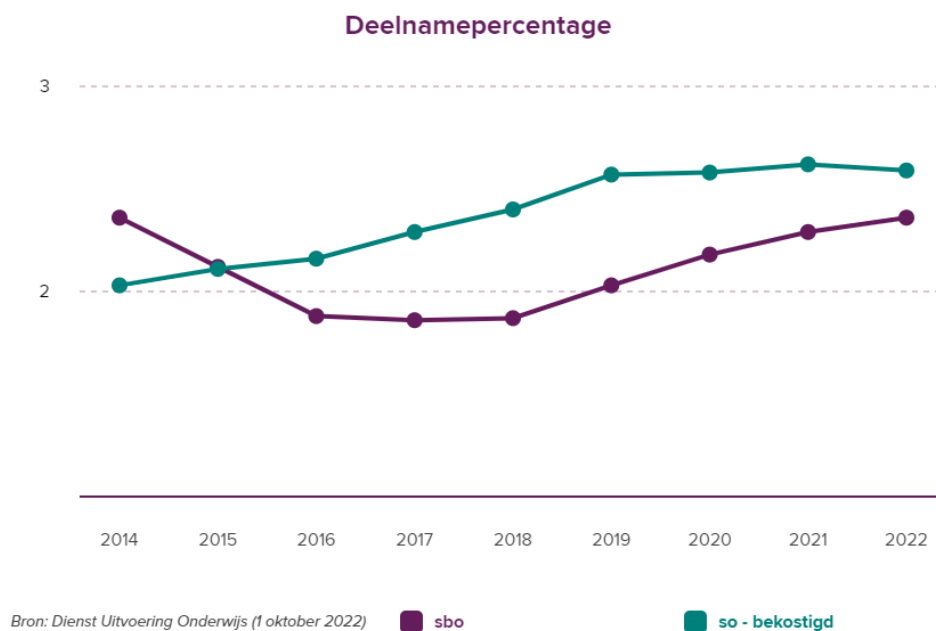
Tabel 2. Aantal bekostigde leerlingen PPO per onderwijsvorm (bron: DUO)

Deelnamepercentage

Het deelnamepercentage SO ligt in Rotterdam een stuk hoger dan het landelijk gemiddelde. Het deelnamepercentage SBO ligt iets lager dan het landelijk gemiddelde, maar laat sinds schooljaar 2018/2019 wel een stijging zien (als gevolg van het starten van SBO-kleutergroepen). Het deelnamepercentage SO is de eerste jaren gestegen, maar is nu al een aantal jaar min of meer stabiel. PPO ziet wel dat er een groeiende vraag is naar gespecialiseerd onderwijs. Het deelnamepercentage blijft stabiel omdat er simpelweg geen plek is. Hierover vinden gesprekken plaats met schoolbesturen, gemeente en omringende samenwerkingsverbanden.

Grafiek 1. Deelnamepercentage SBO/SO, Rotterdam (Bron: samenwerkingsverbandenopdekaart.nl)

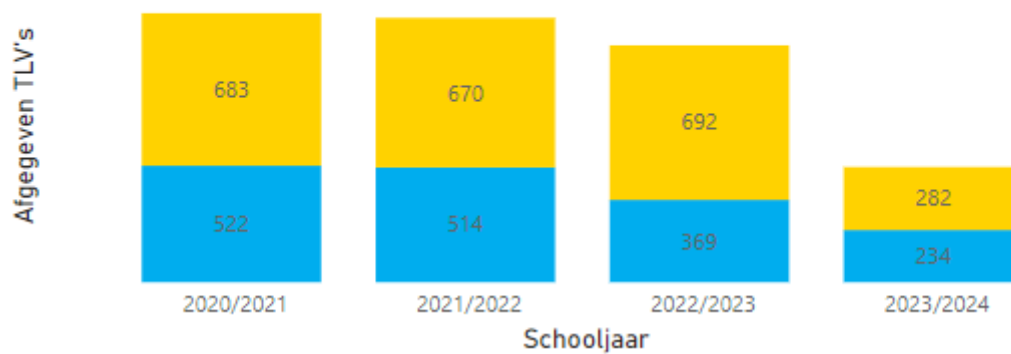
Grafiek 2. Deelnamepercentage historie SBO/SO, Rotterdam (Bron: samenwerkingsverbandenopdekaart.nl)

Toelaatbaarheidsverklaringen

De visie van PPO is om alle Rotterdamse leerlingen passend onderwijs te bieden. Daar waar het kan, bieden we passend onderwijs op reguliere basisscholen. Voor een aantal leerlingen is een onderwijsplaats in het gespecialiseerd onderwijs het meest passend. Zij krijgen een toelaatbaarheidsverklaring (TLV). Met name in het aantal herindicaties is een dalende trend zichtbaar. Sinds twee jaar is de aanvraagduur voor TLV's tot einde van de basisschoolperiode. Dit om bureaucratie en onnodige administratieve handelingen te beperken. Voor TLV's met een afwijkende bekostiging ten opzichte van de standaard ligt dit anders.

Afgegeven TLV's per schooljaar (startdatum)

Nieuw/Herindicatie ● Herindicatie ● Nieuw

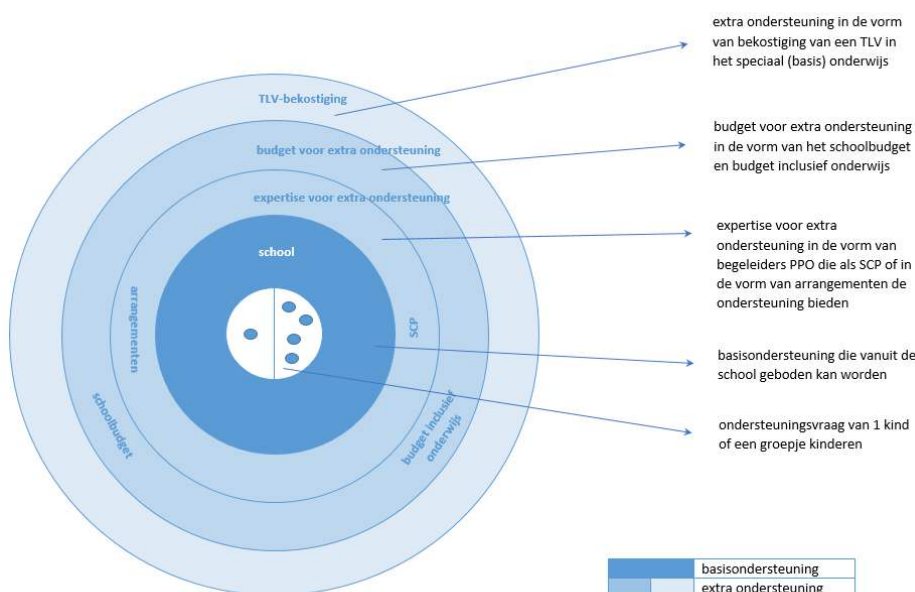

Grafiek 4. Aantal afgegeven TLV's per schooljaar peildatum 4 maart 2024 (bron: Dashboard PPO Rotterdam)

Extra ondersteuning

Met de start van de nieuwe Ondersteuningsplanperiode is het aanbod van extra ondersteuning vanuit PPO vereenvoudigd. De focus ligt hierbij nog meer op maatwerk en minder op een vooraf vastgesteld aanbod van (financiële) arrangementen.

In het Rotterdams model ziet dat er als volgt uit:

Afbeelding 2. Visualisatie van het Rotterdams model

Expertise voor extra ondersteuning

- Ondersteuning door de SCP
De SCP is heel laagdrempelig toegankelijk voor alle Rotterdamse basisscholen. Bij voorkeur wordt de SCP in een zo vroeg mogelijk stadium betrokken zodat de activiteiten zoveel mogelijk preventief kunnen plaatsvinden. Door een preventieve aanpak wordt enerzijds ingezet op het voorkomen van escalatie of het ontstaan van handelingsverlegenheid en anderzijds ingezet op het verminderen van bureaucratie (omdat bij preventieve inzet geen OPP benodigd is).
- Specifieke ondersteuning vanuit PPO Rotterdam
Ieder OAT bestaat uit professionals met verschillende expertises en vaardigheden. De SCP kan, indien nodig, expertise vanuit het OAT inzetten bij specifieke ondersteuningsvragen. Zo beschikken de OAT's over expertise t.a.v. bijvoorbeeld lezen, begaafdheid, psychodiagnostisch onderzoek en ambulante begeleiding.

Budget voor extra ondersteuning

De hoeveelheid financiële arrangementen waarop scholen een beroep kunnen doen is met het Ondersteuningsplan 2020-2024 sterk teruggebracht: PPO hanteert nog maar twee budgetten. Het schoolbudget en het budget inclusief onderwijs. Het schoolbudget vervangt een viertal 'oude' financiële regelingen. Vanuit het budget inclusief onderwijs worden meerjarige activiteiten gefinancierd, passend binnen de onderwijsvisie van school en schoolbestuur, die stadsbreed bijdragen aan de realisatie van het dekkend netwerk.

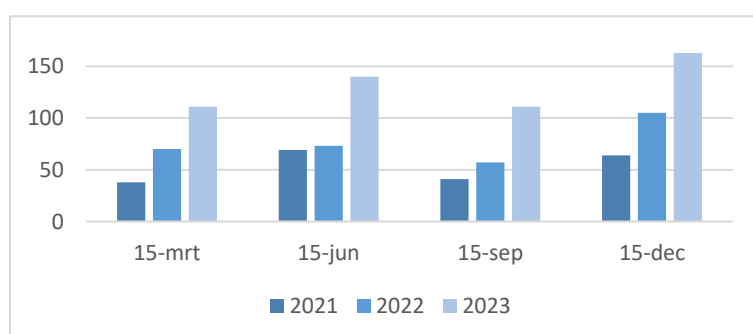
	Begroting 2023	Realisatie 2023
Schoolbudget	2.762.599	2.839.259
Inclusief budget	1.187.067	1.048.288
Totaal	3.949.666	3.887.547

Tabel 3. Begroting 2023 versus Realisatie 2023 schoolbudget en inclusief budget

De cijfers in tabel 3 laten zien dat de begroting vrijwel volledig gerealiseerd is. Op het schoolbudget ligt de realisatie zelfs boven begroting. Daaruit kan opgemaakt worden dat de middelen voor extra ondersteuning die vanuit PPO Rotterdam voor de scholen beschikbaar zijn, goed gevonden en ingezet worden.

Thuiszitters

Het aantal officiële thuiszitters is in kalenderjaar 2023 fors toegenomen.

Grafiek 4. Aantal leerplichtige thuiszitters dat 4 weken of meer thuiszit

Wat opvalt in de cijfers is dat er zelfs in september al sprake was van een groot aantal thuiszitters. Juist aan het begin van het schooljaar lag het thuiszittersaantal in voorgaande jaren een stuk lager. Voor veel kinderen wordt normaal gesproken gedurende de zomer een plek op een (nieuwe) school gevonden. Tussen september en december is het aantal thuiszitters in 2023 nog verder opgelopen en komen we zelfs boven de grens van 150 thuiszitters uit.

Net als in voorgaande jaren is er een oververtegenwoordiging van jonge kinderen en kinderen met zorgvraag voorliggend in de thuiszitterslijst. Veel (jonge) kinderen zijn aangewezen op een gespecialiseerde plek in de jeugdzorg. Vanwege wachtlijsten zijn deze plekken vaak niet direct beschikbaar. Thuiszitten is dan niet altijd te voorkomen.

In 2023 zouden vier aanvangsklassen starten, specifiek gericht op 4- en 5-jarigen. De klassen zijn verbonden aan reguliere basisscholen en richten zich op leerlingen die in een kleine groep gericht en met voldoende begeleiding aan hun schoolse ontwikkeling kunnen werken en daarna naar verwachting doorstromen naar een reguliere groep 2 of 3. Vanwege personeelstekorten is het niet gelukt om in 2023 de klassen te laten starten. Twee klassen starten in het eerste kwartaal van 2024, één op de Noordoever en één op de Zuidoever. De andere twee klassen starten hopelijk later in 2024.

De opvallende zaken rondom thuiszitters zijn in 2023 vergelijkbaar met die in 2022:

- Een toenemend aantal thuiszitters wacht op een plek in het SO. Zowel ZML- als SO 4-scholen kampen met grote wachtlijsten. PPO bespreekt deze zorgelijke cijfers voortdurend met schoolbesturen en de gemeente Rotterdam. Eind 2023 is de Taskforce Dekkend Netwerk gestart, die als ambitie heeft om dit probleem van oplossingen te voorzien.
- Het aantal langdurige thuiszitters (> 6 maanden) neemt toe. Dit is te wijten aan wachtlijsten in het gespecialiseerd onderwijs en de jeugdzorg.
- De meeste thuiszitters in de basisonderwijsleeftijd (55%) zijn niet op zoek naar een onderwijsplek, maar zijn aangewezen op jeugdhulp voordat schoolgang weer mogelijk is.
- Er wordt een lichte toename gezien wat betreft 'weigerachtige' ouders. Het gaat hier om thuiszitters voor wie een onderwijsplek beschikbaar zou zijn, maar van wie ouders deze plek weigeren.
- Het aantal thuiszitters dat overgedragen wordt aan de Taskforce Thuiszitters is toegenomen. Hier betreft het thuiszittende leerlingen waarbij het school, PPO Rotterdam en leerplicht niet gelukt is om tot een doorbraak te komen. De Taskforce neemt dan de casusregie over. Vergeleken met vorig schooljaar zien we dat het de Taskforce meer tijd kost om de casussen opgelost te krijgen. Capaciteitsproblematiek bij het gespecialiseerd onderwijs en de jeugdhulp spelen hierin een rol.

Ondanks het grote aantal thuiszitters continueert PPO Rotterdam de thuiszittersaanpak. De samenwerking tussen de schoolcontactpersonen en ouderfunctionarissen van PPO Rotterdam en de scholen verloopt goed. De preventieve inzet die schoolcontactpersonen en ouderfunctionarissen plegen en de arrangementen van PPO Rotterdam werpen nog steeds hun vruchten af. Het lukt in veel gevallen om thuiszitten te voorkomen of de duur van thuiszitten kort te houden. Net als in voorgaande jaren zien we gelukkig dat de thuiszitterslijst dynamisch is. Iedere week komen er thuiszitters bij, maar iedere week worden er ook oplossingen voor thuiszitters gevonden.

Bij thuiszitters zijn vaak veel mensen betrokken, zoals het kind zelf, de ouders, de school, leerplicht en PPO Rotterdam. In 2023 hebben wij visueel in stappen uitgewerkt wie wat doet rondom thuiszitters. Deze visuele weergave is in het eerste kwartaal van 2024 gereed en zal dan verspreid worden onder de PPO-collega's en onze samenwerkingspartners. We hopen dat deze weergave alle collega's helpt bij het nemen van de goede stappen wanneer je met een thuiszitter te maken hebt.

PPO Rotterdam had de thuiszitters in 2023 snel in beeld. Het komt echter te vaak voor dat de thuiszitterslijsten van de afdeling Leerrecht en Ondersteuning (leerplicht) en die van PPO Rotterdam grote verschillen vertonen. We hebben met elkaar niet altijd dezelfde leerlingen in beeld. De afdeling Leerrecht en Ondersteuning is in 2023 een project Thuiszitters gestart, waarin samen met de samenwerkingsverbanden en de schoolbesturen gewerkt wordt aan een eenduidige definitie en registratie van thuiszitters. Eveneens heeft dit project tot doel om afspraken te maken over de aanpak en monitoring van 4-jarige thuiszitters en thuiszitters bij wie zorg voorliggend is. In de zomer van 2024 is dit project afgerond.

3.2. Verwachte toekomstige ontwikkelingen

Ten aanzien van toekomstige ontwikkelingen wordt het volgende verwacht:

- **Leerlingaantal:** volgens de prognoses van DUO zal er komende jaren sprake zijn van een lichte daling van het aantal leerlingen in het basisonderwijs binnen het samenwerkingsverband. De verwachting is dat de aantallen vanaf 2026/2027 weer gaan stijgen.
- **Inclusief onderwijs:** Met de ratificering van diverse VN-verdragen (zoals het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind en het VN-verdrag Handicap) is het toewerken naar inclusie in Nederland geen keuze, maar een verplichting geworden. Dit betekent dat we ook binnen de Rotterdamse context de route naar inclusief onderwijs inzetten. Een route die door velen in het Rotterdamse onderwijs ideologisch ondersteund wordt, maar in de praktijk de nodige uitdagingen kent. Met name het steeds verder oplopende lerarentekort maakt het lastig om meer inclusie in de praktijk te realiseren. Om het proces richting inclusief onderwijs te ondersteunen heeft het ministerie van OCW in maart 2023 de contouren voor de werkagenda 'Route naar inclusief onderwijs 2035' gepresenteerd. In deze werkagenda wordt beschreven wat tot aan 2035 van alle betrokken partners verwacht wordt. Waar het echter nog aan ontbreekt, is een heldere opdrachtschrijving voor de samenwerkingsverbanden passend onderwijs. In de wet passend onderwijs komt het woord 'inclusie' niet voor. Het ministerie heeft aangegeven dat zij in 2024 komt met een verheldering over de rol/opdracht van de samenwerkingsverbanden.
- In 2021 zijn door alle samenwerkingsverbanden bestedingsplannen voor de afbouw van mogelijk te hoge reserves opgesteld. Door PPO is een afbouwplan opgesteld dat loopt tot 31-8-2024, het einde van het Ondersteuningsplan. In het bestedingsplan vond een afbouw plaats naar 5% van de baten per 1-8-2024. Dit percentage is gebaseerd op een in 2019 opgestelde risicoanalyse. De omvang van de reserve bedraagt per 31-12-2023 nog 6,5% van de totale baten. In de continuïteitspragraaf wordt de afbouw verder toegelicht. Hoewel de reserves van de gezamenlijke samenwerkingsverbanden ultimo 2021 ten opzichte van de 31-12-2019 met meer dan 50% (43 miljoen) afnamen vond de Minister dat de afbouw onvoldoende snel ging.

- Bij de vaststelling van de bekostiging voor 2023 werd daarom een korting van €13,50 per leerling op de rijksbijdrage toegepast. Dit kwam voor PPO neer op € 700.000. In totaal 128 samenwerkingsverbanden PO en VO hebben zich verenigd en zijn bij het Ministerie van OCW in bezwaar gegaan tegen de opgelegde korting.

3.3. Beleid en resultaten

Zoals ook vermeld in paragraaf 1.2 heeft PPO Rotterdam haar strategisch beleid tot aan 2024 vastgelegd in het Ondersteuningsplan 2020-2024 'Rotterdam doet het! samen naar inclusiever onderwijs'. Centraal in het Ondersteuningsplan staat het Rotterdams model met haar zeven uitgangspunten.

In deze paragraaf wordt de inhoudelijke voortgang op deze zeven uitgangspunten beschreven. Indien er sprake is van knelpunten of stagnatie ten aanzien van de realisatie van de doelstellingen worden eventuele maatregelen toegelicht.

3.3.1. Uitgangspunt 1: Kinderen worden goed en zo dicht mogelijk bij huis ondersteund

In het Ondersteuningsplan is beschreven dat PPO Rotterdam op basis van dit uitgangspunt het volgende wil bereiken:

- minimaal twintig 'inclusieve scholen' verspreid over de stad;
- een *actief* terug- en doorplaatsingsbeleid;
- dat er, zo vaak als nodig, een plaatsingsoverleg in de wijk plaatsvindt (waarbij PPO Rotterdam als spiegel fungeert richting de besturen).

Onderstaande tabel maakt aan de hand van een kleurenoverzicht¹ in één oogopslag duidelijk wat er is bereikt op de verschillende ambities onder uitgangspunt 1.

Voortgang	2020	2021	2022	2023
Inclusieve scholen				
Terug- en doorplaatsingen				
Plaatsingsoverleg				

Toelichting op voortgang Uitgangspunt 1.

Inclusieve scholen

In 2023 waren er 13 inclusieve scholen. Het aantal inclusieve scholen is na schooljaar 2021 niet verder toegenomen. Wel zijn er wisselingen geweest, er zijn scholen gestopt en er zijn scholen gestart. De spreiding van de inclusieve scholen is niet evenredig over de stad. Het merendeel van de inclusieve scholen bevindt zich op de Noordoever. Het beoogde aantal van 20 inclusieve scholen is ook in 2023 niet behaald. De inclusieve scholen worden jaarlijks geëvalueerd. Op basis van de individuele evaluaties wordt ook een overkoepelende evaluatie opgesteld.

Terug- en doorplaatsingen

Sinds 2020 voert PPO Rotterdam een actief terugplaatsingsbeleid met als doel dat elk kind een passende plek geboden kan worden. Onder terugplaatsing wordt verstaan dat kinderen op het moment dat zij daaraan toe zijn de overstap maken naar een lichtere vorm van onderwijs. Dat wil zeggen vanuit het gespecialiseerde onderwijs naar een reguliere basisschool of vanuit het speciaal onderwijs (SO) naar het speciaal basisonderwijs (SBO).

¹ De gebruikte kleuren geven het volgende aan: groen = volgens planning, blauw = verdient aandacht en paars = knelpunt(en)/stagnatie

Van de 52 kinderen voor wie in de Ondersteuningsplanperiode 2020-2024 (peildatum november 2023) een oriëntatie op terugplaatsing heeft plaatsgevonden zijn 31 kinderen in hetzelfde of volgende schooljaar geplaatst op een lichtere vorm van onderwijs. 24 kinderen zijn teruggeplaatst vanuit het SO, waarvan 13 op het SBO en 11 op een reguliere basisschool. 7 kinderen zijn op een reguliere basisschool gestart vanuit het SBO. 9 kinderen zijn op de school van herkomst gebleven. Voor 12 kinderen loopt het oriënterende proces op dit moment. Meer informatie is te vinden in de [notitie Terugplaatsingen](#).

Plaatsingsoverleg

Waar nodig werd in 2023 een plaatsingsoverleg georganiseerd in de wijk. In veel gevallen is het overleg niet nodig, omdat de school waar is aangemeld een oplossing vindt (al dan niet in overleg met andere scholen). Doordat er ook in 2023 veel aandacht is besteed aan de zorgplicht, is er minder noodzaak tot het voeren van plaatsingsoverleggen.

3.3.2. Uitgangspunt 2: Ouders en professionals worden, ieder vanuit hun eigen verantwoordelijkheid, nauw betrokken bij de ondersteuning van het kind

Aan dit uitgangspunt zijn de volgende ambities verbonden:

- de ouderfunctionaris behartigt niet alleen de belangen van de ouders, maar ondersteunt vooral de communicatie tussen school en ouders;
- de ouderfunctionaris richt zich niet alleen op het ondersteunen van deze communicatie, maar zal deze indien nodig ook begrenzen;
- alle ouders hebben toegang tot Kindkans.

Onderstaande tabel maakt aan de hand van een kleurenoverzicht in één oogopslag duidelijk wat de voortgang is geweest in 2023 op de ambities die vallen onder uitgangspunt 2.

Voortgang	2020	2021	2022	2023
Ouderfunctionaris				
Kindkans				

Toelichting op voortgang Uitgangspunt 2.

Ouderfunctionaris

In het team van ouderfunctionarissen zijn de afgelopen jaren veel personele wisselingen geweest. Met elkaar is in 2023 gewerkt aan het stabiliseren van het team. Het aantal casussen dat door de ouderfunctionarissen werd opgepakt is (mogelijk als gevolg van corona) zeer hoog geweest. In de wijken werden de ouderfunctionarissen in 2023 ook goed gevonden op het gebied van het jonge kind. Zij spelen daarmee een belangrijke rol bij de overstap van voorschool naar primair onderwijs. De afgelopen periode merkten ook de ouderfunctionarissen een toenemende zorgzwaarte, mede als gevolg van de lange wachtlijsten. Dit gold voor zowel voor gespecialiseerde vormen van onderwijs, als voor gespecialiseerde vormen van jeugdhulp.

Kindkans

PPO Rotterdam maakt sinds de start van Ondersteuningsplan 2020-2024 gebruik van de webapplicatie Kindkans. Via Kindkans kunnen ondersteuningsvragen veilig en efficiënt verwerkt worden. Al vanaf het begin is er aandacht voor het toegang geven van ouders tot Kindkans. Op de [website](#) van PPO Rotterdam staan handleidingen en instructievideo's voor ouders. Ouders kunnen met hun vragen ook terecht bij de Kindkans helpdesk van PPO Rotterdam. Er worden regelmatig nieuwsberichten op sharepoint geplaatst voor PPO medewerkers om het belang van samenwerking met ouders te benadrukken. Uitgangspunt van PPO Rotterdam is dat alle ouders worden uitgenodigd om mee te kijken in Kindkans. Niet elke ouder zal gebruikmaken van de mogelijkheid tot inzage, maar dat is geen reden om deze mogelijkheid niet te bieden. Dat betekent dat bij elke nieuwe hulpvraag in Kindkans, een overlegronde met ouders wordt aangemaakt. PPO Rotterdam monitort ook hoeveel nieuwe accounts voor ouders worden aangemaakt en hoeveel van deze accounts daadwerkelijk inloggen. We zien in 2023 een stijging van het percentage ouders dat een account heeft in Kindkans. Het deel daarvan dat ook daadwerkelijk inlogt ligt stabiel rond de 30%.

3.3.3. Uitgangspunt 3: De schoolcontactpersoon is een bekend en vertrouwd gezicht voor het hele schoolteam

Met betrekking tot dit uitgangspunt heeft PPO Rotterdam voor de komende vier jaar de volgende ambities:

- alle schoolcontactpersonen hebben aan het begin van het schooljaar een gesprek met de school over de invulling van zijn/haar rol op de school (evaluatie, wensen, verwachtingen, etc.);
- dat scholen zich door de inzet van de schoolcontactpersoon versterkt voelen in hun regierol.

Onderstaande tabel geeft weer wat de voortgang is m.b.t. de geformuleerde ambities.

Voortgang	2020	2021	2022	2023
Invulling rol SCP				
Versterking regierol scholen				

Toelichting op voortgang Uitgangspunt 3.

Invulling rol SCP

Alle schoolcontactpersonen zijn in 2023 gestart met een gesprek met hun school/scholen over de invulling van hun rol. Veel schoolcontactpersonen hebben dit gedaan aan de hand van een zogenaamde 'praatplaat' die door PPO en BOOR binnen het bondgenotenoverleg ontwikkeld is. Er wordt daarnaast in toenemende mate gewerkt met twee SCP per school, dat werkt voor zowel de scholen als de OAT's goed. Soms is er daarbij een onderverdeling tussen bovenbouw en onderbouw en soms een verdeling op basis van expertise of locatie. Dit heeft gezorgd voor stabiliteit in de werkzaamheden ook in tijden van personeelskrapte. Dankzij een intensieve wervingsstrategie is het personeelsbestand van PPO Rotterdam sinds eind 2023 weer helemaal op sterkte.

Versterking regierol

In veel gevallen werd de regierol in 2023 goed gepakt door scholen, ondersteund en versterkt door de SCP. Met betrekking tot het aanvragen van schoolbudgetten en zorgplicht, zou de regierol nog iets sterker ingevuld kunnen worden. In de interactie tussen school en SCP zit soms nog wat onduidelijkheid in verwachtingen. Daarom zijn de hierboven genoemde startgesprekken en de evaluatiegesprekken aan het eind van jaar zo belangrijk.

3.3.4. Uitgangspunt 4: De ondersteuning wordt snel en bij voorkeur binnen de school geregeld, waarbij gebruik gemaakt kan worden van een breed scala aan specialisten

Dit uitgangspunt is voor de komende vier jaar vertaald in de volgende ambitie:

- dat iedere schoolcontactpersoon snel signalen van de school oppikt, de ondersteuningsvraag helder krijgt, en passende ondersteuning realiseert.
Dit gebeurt onder andere door de inzet van diverse arrangementen en door innovatieve werkwijzen zoals bijvoorbeeld in het geval van Kleuters in Delfshaven (KID) en de ONZE-aanpak.

Onderstaande tabel geeft weer wat de voortgang is m.b.t. de geformuleerde ambities.

Voortgang	2020	2021	2022	2023
Arrangementen				
Uitrol KID naar andere wijken				
ONZE-aanpak				

Toelichting op voortgang Uitgangspunt 4.

Arrangementen

De inzet van arrangementen verliep goed in 2023, er werd volop gebruik van gemaakt. Scholen en PPO werken hierin goed samen en zorgen ervoor dat arrangementen worden ingezet voor die kinderen die het ook echt nodig hebben. Op de diverse specialisaties vond verdere professionalisering plaats. Zo heeft er bijvoorbeeld scholing plaatsgevonden op HGW en traumasensitief lesgeven. Collega's pakken dit gezamenlijk op om de arrangementen zo goed mogelijk te laten aansluiten op de vraag van de scholen en de laatste ontwikkelingen binnen het vakgebied.

Uitrol KID (Kleuters in Delfshaven) naar andere wijken

Het project KID als zodanig is bij de start van schooljaar 2021/2022 beëindigd. Gesubsidieerd door de gemeente Rotterdam werd de jeugdzorgmedewerker van Enver in Delfshaven tot en met juli 2021 nog bekostigd. Daarna zou deze inzet gecontinueerd worden, maar dan met structurele middelen van de gemeente. Dit is echter niet gerealiseerd. Het gedachtegoed achter KID heeft wel z'n weg gevonden in de Rotterdamse zorg-onderwijs structuur. Via het PACT Jonge Kind en de School zorg teams (SZT) wordt nu door alle partners gezamenlijk (gemeente, onderwijs, aanbieders van VSMW en voorschool) ingezet op het laagdrempelig beschikbaar maken van zorg en ondersteuning in de school. De ambitie zoals gesteld bij de start van het Ondersteuningsplan is niet meer actueel. Het thema leeft nog steeds, maar de doelstelling is niet meer om dit KID te noemen en dit uit te rollen naar andere wijken.

ONZE-aanpak

In 2019 is op initiatief van PPO Rotterdam een meerjarige pilot ingezet met de titel 'ONZE-aanpak'. Zeven basisscholen verspreid over Rotterdam zijn aan de slag gegaan en hebben hun team versterkt met een gedragswetenschapper en ONZE-assistenten. Onder regie van de schoolleider worden de extra expertise en capaciteit voor onderwijs en zorg in en met de school verbonden en ingezet voor maatwerk afgestemd op de leerlingenpopulatie. De pilot loopt vijf jaar, van 2019 tot medio 2024. PPO Rotterdam coördineert de pilot en Oberon verzorgt de monitoring van de aanpak.

In maart 2024 heeft Oberon de 4e tussenrapportage opgeleverd. In deze tussenrapportage wordt de balans opgemaakt na vier schooljaren met de ONZE-aanpak. Er wordt beschreven hoe de implementatie van de aanpak op de scholen vorm heeft gekregen en wat dat tot nu toe heeft opgeleverd.

De scholen die aan de pilot deelnemen, geven aan dat de ONZE-aanpak werkt en opbrengsten oplevert voor kinderen, ouders en professionals. Scholen, onderwijs- en zorgprofessionals voelen zich met de ONZE-aanpak goed geëquipeerd om leerlingen op het juiste moment de juiste zorg en ondersteuning te bieden. Daarmee lijkt de ONZE-aanpak bij te dragen aan een gevoel van zelfeffectiviteit op individueel niveau en aan een collectief gevoel van bekwaamheid op organisatieniveau. Dat kan een goede eerste stap zijn in het vinden van een passend antwoord op de wicked problems die binnen en tussen onderwijs en zorg worden ervaren, waaronder werkdruk, personele tekorten, haperende zorgketens en oplopende wachtlijsten. Zeker voor basisscholen met een hoge schoolweging die dagelijks moeten inspelen op hulp en ondersteuningsvragen van leerlingen en hun ouders biedt de aanpak daarmee een concreet en werkbaar perspectief.

De pilot met de ONZE-aanpak loopt in deze vorm nog door tot einde schooljaar 2023-2024. In het laatste schooljaar worden de mogelijkheden voor borging en structurele financiering van de aanpak verder verkend.

3.3.5. Uitgangspunt 5: De extra ondersteuningsmiddelen worden op transparante wijze, effectief ingezet op die plaatsen waar dat het hardste nodig is

Voor de komende ondersteuningsplanperiode heeft PPO Rotterdam dit uitgangspunt vertaald in de volgende ambitie:

- Het budgetsysteem wordt sterk versimpeld en wordt op schoolniveau gemonitord.

Met de start van het Ondersteuningsplan 2020-2024 zijn het schoolbudget en het budget inclusief ingevoerd. Hiermee kwam een einde aan de complexe financieringsstructuur met een diversiteit aan budgetten en aanvraagprocedures. Dit vroeg om een andere werk- en denkwijze binnen het samenwerkingsverband. Zowel van de medewerkers van PPO Rotterdam als het scholenveld. Per 1 augustus 2020 is gestart met deze nieuwe werkwijze. Voorafgaand aan de start, is er geïnvesteerd in het uitwerken van spelregels. Deze waren bij de start van schooljaar 2020/2021 gereed en worden jaarlijks, indien nodig, bijgesteld.

Onderstaande tabel geeft weer wat de voortgang is m.b.t. de geformuleerde ambities.

Voortgang	2020	2021	2022	2023
Versimpeling budgetsysteem				
Uitwerking spelregels				
Monitoring				

Toelichting op voortgang Uitgangspunt 5.

Versimpeling budgetsysteem en uitwerking spelregels

Het huidige budgetsysteem werkte het afgelopen jaar goed. Het is simpel en kent weinig bureaucratie. In 2022 hebben de SCP meer mandaat gekregen en mogen zij aanvragen tot 10.000 euro goedkeuren. Het schoolbudget werd gedurende de looptijd van het Ondersteuningsplan steeds beter gebruikt en is in 2022 en 2023 volledig besteed door de scholen. De inzet van het schoolbudget en het budget inclusief is ook tussentijds geëvalueerd door school en de schoolcontactpersoon/regiomanager van PPO Rotterdam.

Monitoring

De gegevens in het dashboard zijn in 2023 maandelijks geüpdatet. De managementinformatie die vanuit het dashboard gegenereerd wordt, wordt in toenemende mate gebruikt als sturingsinformatie door het MT van PPO Rotterdam, de OAT's en ook de schoolbesturen.

3.3.6. Uitgangspunt 6: Er zijn voor ieder kind passende ontwikkelingsmogelijkheden

Vanuit dit uitgangspunt gaat PPO Rotterdam de komende vier jaar werken aan de volgende ambities:

- PPO Rotterdam wordt betrokken bij alle kinderen die een leerplichtvrijstelling 5 onder a aangevraagd hebben;
- een daling van het aantal leerplichtvrijstellingen 5 onder a;
- er wordt gestreefd naar nul thuiszitters, waarbij met de gemeente Rotterdam is afgesproken dat geen kind langer dan 3 maanden thuiszit zonder een passend aanbod van onderwijs en/of zorg;
- alle geoorloofd verzuimers in Rotterdam op de scholen in beeld zijn en - waar nodig - van passende ondersteuning vanuit PPO Rotterdam worden voorzien
- PPO Rotterdam is zich bewust van diversiteit en de consequenties hiervan voor ons handelen (in communicatie, diagnostiek en uitvoering);
- er is aandacht (in beleid en ondersteuningsmogelijkheden) voor de uitstroom van anderstalige nieuwkomers vanuit de LAN-klassen naar het regulier of speciaal (basis) onderwijs;
- er wordt toegewerkt naar een dekkend aanbod voor begaafde kinderen.

Onderstaande tabel geeft weer wat de voortgang is m.b.t. de geformuleerde ambities.

Voortgang	2020	2021	2022	2023
Vrijstellingen 5 onder a				
Thuiszitters				
Geoorloofd verzuim				
Diversiteit				
Anderstalige nieuwkomers				

Toelichting op voortgang Uitgangspunt 6.

Vrijstellingen 5 onder a

Het aantal vrijstellingen 5 onder a is de afgelopen jaren toegenomen, vooral onder 5-jarigen. Het betreft met name kinderen zonder onderwijsverleden. PPO Rotterdam ziet graag dat er meer combinaties van onderwijs en zorg voor deze kinderen ontstaan. Vanuit de subsidie 'Wel in Ontwikkeling' is in 2022 een onderzoek uitgevoerd naar kinderen met een vrijstelling 5 onder a. De subsidie van Wel in Ontwikkeling sloot mooi aan bij de leerrecht-activiteiten die PPO toch al uitvoerde voor kinderen met een vrijstelling 5 onder a. Rotterdam kent een groot aantal kinderen in de basisonderwijsleeftijd met een vrijstelling van de leerplicht. Een gering aantal kinderen is bij PPO in beeld, bijvoorbeeld omdat ze (willen) deelnemen aan een leerrechtgroep. Maar veel kinderen met een vrijstelling (87%) kent PPO Rotterdam niet, omdat ze nooit op een school gezeten hebben. Van de eerste subsidie 'Wel in Ontwikkeling' hebben we onderzoek laten verrichten naar deze doelgroep door middel van telefonische interviews met ouders van kinderen met een vrijstelling. Dit heeft ons goed zicht gegeven op de dagprogramma's die deze kinderen wel of niet volgen, de wensen van de ouders, de organisaties waar ouders en kinderen ondersteuning van ontvangen etc. De tweede verkregen subsidie gaan we in 2024-2025 rechtstreeks inzetten voor de doelgroep. Zoals het er nu naar uitziet gaat de tweede subsidie besteed worden aan de bekostiging van een leerkracht voor één dag per week in schooljaar 2024-2025 op drie KDC's in Rotterdam.

Thuiszitters

Het aantal thuiszitters is de afgelopen jaren flink gestegen. Meer dan de helft van de thuiszitters heeft een zorgplek nodig en is niet op zoek naar een plekje in het onderwijs. Niet alleen zijn er wachtlijsten voor gespecialiseerde jeugdhulp, ook het aantal thuiszitters dat wacht op een plek in het gespecialiseerd onderwijs neemt toe. De druk ligt daarbij vooral op jonge kinderen. PPO Rotterdam werkt in haar onderwijsarrangeerteams met vaste routes rondom thuiszitters. Er is een route ontwikkeld voor thuiszitters die afkomstig zijn van een school in Rotterdam. Daarnaast bestaat er eveneens een route voor zogenaamde externe leerlingen: dat zijn kinderen die op zoek zijn naar een school in Rotterdam maar niet van een Rotterdamse school afkomstig zijn. Het gaat hier bijvoorbeeld om verhuisleerlingen of kinderen die afkomstig zijn uit een zorg- of behandelinstelling. Belangrijk in deze aanpak is dat PPO Rotterdam samen met ouders, scholen en samenwerkingspartners van de gemeente Rotterdam (de afdeling Leerrecht en Handhaving, wijkteams etc.) tot een oplossing probeert te komen. Een belangrijke rol daarbij spelen de twee thuiszitterscoördinatoren van PPO Rotterdam: één richt zich op alle thuiszittende kinderen op de Noordoever van Rotterdam en één richt zich op de thuiszitters op de Zuidoever. Beiden zijn ook lid van de Taskforce Thuiszitters. Maandelijks informeert PPO Rotterdam de schoolbesturen over hun thuiszitters. Eveneens wordt maandelijks een thuiszitterslijst naar de gemeente Rotterdam, afdeling Leerrecht en Handhaving en afdeling Onderwijs gestuurd. Deze lijst heeft betrekking op thuiszitters bij wie zorg voorliggend is. Tot slot vindt iedere drie weken een check plaats tussen Leerrecht en Handhaving en PPO Rotterdam of we dezelfde thuiszitters in het vizier hebben.

Aanvullend op bovenstaande activiteiten heeft PPO samen met de gemeente Rotterdam en de schoolbesturen Aanvangsklassen opgezet. De voorbereidingen hiervoor zijn gestart in 2022. De verwachting was dat de eerste vier klassen na de zomervakantie van 2023 zouden starten. Helaas

bleek het voor de deelnemende schoolbesturen heel moeilijk om personeel te werven voor deze klassen. In februari 2024 zijn de eerste twee aanvangsklassen gestart.

Geoorloofd verzuim

Binnen de werkgroep OOG VOOR JOU wordt gezocht naar een integrale aanpak om Aanwezigheid op school te stimuleren (voorheen 'geoorloofd verzuim terugdringen'). De eerste helft van 2022 hebben op 4 pilotscholen de zogenaamde 'Oog op de start'- gesprekken plaatsgevonden. In de zomer van 2022 zijn door de projectmanager de ervaringen opgehaald van de deelnemers aan deze gesprekken (fase 1), waarna in oktober 2022 in een werksessie met onder andere vertegenwoordigers van de afdeling Leerrecht en Ondersteuning en PPO Rotterdam aanbevelingen zijn gedaan (fase 2). Op basis van deze aanbevelingen zijn in de projectgroep vervolgacties besproken en geformuleerd (fase 3). Momenteel wordt de evaluatie van het project meegenomen in de ontwikkeling rondom een nieuwe werkwijze binnen de afdeling Leerrecht en Ondersteuning van de gemeente Rotterdam. Hierbij ligt de focus op het vergroten van de aandacht op en kennis van het belang van schoolaanwezigheid.

Diversiteit

Eén van de inhoudelijke personeelsbijeenkomsten van PPO Rotterdam in 2022 stond in het teken van diversiteit. Ilias el Hadioui heeft alle medewerkers van PPO Rotterdam geïnspireerd met een presentatie over self efficacy en het gedachtegoed van de transformatieve school. Vervolgens is er in de teams verder gewerkt aan dit thema. Ook in 2023 is er een inhoudelijke personeelsbijeenkomst georganiseerd rondom dit onderwerp. Op deze bijeenkomst stond talige diversiteit centraal.

Anderstalige nieuwkomers

Rotterdam heeft een aantal specifieke onderwijsvoorzieningen voor anderstalige nieuwkomers. Een knelpunt in de afgelopen jaren is het tekort aan plekken in deze specifieke voorzieningen gebleken. Er is te weinig capaciteit om de groeiende stroom anderstalige nieuwkomers van een passende onderwijsplek te voorzien. Binnen PPO houden twee medewerkers zich specifiek bezig met dit onderwerp. Zij sluiten aan bij diverse overleggen die vanuit de gemeente georganiseerd worden en informeren PPO-collega's over relevante ontwikkelingen op dit vlak. Er is een toenemende samenwerking tussen PPO, de gemeente en schoolbesturen op dit thema. Specifiek voor de doelgroep uit Oekraïne heeft PPO een Oekraïense gedragswetenschapper en Ambulant begeleider in dienst genomen. Via MEE Rotterdam is ook een Oekraïense ouderfunctionaris gestart in 2023.

Dekkend aanbod begaafde kinderen

Vanuit het project Rotterdam Gaaf! is in 2023 op de volgende onderdelen ingezet:

1. het DHH-PO

PPO Rotterdam wil met Rotterdam Gaaf! ook bijdragen aan het stimulerend signaleren van begaafdheid bij kinderen. Dit hebben we o.a. gedaan door het ter beschikking stellen van het Digitaal handelingsprotocol begaafdheid (DHH-PO). Een interactief instrument dat scholen ondersteunt bij de screening en begeleiding van begaafde kinderen in een web-based omgeving. Voor alle scholen bood PPO Rotterdam de aanschaf (en toegang tot) DHH-PO en de abonnementskosten voor de duur van het Ondersteuningsplan 2020-2024.

2. post-HBO

Twintig studenten van Rotterdamse scholen zijn in 2022 gestart met de post-HBO-opleiding die PPO Rotterdam samen met Thomas More heeft ontwikkeld. Rotterdam Gaaf! stimuleert deelname door een bijdrage in het collegegeld en een aantal begaafdheidsspecialisten vanuit PPO heeft meegedacht over de inhoud van de opleiding.

3. deeltijdarrangementen Gaaf in Noord en Gaaf op Zuid

Beide locaties zijn in de periode 2020-2024 versterkt met twee bevlogen en deskundige collega's die de uitdagingen van de dubbel-bijzondere kinderen met ons aangaan. Wanneer een school te maken heeft met een begaafd kind waarvoor AB niet voldoende blijkt, kan gekeken worden naar de mogelijkheden voor plaatsing in het deeltijdarrangement. In totaal hebben in de periode 2020-2024 47 kinderen gebruik gemaakt van het deeltijdarrangement. Van deze 47 kinderen volgen 33 kinderen na deelname weer volledig regulier onderwijs op hun stamschool of een andere reguliere school. Acht kinderen maakten de overstap naar een van de (reguliere) basisscholen voor voltijdshoogbegaafdenonderwijs. Vier kinderen stroomden door naar het gespecialiseerd onderwijs en twee kinderen zijn geplaatst in een zorginstelling.

4. Gaaf Centraal & Koffie en Kind

Het arrangement Gaaf Centraal, voor jonge kinderen vanaf 3,2 jaar met een ontwikkelingsvoorsprong, heeft in 2022 vorm en inhoud gekregen. Vanaf het najaar van 2022 worden er in alle regio's preventieve bijeenkomsten onder de noemer 'Koffie en Kind' georganiseerd. Dit is een deelproject in samenwerking met de scholen, PPO Rotterdam, het CJG, SMW en de Wijkteams.

5. nascholing / webinars

In de periode 2020-2024 zijn er diverse (online) Webinars aangeboden voor leerkrachten en intern begeleiders (2 per school) op onderwerpen als: faalangst, perfectionisme, executieve functies en onderpresteren.

3.3.7. Uitgangspunt 7: Met gezond verstand en vertrouwen in elkaar, beperken we de bureaucratie tot een minimum

Tot aan 2024 heeft PPO Rotterdam voor dit uitgangspunt de volgende ambities geformuleerd:

- het schoolbudget kan ook ingezet worden ten behoeve van een groep kinderen in plaats van individuele kinderen;
- er komt een eenduidige procedure voor budgetaanvragen;
- TLV's worden afgegeven tot het einde van de schoolloopbaan, met uitzondering van TLV's voor kinderen in de kleuterleeftijd.

Onderstaande tabel geeft weer wat de voortgang is m.b.t. de geformuleerde ambities.

Voortgang	2020	2021	2022	2023
Inzet schoolbudget				
Procedure budgetaanvragen				
TLV-procedure / Centrale AanmeldRoute				

Toelichting voortgang op Uitgangspunt 7.

Inzet schoolbudget

Scholen hebben de weg naar het schoolbudget in 2023 goed weten te vinden. Het budget is volledig gebruikt en in schooljaar 2023-2024 zelfs overschreden. PPO heeft haar zorgen geuit over de stijging van uurtarieven van externe inhuur, mogelijk als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt.

Procedure budgetaanvragen

De procedure voor budgetaanvragen is in 2022 verder vereenvoudigd. Bij een evaluatie in 2021 kwam onder meer de vraag naar voren om meer mandaat te geven aan schoolcontactpersonen. In januari 2022 is daarom gestart met een pilot waarbij twee schoolcontactpersonen per OAT zelfstandig mandaat kregen om individuele aanvragen tot € 10.000 goed te keuren. Het gaat hierbij om het goedkeuren van de eigen aanvragen voor individuele kinderen. De pilot is medio 2022 geëvalueerd waarna vanaf augustus 2022 alle schoolcontactpersonen het mandaat kregen.

TLV-procedure / Centrale AanmeldRoute

Sinds 1 oktober 2021 volgen kinderen en ouders die de overstap naar het (V)SO gaan maken de Centrale AanmeldRoute. Binnen deze werkwijze dragen de betrokkenen van de (V)SO-scholen en medewerkers van de samenwerkingsverbanden gezamenlijk verantwoordelijkheid voor een zo snel en eenduidig mogelijk proces voor het afgeven van de TLV en aanmelding en plaatsing op een passende (V)SO-school.

In 2023 is deze werkwijze verder geïmplementeerd en zijn onderstaande mijlpalen behaald in de verdere ontwikkeling van de Centrale AanmeldRoute.

- ✓ Er is een Dashboard Bezettingsoverzichten gepubliceerd, waarin de (V)SO-scholen met regelmaat de stand van zaken omtrent de bezetting op de school publiceren. Voor de medewerkers van de Samenwerkingsverbanden is dit waardevolle informatie wanneer het gaat over beschikbare lesplekken en wachtlijsten.
- ✓ Met alle betrokkenen zijn er monitorgesprekken gevoerd om op te halen wat successen en knelpunten zijn van de Centrale AanmeldRoute. Met deze input is de werkwijze aangescherpt.
- ✓ De kerngroep van de Centrale AanmeldRoute heeft actief gewerkt aan het aangaan van een duurzame en betrouwbare relatie met de SO en SBO -scholen. Door verschillende schoolbezoeken is het wederzijds vertrouwen gegroeid en zijn de spreekwoordelijke 'lijntjes' verkort. Dit resulteert direct in meer onderling contact en snellere mogelijkheden om bij vastgelopen casussen in gezamenlijkheid met het scholenveld naar oplossingen toe te werken.
- ✓ Er zijn verkennende gesprekken geweest met omliggende samenwerkingsverbanden om hen te informeren over de Centrale AanmeldRoute en wat dit voor hun werkwijzen zou kunnen betekenen.
- ✓ Er is een vernieuwd aanmeldformulier wat de aanmelding, toestemming en de aanvraag TLV integreert.
- ✓ Er is toegewerkt naar een Centraal Overzicht Wachtenden.
- ✓ Alle bovengenoemde ontwikkelingen zijn getoetst aan het wettelijk kader dat door een onderwijsjurist is opgesteld met betrekking tot het toeleiden en aanmelden bij het gespecialiseerd onderwijs. In oktober 2023 heeft PPO samen met Koers VO een webinar georganiseerd rondom het thema zorgplicht.

3.4. Onderzoek

In 2023 zijn er binnen PPO een aantal onderzoeken uitgevoerd en/of gestart. Onderstaand een beknopte opsomming:

- Wachtlijst analyses SO (in januari en september 2023)
- Risicoanalyse (samen met de G4)
- Monitoring ONZE-aanpak
- Rapport Wel in Ontwikkeling

4. PERSONEEL

De deskundigheid en betrokkenheid van de medewerkers van PPO staat centraal bij het leveren van kwaliteit van de ondersteuning door PPO Rotterdam. Uit het in het najaar van 2021 uitgevoerde werkbelevingsonderzoek blijkt dat het overgrote deel van de medewerkers zeer betrokken en bevlogen is. Ze zijn intrinsiek gemotiveerd en delen de ambities van de organisatie. Deze houding van de medewerkers draagt bij aan het voortdurende streven van PPO om een succesvolle organisatie te zijn en te blijven.

4.1 Belangrijkste ontwikkelingen

Werving en selectie

In het verslagjaar is ingezet op werving en selectie van nieuwe medewerkers. Bij aanvang van het jaar was er sprake van 16 fte aan vacatures voor de begeleidersfuncties. Door een intensieve wervingscampagne konden we 42 nieuwe medewerkers verwelkomen, waarmee de invulling van deze fte en nieuwe uitstroom kon worden opgevangen. Eind 2023 was de formatie op het niveau van het bestuursformatieplan.

Behoud van personeel

Naast de wervingscampagne is ingezet op behoud van personeel. Dit gebeurde primair door het loonebouw meer marktconform te maken en daarnaast door het realiseren van een goede set van arbeidsvoorwaarden zoals een leasefietsregeling, een bedrijfsfitnessregeling, fruit op het werk, thuiswerkvoorzieningen en een budget voor teamactiviteiten.

Professionalisering

Bij de periodieke gesprekken tussen leidinggevenden en medewerkers kreeg professionalisering ruim aandacht: medewerkers worden gestimuleerd zowel op het eigen vakgebied als op het gebied van vaardigheden verder te groeien. In 2023 zijn incompany trainingen gegeven op het gebied van de Meldcode en Handelingsgericht Werken. Hiernaast werden twee inhoudelijke personeelsbijeenkomsten georganiseerd met als thema:

- Inclusie
- Talige diversiteit

In het voorjaar van 2023 is het online leerplatform 'PPO-POP' van start gegaan. Via dit leerplatform kunnen medewerkers allerlei trainingen volgen voor zowel specifieke deskundigheid als algemene vaardigheden. Het in 2022 gestarte leerplatform E-wise maakt onderdeel uit van PPO-POP.

Risico-Inventarisatie en Evaluatie (RI&E)/ medewerkersonderzoek

In 2023 is een onderzoek uitgezet ten behoeve van het opstellen van een Risico- Inventarisatie en Evaluatie (RI&E). De Arbodienst heeft deze RI&E medio juli 2023 op verzoek van PPO opgesteld. De in de RI&E genoemde aanbevelingen ontstaan zijn inmiddels opgevolgd of staan op de planning om in 2024 op te volgen.

4.2 Ziekteverzuim, Arbo en veiligheid

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage van PPO Rotterdam is in de periode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023 gemiddeld 5,6% (in 2022 7,5% en in 2021 4,6%).

Kwartaal	2023	Landelijk	2022	Landelijk	2021	Landelijk
1	7,0%	6,2%	8,8	6,5	2,5	4,6
2	5,3%	5,4%	7,9	5,6	3,3	4,8
3	4,8%	4,8%	6,3	4,8	4,2	4,1
4	5,3%	5,9%	7,2	5,8	8,4	5,4
Hele jaar	5,6%	5,6%	7,5	5,7	4,6	4,8

Tabel 12. Werkelijk verzuim 2020-2022 in percentages per kwartaal gehele jaar

Het ziekteverzuim in 2023 lag op hetzelfde niveau als het landelijk gemiddelde. De invoering van het eigen regie model in samenwerking met een per 1 januari 2023 gecontracteerde nieuwe Arbodienst lijkt de trend van het ziekteverzuim in positieve zin om te buigen. Door meer vinger aan de pols te houden, samen met het bieden van de noodzakelijke ruimte voor medewerkers om gezond weer terug te keren, en door alert te zijn op psychosociale belasting bij medewerkers hopen we het ziekteverzuim tot een nog lager niveau terug te kunnen brengen.

4.3. Personeel in cijfers

Personeelsbezetting

Op 31 december 2023 zijn er 151 medewerkers werkzaam bij PPO Rotterdam (2022: 125) met in totaal 115,3 fte (2022: 95,5).

84% van de medewerkers betreft parttimers. De gemiddelde fte bedraagt 0,76. 75,5% van de medewerkers is in vaste dienst. De verhouding man – vrouw is 9,9% versus 90,1%.

Type aanstelling		Fulltime	Parttime	Totaal
Onbepaalde tijd	Aantal	20	94	114
	Bezetting (wtf)	20,0	68,4	88,4
Bepaalde tijd	Aantal	4	33	37
	Bezetting (wtf)	4,0	22,9	26,9
Ingeleend personeel	Aantal		2	2
	Bezetting (wtf)		1,5	1,5

Tabel 13. Personele bezetting per contractvorm, 31 december 2022 (bron: HR2DAY)

Ultimo 2023 zijn er geen openstaande vacatures.

Leeftijdsverdeling

	Totaal	20/29	30/34	35/39	40/44	45/49	50/54	55/59	60/64	>= 65
Aantal 2021	137	6	11	30	21	23	14	12	13	7
Aantal 2022	125	7	13	22	21	19	13	14	9	7
Aantal 2023	151	16	16	28	27	20	16	12	9	7

Tabel 14. Leeftijdsverdeling op 31 december 2023 (Bron: HR2DAY)

De gemiddelde leeftijd van de medewerkers is 43,4 jaar (2022 45,9).

In 2023 zijn in totaal 42 medewerkers aangenomen en is het dienstverband van 16 medewerkers beëindigd.

4.4 Beheersing uitkeringen na ontslag

In 2023 was er sprake van twee ontslagzaken. In één geval vond het ontslag plaats na twee jaar ziekte en een korte detachingsperiode bij een andere organisatie. Hierbij is men met wederzijds goedvinden gekomen tot een vaststellingsovereenkomst.

PPO Rotterdam voorziet in preventie van ontslag en daarmee de beheersing van uitkeringen door het voeren van beleid inzake werving en selectie, het hanteren van een gesprekkencyclus, professionaliseringsbeleid en neemt initiatieven om de ontwikkeling van medewerkers te stimuleren. Bijvoorbeeld door inzet van een coach of het bieden van scholing en trainingen. Voorts is er verzuimbeleid en een nauwe relatie met de bedrijfsarts om te zorgen dat medewerkers die uitvallen zo snel en duurzaam als mogelijk terugkeren naar het werk.

5. BEDRIJFSVOERING

5.1. Organisatie staf

De staf van PPO Rotterdam is georganiseerd in twee teams, te weten team bestuursondersteuning en team bedrijfsvoering. Samen geven zij uitvoering aan de beleidstaken ter uitvoering van het Ondersteuningsplan en organisatie-ondersteunende taken. Om kwaliteit en continuïteit te bieden zijn diverse taken geoutsourcet. Denk aan het beheer van de website, salarisadministratie, ICT-netwerk. Hiernaast worden 'preferred partners' ingehuurd voor specifieke deskundigheid: bijvoorbeeld de functionaris gegevensbescherming en een juridisch adviseur. Uitgangspunt is dat de teams voldoende kennis en capaciteit hebben om naar externen regie te voeren op de uit te voeren taken.

5.2. Huisvesting

Na de verhuizingen in 2021 van drie teams naar Zuidplein en in 2022 drie teams naar de Schiekade was 2023 een relatief rustig jaar op het gebied van huisvesting. PPO is nu met de teams verspreid over 5 locaties. In 2023 is mede met behulp van de RI&E in kaart gebracht welke verbeteringen in de werkplekomgeving er aangebracht dienen te worden en zijn ook gebruikerswensen geïnventariseerd.

5.3. Informatievoorziening en ICT

Op het gebied van informatievoorziening en ICT werden in 2023 verdere maatregelen genomen om de informatieveiligheid te verbeteren. De belangrijkste zijn:

- Invoering passwordmanager 'LastPass'.
- Invoering Zivver voor beveiligd verzenden van email.
- Tweefactor authenticatie voor Microsoft.
- Tweefactorauthenticatie voor HR2DAY.
- Managed services op de telefoons.
- Invoering Windows11.
- Invoering Outlook 64 bits.

5.4. Communicatie

Communicatiebeleid

Leidend voor het communicatiebeleid zijn de primaire doelgroepen van PPO Rotterdam:

- ouders en verzorgers;
- leerkrachten, intern begeleiders en directies van de Rotterdamse scholen;
- schoolbesturen in Rotterdam;
- zorgaanbieders en gemeente.

Het doel van het communicatiebeleid is:

- PPO Rotterdam positioneren als kennis- en expertiseorganisatie;
- PPO Rotterdam positioneren als verbinding in het veranderende landschap van zorg en onderwijs;
- de hiervoor benodigde arbeidsethos, vakkennis, zelfverantwoordelijkheid, enthousiasme en nieuwsgierigheid introduceren bij alle medewerkers van PPO Rotterdam;
- communicatiemiddelen gebruiken die zowel intern als extern gewaardeerd en daarmee gelezen worden;
- goede ontsluiting van informatie realiseren, gericht op het bedienen van onze primaire doelgroepen.

In het strategische communicatieplan “Communicatie geeft PPO Rotterdam vleugels” wordt de aandacht gelegd op de volgende zes focuspunten:

- ontvanger en doel staan altijd centraal;
- we laten (meer) zien wat we doen;
- we maken de boodschap zo eenvoudig mogelijk;
- we maken onze communicatie meetbaar;
- wat we doen, doen we goed (meer focus);
- we maken de organisatie communicatief vaardiger.

Interne communicatie

Voor de medewerkers van PPO, verspreid over diverse locaties is up-to-date kennis van de organisatie en processen van PPO onmisbaar. De interne communicatie over alles wat de organisatie en medewerkers aangaat loopt voornamelijk en bij voorkeur zoveel mogelijk via het intranet. In 2023 is intranet opgeschoond en heringericht. Medewerkers geven aan dat informatie overwegend goed terug te vinden is. Verdere verbetering, zodat sneller informatie kan worden gevonden, is nog wel nodig.

5.5. Kwaliteitszorg

Jaarcyclus

Bij PPO Rotterdam is kwaliteit gekoppeld aan de realisatie van onze missie en het Ondersteuningsplan. Er wordt gestuurd op continu stapsgewijze verbetering, en spelen hierbij in op nieuwe ontwikkelingen. Alleen sturen waar nodig en uitgaan van de eigen verantwoordelijkheid van medewerkers zijn essentiële randvoorwaarden voor goede kwaliteit van zowel organisatie als dienstverlening.

Afbeelding 6. Werkwijze PPO Rotterdam

Terugkerende vaste werkzaamheden wordt geborgd in de PPO-jaarcyclus. Het meerjarige Ondersteuningsplan en de meerjarenbegroting zijn hierbij leidend. PPO Rotterdam houdt rekening met de verschillende belanghebbenden en heeft, zoals hiervoor ook al is aangegeven, informatievoorziening ingericht op de volgende niveaus:

- Samenwerkingsverband
- Schoolbesturen
- Wijknetwerken
- Scholen
- OAT's (teams en medewerkers)

Informatiegestuurd werken

PPO Rotterdam heeft een dashboardomgeving waar alle schoolbesturen en medewerkers van PPO toegang toe hebben. Het Dashboard PPO bevat belangrijke stuurinformatie zoals ontwikkeling leerlingaantallen, afgegeven TLV's, een dyslexiemonitor, thuiszitters, gebruik van school- en inclusief budget en risicofactoren. De informatie kan worden weergegeven op de vijf niveaus, namelijk: het niveau van het samenwerkingsverband, de schoolbesturen, de wijknetwerken, de scholen en de OAT's.

Het Dashboard PPO draagt bij aan:

- het tijdig signaleren en bij kunnen sturen in het belang van de realisatie van vooraf gestelde doelen;
- input op basis waarvan de organisatie kan leren en ontwikkelen;
- heldere verantwoording over de inzet van middelen, activiteiten, resultaten en bij voorkeur (maatschappelijke) effecten.

Kwalitatieve en kwantitatieve resultaten

PPO Rotterdam wil graag zicht hebben op de resultaten van de extra ondersteuning die zij biedt, ook op leerlingniveau. Hiertoe vinden de volgende acties plaats:

- Voor alle kinderen die extra ondersteuning ontvangen vanuit PPO Rotterdam wordt door de scholen waar de kinderen verblijven een ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld (wettelijk verplicht). De schoolcontactpersonen van PPO bespreken en evalueren de gestelde doelen uit het OPP jaarlijks met collega's van de scholen.
- PPO Rotterdam gaat ervan uit dat, conform het inspectiekader, 75% van de SO-leerlingen de doelen haalt die in het OPP zijn gesteld.

Herstelopdracht kwaliteitszorg

Hoewel we binnen PPO Rotterdam vanuit een kwaliteitsgerichte cultuur werken aan het realiseren van onze ambities, hebben we dit (nog) niet vastgelegd in een helder omschreven kwaliteitsbeleid. Hierop hebben we dan ook vanuit de Inspectie een herstelopdracht gekregen. Dit betekent concreet dat we de komende periode aan de slag gaan om alles wat we doen in het kader van kwaliteit (Dashboard PPO, evaluaties, monitoring, jaarplannen, etc.) in één samenhangend document te gaan uitwerken. Bij het uitwerken van ons kwaliteitsbeleid stellen we drie zaken centraal:

1. Doelmatigheid: bereiken we de doelen die we onszelf gesteld hebben en wat is het effect hiervan geweest voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte?
2. Transparantie: zijn we voldoende transparant in onze middelenbesteding zodat we goed kunnen verantwoorden welke middelen we voor welk doel en met welk resultaat inzetten?
3. Datagedreven werken (kwalitatief en kwantitatief): zetten we de kwalitatieve en kwantitatieve data die we verzamelen, voldoende in om periodiek te monitoren en te bepalen of onze inzet leidt tot de beoogde (kwalitatieve en kwantitatieve) resultaten?

5.6. Privacy en Informatieveiligheid

In 2023 zijn voor de AVG verplichte beleidsstukken en documenten geactualiseerd of indien deze nog niet bestonden, vastgesteld. Het betreft het privacyreglement, IBP-beleid (IBP=informatiebeveiliging en privacy), en de gedragscode gebruik bedrijfsmiddelen. Deze stukken zijn onder de aandacht gebracht bij alle medewerkers en deze hebben allen getekend voor kennisname en naleving.

Er zijn geen ernstige datalekken of incidenten geweest. De volgende incidenten hebben plaatsgevonden:

- Een gestolen iphone, binnen een half uur na de diefstal volledig geblokkeerd op afstand.

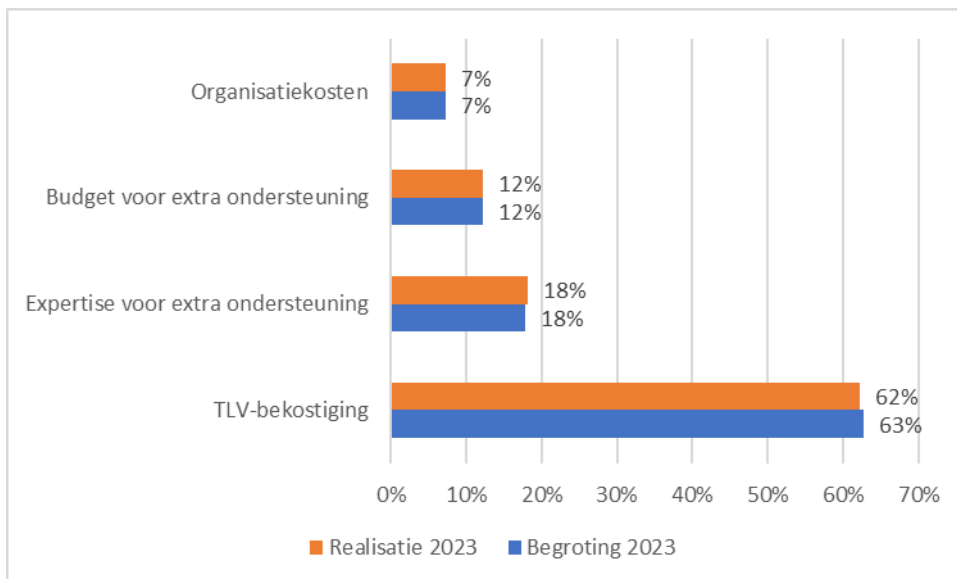
- Één keer een document betreffende leerling A korte tijd beschikbaar als bijlage bij hulpvraag leerling B als gevolg menselijke fout; één keer werd in de voetnoot van een verslag betreffende psychodiagnostiek een verkeerde naam genoemd. In beide gevallen werd de fout ontdekt en direct gemeld door een professional en bleek de inzage beperkt gebleven te zijn tot professionals (ouders hebben wel mogelijkheid tot inzage maar maken hier niet vaak gebruik van).

6. FINANCIËN

Het samenwerkingsverband heeft te maken met wettelijke verplichtingen voor de bekostiging van het speciaal onderwijs en het speciaal basisonderwijs en heeft beleidsvrijheid voor de inzet van de overige middelen. Ruim 60% van de middelen wordt doorbetaald aan de S(B)O-schoolbesturen voor bekostiging van de TLV's, het overige budget wordt ingezet voor personeel, financiële arrangementen, projecten en organisatiekosten. De beleidskeuzes zijn vastgesteld in het Ondersteuningsplan.

	Begroting 2023	Realisatie 2023
TLV-bekostiging	27.921.143	29.547.143
Expertise voor extra ondersteuning	7.964.130	8.641.229
Budget voor extra ondersteuning	5.475.478	5.824.074
Organisatiekosten	3.212.108	3.461.449
	44.572.859	47.473.895

Tabel 15. Verdeling middelen PPO in €, realisatie versus begroting 2023

Grafiek 6. Verdeling middelen PPO in %, realisatie versus begroting 2023

6.1. Toelichting op de balans

	31-12-2023	31-12-2022	Vershil
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	615.756	717.315	101.559
<i>Totaal vaste activa</i>	<i>615.756</i>	<i>717.315</i>	<i>101.559</i>
Vlottende activa			
Vorderingen	184.709	255.511	70.802
Liquide middelen	5.290.434	7.287.140	1.996.706
<i>Totaal vlottende activa</i>	<i>5.475.143</i>	<i>7.542.651</i>	<i>2.067.508</i>
TOTAAL ACTIVA	6.090.899	8.259.966	2.169.067
PASSIVA			
Eigen vermogen	3.034.276	5.934.362	2.900.086
Voorzieningen	283.468	243.205	-40.263
Kortlopende schulden	2.773.155	2.082.399	-690.756
TOTAAL PASSIVA	6.090.899	8.259.966	2.169.067

Tabel 16. Balans per 31-12-2023 en vergelijkende cijfers 2022, in €

Activa

De waarde van de materiële vaste activa van PPO Rotterdam bedraagt € 615.756. Dit betreft verbouwingen, meubilair, inventaris, ICT-voorzieningen, leerlingmaterialen (testmateriaal) en vervoermiddelen (dienstfietsen). Er is voor € 81.154 geïnvesteerd (zie Toelichting op investeringen), niet gedesinvesteerd en voor € 182.713 afgeschreven. Daardoor is de waarde van de materiële vaste activa afgenomen met € 101.559.

De vorderingen bedragen € 184.709. Dit gaat voornamelijk om vooruitbetaalde kosten en te ontvangen interest en in mindere mate om vorderingen UWV en gezamenlijke projectkosten met Koers VO. Het bedrag aan vorderingen is € 70.802 lager dan vorig jaar. Daarbij speelt met name de afschaffing van de overdrachtsverplichting grensverkeer een rol.

PPO Rotterdam is in 2021 gestart met Schatkistbankieren, waarmee de liquide middelen ondergebracht worden bij het Ministerie van Financiën met een rekeningcourantverhouding naar de betaalrekening van PPO Rotterdam. Bij de ABN-AMRO bank heeft PPO naast de betaalrekening nog een rekening voor de bankgarantie (t.b.v. huur) en een kleine bestuursrekening. Tenslotte is er nog een kleine kas. Het saldo van de totale liquide middelen is € 5.290.434. De liquide middelen zijn afgenomen met € 1.996.706 (zie Toelichting op kasstromen).

Passiva

Het eigen vermogen bedraagt € 3.034.276. Dit betreft alleen een algemene reserve, er zijn geen bestemmingsreserves. Het eigen vermogen is afgenomen met € 2.900.086 (het resultaat).

De voorziening voor jubileumuitkeringen bedraagt € 195.193. Er is € 9.070 onttrokken en € 6.688 gedoteerd.

De voorziening voor werkloosheidsuitkeringen is volledig gebruikt (onttrekking €16.190). Er is € 43.073 gedoteerd, rekening houdend met twee personen.

De voorziening voor langdurig zieken is bijna volledig gebruikt (onttrekking € 28.229). Er is € 43.991 gedoteerd, rekening houdend met één langdurig zieke.

De kortlopende schulden bedragen € 2.773.155. Naast crediteuren, belastingen en premies sociale verzekeringen, pensioenpremies en vakantiegeld betreft dit met name later of nog niet ontvangen facturen, bijvoorbeeld voor de vangnetbepaling. Ook valt het nog niet bestede deel van de subsidies Begaafde leerlingen, Wel in ontwikkeling en Aanvangsklassen hieronder. De kortlopende schulden zijn toegenomen met € 690.756. De toename is op alle bovengenoemde onderdelen behalve crediteuren.

Kengetallen

	31-12-2023	31-12-2022	Signaleringswaarde
Liquiditeit (current ratio)	1,97	3,62	<0,5
Solvabiliteit	0,50	0,72	<0,3
Ratio eigen vermogen	1,94	4,46	>1

Tabel 17. Kengetallen per 31-12-2023 en vergelijkende cijfers 2022

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de organisatie op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. De current ratio geeft aan dat 1,97 keer kan worden voldaan aan de uitstaande kortlopende schulden. De solvabiliteit geeft de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen aan en verschaft dus inzicht in de financieringsopbouw. De solvabiliteit geeft ook aan in hoeverre de organisatie op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. 50% van het totale vermogen van PPO bestaat uit eigen vermogen (reserves).

De onderwijsinspectie heeft een signaleringswaarde ontwikkeld voor mogelijk bovenmatig eigen vermogen. Als het eigen vermogen hoger is dan het normatief eigen vermogen, is er mogelijk sprake van bovenmatig eigen vermogen. Het normatief eigen vermogen is volgens de inspectie 3,5% van de totale baten (inclusief de financiële baten), dat is een bedrag van € 1.560.083. Het feitelijk eigen vermogen ultimo 2023 bedraagt € 3.034.276. Dat is € 1,47 miljoen boven het normatief eigen vermogen. In paragraaf 7.2. staat een nadere toelichting over de afbouw van het vermogen.

6.2. Toelichting op de staat van baten en lasten

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022	Vershil realisatie 2023 en begroting 2023	Vershil realisatie 2023 en realisatie 2022
Baten					
Rijksbijdragen OCW	44.215.261	42.711.942	37.850.082	1.503.319	6.365.179
Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	132.063	166.000	84.000	-33.937	48.063
Overige baten	36.238	11.863	44.409	24.375	-8.171
Totaal baten	44.383.562	42.889.806	37.978.491	1.493.756	6.405.071
Lasten					
Personeelslasten	12.103.799	11.210.278	10.707.466	893.521	1.396.333
Afschrijvingen	182.713	168.469	155.174	14.244	27.539
Huisvestingslasten	368.228	376.580	328.222	-8.352	40.006
Overige lasten	644.275	546.800	418.537	97.475	225.738
Doorbetalingen aan schoolbesturen	34.174.883	32.270.734	26.175.295	1.904.149	7.999.588
Totaal lasten	47.473.898	44.572.860	37.784.694	2.901.038	9.689.204
Saldo baten en lasten	-3.090.336	-1.683.055	193.797	-1.407.281	-3.284.133
Financiële baten en lasten					
Financiële baten	190.250	-	24.271	190.250	165.979
Financiële lasten	-	-	-	-	-
Saldo financiële baten en lasten	190.250	-	24.271	190.250	165.979
Totaal resultaat	-2.900.086	-1.683.055	218.068	-1.217.031	-3.118.154

Tabel 18. Staat van baten en lasten 2023 en vergelijkende cijfers 2022, in €

Toelichting op het resultaat

Het resultaat in het verslagjaar komt uit op € -2.900.086. Dat is € 1,2 miljoen negatiever dan begroot: de baten zijn 3% hoger dan begroot, de lasten 7% hoger dan begroot en de financiële baten waren niet begroot.

Belangrijkste verschillen:

- Nieuwe subsidie begaafde leerlingen;
- Hogere rentebaten als gevolg van gestegen rente;
- Hogere loonkosten door CAO-verhoging en grotere formatie.

Zie ook de toelichting verderop in deze rapportage.

Baten

De Rijksbijdragen OCW zijn 4% hoger dan begroot door de volgende factoren:

- Indexering als gevolg van de nieuwe CAO PO vanaf 1 juli 2023, gecorrigeerd met een bedrag van € 700.000 vanwege de opgelegde korting in verband met mogelijk bovenmatig vermogen.
- De subsidie Begaafde leerlingen is hoger dan begroot omdat inmiddels vervolgsubsidies (2023-2025) zijn toegekend.

De Rijksbijdragen zijn 17% hoger dan in 2022. Naast bovengenoemde factoren is een belangrijke reden de invoering van de nieuwe bekostigingssystematiek waarbij SBO-middelen boven de basisbekostiging nu volledig via het samenwerkingsverband lopen.

De Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden betreffen subsidie van de gemeente Rotterdam voor het project ED en de aanvangsklassen. Deze subsidie is 20% lager dan begroot, door de latere start van de aanvangsklassen. De realisatie is 57% hoger dan in 2022 door de subsidie aanvangsklassen.

De Overige baten betreffen voornamelijk vergoedingen voor gedetacheerd personeel en bij samenwerkingsverband Koers VO in rekening gebrachte kosten voor STAP-coaches. Deze laatste kosten waren niet begroot. De overige baten zijn 18% lager dan in 2022 doordat een detacheringsovereenkomst is beëindigd.

De rente-opbrengst van de bij het Ministerie van Financien ondergebrachte liquiditeiten is (veel) hoger dan verwacht, door opnieuw gestegen rentetarieven.

Lasten

De personeelslasten zijn 8% hoger dan begroot en 13% hoger dan in 2022, beide door de CAO-verhoging en een grotere formatie.

De afschrijvingen zijn 8% hoger dan begroot en 18% hoger dan in 2022 als gevolg van investeringen (zie Toelichting op investeringen).

De huisvestingslasten zijn conform begroting. Ze zijn 12% hoger dan in 2022 door indexering van de huur. Daarnaast wordt er met ingang van 1 november 2023 een extra ruimte gehuurd aan de Groene Tuin.

De overige lasten zijn 18% hoger dan begroot, voornamelijk door hogere kosten voor veiligheid/welzijn/gezondheid, ICT, telecommunicatie en communicatie.

De overige lasten zijn 54% hoger dan in 2022 het geval was.

De doorbetalingen aan schoolbesturen zijn 6% hoger dan begroot en 31% hoger dan in 2022. De belangrijkste reden van de verhoging is de per 1 januari 2023 gewijzigde bekostigingssystematiek waarbij de middelen voor het SBO boven de basisbekostiging via het samenwerkingsverband lopen. .

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022	Vershil realisatie 2023 en begroting 2023	Vershil realisatie 2023 en realisatie 2022
Verplichte afdrachten uit te voeren door OCW voor (v)so	21.230.478	20.257.239	19.439.921	973.239	1.790.557
Verplichte afdrachten uit te voeren door OCW voor sbo	8.128.524	7.663.904	-	464.620	8.128.524
Doorbetaling op basis van 1 februari (v)so	-9.080	-	1.163.170	-9.080	-1.172.250
Doorbetaling op basis van 1 februari sbo	-	-	1.284.436	-	-1.284.436
Uitgaand grensverkeer	3.769	-	391.369	3.769	-387.600
Inkomend grensverkeer	3.091	-	-199.903	3.091	202.994
Vangnetbepaling	190.362	-	-	190.362	190.362
Overige doorbetalingen	43.662	-	21.543	43.662	22.119
Schoolbudget	2.839.259	2.762.599	2.706.628	76.660	132.631
Inclusief budget	1.098.288	1.187.067	960.441	-88.779	137.847
Doorbetaling projecten	646.530	399.925	407.690	246.605	238.840
	34.174.883	32.270.734	26.175.295	1.904.149	7.999.588

Tabel 19. Specificatie doorbetalingen aan schoolbesturen 2023 en vergelijkende cijfers 2022, in €

6.3. Toelichting op investeringen

In 2023 is er voor € 81.154 geïnvesteerd: € 2.063 in verbouwingen (tapijttegels), € 76.169 in inventaris, meubilair en ICT (laptops, hardware) en € 2.922 in overige materiële vaste activa (2 tests en 2 fietsen).

6.4. Toelichting op kasstromen en financiering

De kasstroom uit operationele activiteiten bedraagt € -1.915.552. De kasstroom uit investeringsactiviteiten is € -81.154. De liquide middelen zijn afgenomen met € 1.996.706. Voornaamste reden van de afname is het exploitatietekort, gecorrigeerd voor onder andere afschrijvingen, mutaties op voorzieningen en mutaties op de vorderingen/schulden.

6.5. Treasurybeleid

Uitgangspunt van het treasurybeleid is de regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap houdende regels voor onderwijsinstellingen omtrent het uitzetten van gelden, het aangaan van leningen en het aangaan van verbintenissen voor financiële derivaten (Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016), geldend vanaf 19 december 2018. Het treasurybeleid is vastgelegd in het Treasurystatuut.

De algehele doelstelling voor de treasuryfunctie bij PPO Rotterdam is dat deze de financiële continuïteit van de organisatie waarborgt. Gezien de omvang en de doelstelling van de vereniging en de noodzaak dat gelden altijd ter beschikking zijn voor de uitvoering van de doelstellingen zal voor overtollige gelden uitsluitend gebruik worden gemaakt van risicomijdende uitzettingen. PPO Rotterdam maakt geen gebruik van derivaten / financiële instrumenten.

In oktober 2020 is het Treasurystatuut aangepast om Schatkistbankieren mogelijk te maken. Dit houdt in dat de liquide middelen bij het Ministerie van Financiën worden gestald. Het ministerie vult de dagelijkse liquiditeiten naar de betaalrekening van ABN AMRO aan. Hierdoor is er geen sprake van rentelasten. Sinds 2022 ontvangt PPO Rotterdam rentebaten vanuit Schatkistbankieren.

7. CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

7.1. Kengetallen

Leerlingaantallen

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
BaO	50.919	50.716	50.716	50.716	50.716
SBO	1.202	1.173	1.173	1.173	1.173
totaal (S)BO	52.121	51.889	51.889	51.889	51.889
SO	1.883	1.867	1.867	1.867	1.867
totaal alle vormen	54.004	53.756	53.756	53.756	53.756
SBO TLV	1.225	1.274	1.274	1.274	1.274
SO TLV categorie 1	1.138	1.147	1.147	1.147	1.147
SO TLV categorie 2	94	111	111	111	111
SO TLV categorie 3	144	123	123	123	123

Tabel 20. Aantal leerlingen per onderwijsvorm, teldatum 1 februari (Bron 2023: beschikkingen DUO, Bron 2024 ev: MJB 2024-2028)

Volgens de leerlingprognose van DUO tot 2041 zal het aantal reguliere leerlingen tot ca 2027 licht dalen en daarna gaan stijgen. De Rotterdamse schoolbesturen gaven aan geen krimp te signaleren. Mede om die reden wordt uitgegaan van een gelijkblijvend aantal leerlingen in het basisonderwijs, SBO en SO voor de komende jaren.

Personele bezetting in fte

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Directie	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
OOP staf en management	16,1	15,8	15,8	15,8	15,8
OOP OAT's (begeleiders passend onderwijs)	93,8	95,6	90,8	87,6	85,0
Totaal	110,9	112,4	107,6	104,4	101,8
Volgens personeelsplan	111,4	110,0	105,0	103,0	100,0

Tabel 21. Personele inzet, gemiddelde bezetting in fte (Bron 2023: HR2day, Bron 2024 ev: MJB 2024-2028)

Na een succesvolle wervingscampagne kwam de formatie in de loop van het verslagjaar op het niveau van het bestuursformatieplan. Voor de komende jaren is besloten om de formatie via natuurlijk verloop geleidelijk af te bouwen zodat er ook financiële ruimte blijft bestaan voor ondersteuningsvoorzieningen voor de scholen. Tegelijkertijd met het afbouwen van de formatie wordt de dienstverlening van onze medewerkers doorgelicht. Dit laatste wordt ook mede op advies van de Inspectie voor het Onderwijs gedaan, in het kader van de doelmatigheid en resultaatgerichtheid van PPO.

7.2. Meerjarenbegroting

Balans

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
ACTIVA						
Vaste activa						
Materiële vaste activa	615.756	507.995	472.209	419.045	396.240	332.557
<i>Totaal vaste activa</i>	<i>615.756</i>	<i>507.995</i>	<i>472.209</i>	<i>419.045</i>	<i>396.240</i>	<i>332.557</i>
Vlottende activa						
Vorderingen	184.709	184.709	184.709	184.709	184.709	184.709
Liquide middelen	5.290.434	3.927.101	3.943.939	4.046.860	4.032.643	4.072.600
<i>Totaal vlottende activa</i>	<i>5.475.143</i>	<i>4.111.810</i>	<i>4.128.648</i>	<i>4.231.569</i>	<i>4.217.352</i>	<i>4.257.309</i>
TOTAAL ACTIVA	6.090.899	4.619.805	4.600.857	4.650.614	4.613.592	4.589.866
PASSIVA						
Eigen vermogen	3.034.276	1.563.182	1.544.234	1.593.991	1.556.969	1.533.243
Voorzieningen	283.468	283.468	283.468	283.468	283.468	283.468
Kortlopende schulden	2.773.155	2.773.155	2.773.155	2.773.155	2.773.155	2.773.155
TOTAAL PASSIVA	6.090.899	4.619.805	4.600.857	4.650.614	4.613.592	4.589.866

Tabel 22. Meerjarenbalans

De materiële vaste activa nemen af doordat er meer wordt afgeschreven dan geïnvesteerd; voor investeringen in huurpanden is niets begroot. De vorderingen, voorzieningen en kortlopende schulden zijn op het niveau van 2023 gehouden. Het eigen vermogen neemt af tot einde ondersteuningsplan (augustus 2024) en blijft daarna gelijk door een sluitende begroting. Als gevolg daarvan nemen de beschikbare liquide middelen in 2024 nog af, waarna ze stabiel blijven.

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Norm Inspecti
Liquiditeit (current ratio)	1,97%	1,48%	1,49%	1,53%	1,52%	1,54%	<0,5
Solvabiliteit	0,50%	0,34%	0,34%	0,34%	0,34%	0,33%	<0,3
Absolute omvang liquide middelen	5.290.434	3.927.101	3.943.939	4.046.860	4.032.643	4.072.600	<100.000
Feitelijk eigen vermogen	3.034.276	1.563.182	1.544.234	1.593.991	1.556.969	1.533.243	
Normatief eigen vermogen	1.560.083	1.641.665	1.642.063	1.622.816	1.622.816	1.622.816	3,5% vd baten
Mogelijk bovenmatig EV	1.474.193	-78.483	-97.829	-28.825	-65.847	-89.573	

Tabel 23. Financiële kengetallen

Ontwikkeling reserves (en vermogensafbouw)

Op basis van een 2019 opgestelde risicoanalyse is de benodigde omvang van de reserve vastgesteld op 5% van de baten. Via een andere methodiek, samen met de G4-samenwerkingsverbanden voor PO en VO kwam het minimaal benodigde vermogen op 5,3% van de baten uit.

In het in april 2021 bij OCW ingediende bestedingsplan werd uitgegaan van een afbouw naar 5% van de baten, te realiseren bij aanvang van het nieuwe Ondersteuningsplan per 1 augustus 2024. In het bestedingsplan werd ook aangegeven waarom PPO niet voor het einde van het Ondersteuningsplan ging afbouwen omdat dan de financierbaarheid van projecten in gevaar zou komen.

Door het positieve resultaat van 2022, voor een belangrijk deel veroorzaakt door het handelen van het Ministerie van OCW, ontstond er in het najaar van 2022 ruimte om nieuwe projecten te starten, om de grote problemen van groeiende wachtlijsten speciaal onderwijs (voor een belangrijk deel veroorzaakt door toestroom uit omliggende samenwerkingsverbanden), een groeiend aantal thuiszitters, een groeiend aantal nieuwkomers met ondersteuningsbehoefte en een groeiend aantal signalen van jonge kinderen die niet direct in regulier kunnen instromen (het gebrek aan voldoende capaciteit bij jeugdzorg wordt zichtbaar) op te vangen. Zo wordt begin 2023 een nieuwe voorziening 'aanvangsklassen' gestart wat tot en met 2025 ongeveer € 0,5 miljoen per jaar aan uitgaven met zich meebrengt.

Helaas heeft het Ministerie van OCW in het najaar van 2023 besloten het bekostigingstarief voor het aantal leerlingen met een bedrag van € 13,50 per leerling te verlagen. Voor PPO betekent deze ingreep een kostenpost van €700.000. In de risicoparagraaf wordt daarom ruim aandacht besteed aan de mogelijke gevolgen van de maatregel van de minister. Zoals ook in de risicoparagraaf al wordt opgemerkt is het helaas niet tot een gesprek met de Inspectie gekomen om van gedachten te wisselen over het mogelijk bovenmatig vermogen volgens de signaleringsgrens. Terwijl dit gesprek wel in december 2020 door OCW werd toegezegd, en in het najaar van 2023 opnieuw. Medio 2024 zit PPO met het eigen vermogen op 3,5% van de signaleringsgrens: alle activiteiten zullen uit de reguliere middelen moeten worden gedekt. Met een hoog deelnamepercentage voor de TLV's wordt dat een forse uitdaging.

Staat van baten en lasten

	Realisatie 2023	2024	2025	2026	2027	2028
BATEN						
Rijksbijdrage algemeen	€ 43.946.799	€ 46.211.666	€ 46.211.666	€ 46.211.666	€ 46.211.666	€ 46.211.666
Subsidies	€ 400.525	€ 602.535	€ 653.918	€ 114.000	€ 114.000	€ 114.000
Overige baten	€ 226.488	€ 90.500	€ 50.500	€ 40.500	€ 40.500	€ 40.500
Totale baten	€ 44.573.811	€ 46.904.701	€ 46.916.084	€ 46.366.166	€ 46.366.166	€ 46.366.166
LASTEN						
Wettelijke doorbetalingen	€ 29.547.143	€ 30.857.952	€ 30.857.952	€ 30.857.952	€ 30.857.952	€ 30.857.952
Inzet Expertise personeel	€ 10.451.633	€ 11.319.296	€ 11.189.975	€ 11.197.457	€ 11.184.236	€ 11.170.941
Overige personele lasten	€ 824.383	€ 596.000	€ 556.000	€ 556.000	€ 556.000	€ 556.000
Overige organisatiekosten (materieel)	€ 1.112.966	€ 1.010.424	€ 1.009.520	€ 1.000.000	€ 1.000.000	€ 1.000.000
ONDERSTEUNINGSBUDGET						
Inhuur ouderfunctionarissen // CJG-jeugdarts	€ 606.997	€ 520.714	€ 170.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
Overdrachten voor activiteiten met bijdrage derden	€ 510.096	€ 651.305	€ 529.105	€ 0	€ 0	€ 0
Overdrachten zonder bijdrage derden	€ 606.418	€ 285.104	€ 37.480	€ 0	€ 0	€ 0
Schoolbudget	€ 2.572.844	€ 1.560.000	€ 1.060.000	€ 1.060.000	€ 1.060.000	€ 1.060.000
Budget Inclusive scholen	€ 1.241.415	€ 1.425.000	€ 725.000	€ 725.000	€ 725.000	€ 725.000
Ondersteuningsbudget ruimte voor nog niet toegewezen voorzieningen	€ 0	€ 150.000	€ 800.000	€ 900.000	€ 1.000.000	€ 1.000.000
Totale lasten	€ 47.473.897	€ 48.375.795	€ 46.935.032	€ 46.316.409	€ 46.403.188	€ 46.389.893
Resultaat	-€ 2.900.086	-€ 1.471.094	-€ 18.948	€ 49.757	-€ 37.022	-€ 23.726

Tabel 25. Meerjarenbegroting

Voor de rijksbijdragen en TLV-bekostiging wordt vanaf 2024 uitgegaan van gelijkblijvende leerlingaantallen en bekostigingsbedragen. In de rijksbijdrage zit de bekostiging van de CAO tot en met september 2024 verwerkt.

	2024	2025	2026	2027	2028
Basisgetallen					
Personeelsplan formatie	110,0	105,0	103,0	100,0	100,0
Gemiddelde formatie OATs (Begeleiders en ouderfunctionaris)	95,6	90,8	87,6	85,0	83,2
Gemiddelde formatie Bestuur, management en ondersteuning	16,8	16,8	16,8	16,8	16,8
Begrote formatie	112,4	107,6	104,4	101,8	100,0
Natuurlijke uitstroom naar ander werk	270.000	360.000	630.000	810.000	855.000
Dat is in fte (cumulatief)	3	4	7	9	10
Leerlingaantallen 1 februari vorig jaar:					
Totaal aantal leerlingen basisonderwijs in SWV	50.716	50.716	50.716	50.716	50.716
Totaal aantal leerlingen SBO in SWV	1.173	1.173	1.173	1.173	1.173
Totaal aantal leerlingen SO in SWV	1.867	1.867	1.867	1.867	1.867
	53.756	53.756	53.756	53.756	53.756
som van alle achterstandsscores van scholen binnen SWV	61.164	61.164	61.164	61.164	61.164
Aantal IIn SBO met TLV van dit SWV	1.274	1.274	1.274	1.274	1.274
Aantal IIn SO met TLV cat. 1 van dit SWV	1.147	1.147	1.147	1.147	1.147
Aantal IIn SO met TLV cat. 2 van dit SWV	111	111	111	111	111
Aantal IIn SO met TLV cat. 3 van dit SWV	123	123	123	123	123

Tabel 26. Onderliggende cijfers bij de meerjarenbegroting

Voor de loonkosten wordt geen rekening gehouden met toekomstige CAO-verhogingen vanaf 1 oktober 2024, wel met een ontwikkeling van de loonkosten als gevolg van de periodieke verhogingen. De organisatiekosten (inclusief huisvestingslasten) worden gelijk gehouden. Er wordt uitgegaan van een eigen vermogen van 1,6 miljoen aan het einde van de huidige Ondersteuningsplanperiode en vanaf dan een sluitende begroting. Daaruit volgt het bedrag dat beschikbaar is voor het beleid in het nieuwe Ondersteuningsplan als 'sluitpost'.

Financieel risico begroting 2024

Vanaf 2024 nemen de financiële risico's toe. Een onzekerheid is of de doelstelling van het natuurlijk verloop van medewerkers gehaald wordt. Ook de ontwikkeling van leerlingaantallen en TLV's is onzeker. De scholen voor speciaal onderwijs geven regelmatig aan dat de bekostiging onvoldoende is voor de uitvoering van hun taken. Hierover vindt overleg plaats met de schoolbesturen. Door de risico's is de kans aanwezig dat PPO de begrotingsdoelstelling niet haalt en door een hoger tekort onder de signaleringsgrens komt. Dit kan ook het gevolg zijn van nieuwe beleidsbesluiten die niet in de oorspronkelijke begroting zijn voorzien. Via tussentijdse monitoring wordt vinger aan de pols gehouden. Qua liquiditeit is een daling onder de signaleringsgrens in 2024 geen groot probleem. Wel nemen mogelijkheden voor een financiële bijdrage van PPO aan nieuwe beleidsinitiatieven door de vermindering van financiële ruimte wel steeds verder af.

7.3. Het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Risicoanalyse

PPO Rotterdam voert risicomangement door periodiek de risico's en maatregelen te actualiseren. In 2023 is een nieuwe risico-analyse opgesteld, met behulp van een externe partij. De G4-SWV-en hadden gezamenlijk afgesproken dezelfde methodiek te hanteren, waarbij per onderdeel door de individuele samenwerkingsverbanden een eigen afweging werd gemaakt op de omvang van het risico. Door middel van de in het najaar van 2023 uitgevoerde risicoscan volgens de methode van de Monte Carlo risicosimulatie is zicht verkregen op de belangrijkste financiële risico's, de (aanwezige) beheersmaatregelen, de werking van de beheersmaatregelen en de netto risico's waarvoor de vorming van een buffervermogen noodzakelijk is. Er is in het risicomangement in eerste instantie gekeken naar financiële risico's omdat deze na de afbouw van de reserves de grootste risico's betreffen voor het samenwerkingsverband uit oogpunt van continuïteit. Aan mogelijk niet-financiële risico's wordt in 2024 aandacht gegeven.

De in onderstaande tabel opgenomen risico's zijn als meest belangrijk gedefinieerd.

Nr.	Omschrijving	Kans	Gevolg min	Gevolg max
1	Ongedekte lasten door onvoorziene tegenvallende baten als gevolg van daling van het aantal leerlingen po in het samenwerkingsverband	50%	€ 150.000	€ 300.000
2	Ongedekte lasten door onvoorziene tegenvallende verplichte afdrachten aan het SO	70%	€ 150.000	€ 300.000
3	Ongedekte lasten door onvoorziene stijging SBO leerlingen	70%	€ 50.000	€ 150.000
4	Onvoorziene extra lasten voor het aanbod van de (overige) programma's uit het ondersteuningsplan	30%	€ 300.000	€ 500.000
5	Ongedekte lasten door instabiliteit in doelsubsidies	90%	€ -	€ 50.000
6	Ongedekte lasten door reputatieschade	10%	€ 300.000	€ 500.000
7	Financiële gevolgen van beëindiging arbeidsrelatie ter voorkoming van een geschil of om een bestaand geschil op te lossen (o.a. arbeidsconflicten)	10%	€ 50.000	€ 150.000
8	Hoger dan begrote kosten voor vervanging door ziekte of door arbeidsmarkt schaarste	50%	€ 300.000	€ 500.000
9	Restrisico's	50%	€ 500.000	€ 750.000
10	Uitvoeringsrisico's in de bedrijfsvoering	100%	€ 150.000	€ 300.000

Tabel 27. Gedefinieerde risico's

Via een risicosimulatie is bepaald dat op basis van de huidige omgevingsfactoren en de huidige gehanteerde begrotingsuitgangspunten, met een gewenste zekerheid van 95%, een buffervermogen van 5,4% van de baten toereikend is om het financiële risicoprofiel van SWV PPO Rotterdam af te kunnen dekken. Dit is de ondergrens en daarmee te typeren als een absoluut minimum aan te houden vermogen. Er is hierbinnen geen ruimte om nieuw beleidsinitiatieven te dekken vanuit de reserves.

De inspectie voor het Onderwijs heeft een formule ontwikkeld om te berekenen wat een samenwerkingsverband redelijkerwijs aan eigen vermogen nodig zou hebben om bezittingen te financieren en risico's op te vangen. Dit bedrag is het normatieve publieke eigen vermogen. De hoogte ervan is de signaleringswaarde. Als het eigen vermogen groter is dan het normatieve eigen vermogen, kan het bovenmatig zijn. Voor samenwerkingsverbanden luidt de formule voor de bepaling van de signaleringwaarde voor het normatieve publieke vermogen als volgt: $3,5\% \times \text{totale bruto baten}$, met een ondergrens van € 250.000.

In de berekening van het normatief publiek eigen vermogen is er onterecht geen rekening mee gehouden dat PPO Rotterdam beschikt over materiële vaste activa. Wanneer wel rekening gehouden zou worden met de financieringsfunctie van het eigen vermogen (zoals bij onderwijsorganisaties wel het geval is), zou sprake zijn van een normatief publiek eigen vermogen van 5,3%. Dit sluit dus bijna naadloos aan op het buffervermogen dat vanuit de risico's is bepaald. In onderstaande tabel wordt de berekening voor de huidige signaleringswaarde en de waarde die zou moeten worden gehanteerd toegelicht.

<u>Variabelen</u>			
Aanschafwaarde gebouwen	€	492.547	
Bouwkostenindex schoolgebouwen - 2018		1,27	
Boekwaarde resterende materiele vaste activa	€	357.375	
Totale baten	€	38.002.762	
Rekenfactor*		0,0350	
* voor onderwijsinstellingen is deze rekenfactor omvangafhankelijk			
<u>Berekening normatief publiek eigen vermogen</u>			
	Huidige signaalwaarde	Gecorrigeerde signaalwaarde	Vershil
1. 0,5 x Aanschafwaarde gebouwen x 1,27	€ -	€ 312.767	€ 312.767-
2. Boekwaarde resterende materiele vaste activa	€ -	€ 357.375	€ 357.375-
3. Baten x rekenfactor	€ 1.330.097	€ 1.330.097	€ -
Normatief publiek eigen vermogen per 31-12- (Euro)	€ 1.330.097	€ 2.000.239	€ 670.142-
Normatief publiek eigen vermogen per 31-12- (% baten)	3,5%	5,3%	-1,8%

Tabel 28. Berekening gecorrigeerd normatief publiek eigen vermogen PPO Rotterdam, cijfers 2022

Risicobeheersing

Onderstaand worden de beheermaatregelen op de in tabel 26 genoemde risico's toegelicht. De beschrijving van de risico's en onderbouwing van de bedragen staan in het door het externe bureau verstrekte rapport.

1. Ongedekte lasten door onvoorziene tegenvallende baten als gevolg van daling van het aantal leerlingen po in het samenwerkingsverband

SWV PPO Rotterdam ontvangt op basis van vastgestelde parameters (bruto) bekostiging van het rijk om haar taken uit te kunnen voeren. Op deze bruto toekenning van rijksbekostiging worden verplichte afdrachten ingehouden. Aldus ontstaat het netto budget rijksbekostiging per kalenderjaar (excl. doelsubsidies) voor SWV PPO Rotterdam. Voor de vaststelling van de toekomstige bekostiging is zicht op de leerlingaantallen belangrijk.

Beheersmaatregel: Zo snel mogelijk na de eerste vaststelling van de leerling- en TLV-telling per 1 februari wordt een vooruitblik voor het komende kalenderjaar opgesteld. Al meer dan een halfjaar voor het nieuwe begrotingsjaar kan zo al bekeken worden welke bijstuuringsmaatregelen noodzakelijk zijn. Dit kunnen afspraken zijn over de verstrekking van TLV's (minder TLV's hoog en midden afgeven, afbouwen capaciteit so en sbo) of afbouwen van bestaande ondersteuningsvoorzieningen. Bij een positieve uitkomst: hoe groter de beleidsruimte die kan worden benut voor nieuwe initiatieven.

Knelpunt hierbij:

- Voor jaren die verder in de toekomst liggen: de meerjarenleerlingprognoses die jaarlijks door DUO worden verstrekt zijn zeer onbetrouwbaar.

2. Ongedekte lasten door onvoorziene tegenvallende verplichte afdrachten aan het SO

Bij de beschrijving van risico 1 is beschreven dat het risico dat samenhangt met het niveau van het beschikbare netto budget rijksbekostiging per kalenderjaar (excl. doelsubsidies) voor SWV PPO Rotterdam bestaat uit de volgende deelrisico's:

1. Ongedekte lasten door onvoorziene tegenvallende baten als gevolg van daling van het aantal leerlingen po in het samenwerkingsverband;
2. Ongedekte lasten door onvoorziene tegenvallende verplichte afdrachten aan het SO (aantal en hoogte TLV's);
3. Ongedekte lasten door onvoorziene tegenvallende verplichte afdrachten aan het Sbo (aantal en hoogte TLV's).

Beheersmaatregel: deze is gelijk aan risico 1. Hiernaast worden afspraken met de schoolbesturen gemaakt over afzien van of maximeren van de Vangnetregeling.

Knelpunten hierbij:

- De groei in het SO in de periode februari – juni is een onzekere factor.
- De TLV-registratie bij scholen is niet inzichtelijk voor PPO, hetzelfde geldt de algoritmes die door DUO toegepast worden om 'fout geregistreerde TLV's' aan de samenwerkingsverbanden toe te wijzen.

3. Ongedekte lasten door onvoorziene stijging SBO leerlingen

Bij de beschrijving van risico 1 is beschreven dat het risico dat samenhangt met het niveau van het beschikbare netto budget rijksbekostiging per kalenderjaar (excl. doelsubsidies) voor SWV PPO Rotterdam bestaat uit de volgende deelrisico's:

1. Ongedekte lasten door onvoorziene tegenvallende baten als gevolg van daling van het aantal leerlingen po in het samenwerkingsverband;
2. Ongedekte lasten door onvoorziene tegenvallende verplichte afdrachten aan het SO;
Ongedekte lasten door onvoorziene tegenvallende verplichte afdrachten aan het SBO.

Beheersmaatregel: Deze is gelijk aan risico 1. Hiernaast worden afspraken met de schoolbesturen gemaakt over afzien van of maximeren van de Vangnetregeling.

Knelpunten hierbij:

- De groei in het SBO in de periode februari – juni is een onzekere factor.
- De TLV-registratie bij scholen is niet inzichtelijk voor PPO, hetzelfde geldt de algoritmes die door DUO toegepast worden om 'fout geregistreerde TLV's' aan de samenwerkingsverbanden toe te wijzen.

4. Onvoorziene extra lasten voor het aanbod van (overige) programma's uit het ondersteuningsplan

PPO Rotterdam stelt financiële middelen beschikbaar voor de verschillende programma's van het ondersteuningsplan. Dit betreft naast de overdrachten en de inzet van de uitvoeringsorganisatie een aantal specifieke projecten en structurele voorzieningen.

Beheersmaatregelen:

- adequate budgetbeheersing door monitoring van de uitputting gedurende het jaar, waarbij het bereiken van het plafond leidt tot stopzetting van de uitputting.

Bij het starten van nieuwe en evalueren van bestaande voorzieningen naast afspraken over inzet en verantwoording ook heldere financiële afspraken maken.

5. Ongedekte lasten door instabiliteit op doelsubsidies

Het samenwerkingsverband ontvangt als onderdeel van de rijksbekostiging doelsubsidies vanuit het ministerie van OCW. De ervaring van SWV PPO Rotterdam leert dat het vooral gaat om subsidies met een bestedingsverplichting, waarbij vaak sprake is van inzet van eigen middelen (cofinanciering, bijvoorbeeld door inhuur van derden) naast de subsidie teneinde het doel te kunnen realiseren. Een voorbeeld hiervan is de subsidie Hoogbegaafdheid (HB). Het hiermee samenhangende financiële risico bestaat feitelijk uit de volgende deelrisico's:

1. Er komt pas laat duidelijkheid over de doelsubsidie. Hierdoor is de begroting van het jaar t al vastgesteld, waarbij er mogelijk geen/te weinig ruimte is voor de cofinanciering;
2. Er worden door SWV PPO Rotterdam al wel uitgaven gedaan op een doelsubsidie waarvan bekend is dat die komt, maar de omvang van de toekenning is nog onduidelijk.
3. Voor de aanvraag van een subsidie worden extra uitgaven gedaan (bijvoorbeeld voor externe inhuur), terwijl de dekking onzeker is.

Beheersmaatregel: Vroegtijdige duidelijkheid over de te verwachten omvang aan doelsubsidies en pas in actie komen als er zekerheid is. Hiernaast zorgen dat er geen structurele uitgaven met incidentele baten worden gedekt.

Knelpunt:

- Pas laat duidelijkheid over subsidietoekenning

6. Ongedekte lasten door reputatieschade

Samenwerkingsverbanden passend onderwijs zijn gevoelig voor reputatieschade.

Hierbij spelen de volgende aspecten een rol:

- Belang van passend onderwijs: Samenwerkingsverbanden passend onderwijs zijn verantwoordelijk voor het waarborgen van passend onderwijs, waarbij kinderen met speciale behoeften de juiste ondersteuning krijgen binnen reguliere onderwijsinstellingen. Wanneer er problemen ontstaan binnen het samenwerkingsverband, zoals tekortkomingen in het bieden van passende ondersteuning of het niet voldoen aan de behoeften van kinderen, kan dit de reputatie van het samenwerkingsverband schaden.
- Vertrouwen van ouders: Ouders vertrouwen erop dat het samenwerkingsverband passend onderwijs de beste zorg en ondersteuning zal bieden aan hun kinderen met speciale behoeften. Als er sprake is van problemen, bijvoorbeeld een gebrek aan communicatie, onvoldoende beschikbaarheid van diensten of een tekort aan gekwalificeerd personeel, kan dit het vertrouwen van ouders aantasten en leiden tot reputatieschade.
- Publieke perceptie: Samenwerkingsverbanden passend onderwijs opereren in de publieke sector en zijn onderhevig aan publieke beoordelingen en percepties. Als er negatieve berichtgeving of incidenten plaatsvinden binnen het samenwerkingsverband, kan dit de algemene perceptie van het publiek beïnvloeden en leiden tot reputatieschade.
- Samenwerking met scholen en instanties: Samenwerkingsverbanden passend onderwijs werken samen met diverse scholen, onderwijsinstellingen en instanties in de regio. Een slechte reputatie kan invloed hebben op deze samenwerkingsrelaties, wat kan leiden tot verminderde steun, samenwerking en vertrouwen van belanghebbenden.
- Impact op financiering en beleid: Reputatieschade kan ook gevolgen hebben voor de financiering en het beleid van het samenwerkingsverband. Als er sprake is van negatieve publiciteit of kritiek, kan dit

invloed hebben op de besluitvorming en het verkrijgen van financiële middelen, wat de effectiviteit van het samenwerkingsverband kan beïnvloeden.

Om reputatieschade te voorkomen, is het belangrijk dat samenwerkingsverbanden passend onderwijs transparant zijn in hun handelen, goede communicatie onderhouden met ouders en andere belanghebbenden, kwalitatief hoogwaardige ondersteuning bieden aan kinderen met speciale behoeften en eventuele problemen proactief aanpakken en oplossen

Beheersmaatregel: Een passend stakeholdermanagement. Dit betekent gestructureerd overleg voeren met en informeren van alle stakeholders via vergader routines en interne + externe communicatie Het doel van stakeholdermanagement is om de relaties met belanghebbenden te begrijpen, op te bouwen en te onderhouden, en om hun behoeften, verwachtingen en belangen effectief te beheren. Het gaat erom dat de organisatie de juiste stakeholders identificeert, hun vereisten en belangen begrijpt, en strategieën ontwikkelt om met hen om te gaan.

7. Financiële gevolgen van beëindiging arbeidsrelatie ter voorkoming van een geschil of om een bestaand geschil op te lossen.

Er ontstaat een situatie waarbij de werkgever besluit dat ter voorkoming van een geschil of om een bestaand geschil op te lossen, de arbeidsovereenkomst tussen werkgever en werknemer niet meer voortgezet kan worden en dus beëindigd moet worden. De mate waarin er sprake is van een geschil tussen werknemer of werkgever bepaalt vaak de omvang van de kosten die door de werkgever gemaakt moeten worden om tot een beëindiging van de arbeidsovereenkomst te komen.

Soms kan de arbeidsovereenkomst via een vaststellingsovereenkomst beëindigd worden en soms dient ontbinding via de rechter plaats te vinden.

Beheersmaatregelen:

- Gesprekscyclus op orde, waarmee tijdig signalen (kunnen) worden ontvangen.
- Dossier van medewerkers op orde.
- Ontwikkeld en geformaliseerd personeelsbeleid en instrumentarium (beoordelingssystematiek, werving en selectieprocedures, verzuimprocedures, deskundigheidsbevordering (POP) en mobiliteit).
- Samenhang tussen het (strategisch) organisatiebeleid en het personeelsbeleid (bijdrage van personeelsbeleid aan het realiseren van organisatiedoelstellingen).
- Periodieke tevredenheidsmetingen onder personeelsleden, waarmee tijdig signalen (kunnen) worden ontvangen. De uitkomst van de metingen worden geanalyseerd en leiden (waar nodig) tot actieplannen.
- Het voeren van exit-gesprekken met vertrekkende medewerkers.

8. Hoger dan begrote kosten voor vervanging door ziekte of door arbeidsmarktschaarste

Dit risico gaat over hoger dan begrote lasten voor vervanging van medewerkers. Dit risico bestaat feitelijk uit twee deelrisico's:

1. hoger dan begrote lasten voor ziektevervanging;
2. hoger dan begrote lasten door arbeidsmarktschaarste.

Beheersmaatregelen:

- Het ziekteverzuim is goed in beeld, er wordt een actief verzuimbeleid gevoerd
- Periodieke uitvoering van een RI&E (RisikoInventarisatie en Evaluatie)
- Tevredenheidsmetingen onder personeel, waarbij aandacht is voor werkdruk en welbevinden
- Het thema werkdruk en welbevinden komt jaarlijks terug in de gesprekken.
- Inzet van vitaliteitsbeleid/een vitaliteitscoach.
- Training aanbieden voor het voeren van verzuimgesprekken
- Periodieke evaluatie dienstverlening arbodienst

9. Restrisiko's

Naast de hierboven beschreven risico's bestaan restrisiko's. Restrisiko's omvatten alle risico's die niet hoog genoeg zijn voor een individueel risicopercentage, maar cumulatief wel een buffer rechtvaardigen. Restrisiko's kunnen zich zowel aan de batenkant als aan de lastenkant openbaren. Het gaat hierbij om onvoorzienbare en onbeheersbare daling van baten of onvoorzienbare en onbeheersbare stijging van lasten. Een ander type risico dat onder deze categorie risico's wordt opgenomen is de waardering van balansposten in de activa en passiva. Wanneer de boekhoudkundige waarde niet aansluit bij de werkelijke waarde ontstaat een risico op een neerwaartse bijstelling van het eigen vermogen c.q. het netto werkkapitaal. Bij de categorie restrisiko's valt te denken aan onderstaande deelrisico's met eventuele beheersmaatregel:

- Tegenvallende overige overheidsbijdragen en subsidies -> Voldoende contact op ambtelijke niveau om tijdig op budget-aanpassingen te kunnen anticiperen
- Tegenvallende financiële baten en lasten -> gedurende het jaar goed begroten op liquiditeit
- Onvolledige indexering van bekostiging tijdig signaleren (direct bij publicatie regeling bekostiging en analyse van stijging personeelskosten)
- Extra exploitatielasten omdat de voorzieningen niet op niveau zijn volgens de vigerende richtlijnen / Onverwachte aanspraak op vermogen omdat een voorziening voor WW en of WGA gevuld moet worden -> Er is beleid vastgesteld rondom dotatie en onttrekkingen aan de personele voorzieningen en de stand van de voorzieningen wordt periodiek geijkt (intern door organisatie en extern door accountant).
- Boete/claim als gevolg van onterecht niet Europees aanbesteden -> Check op noodzaak Europees aanbesteden is verankerd in de inkoopprocedures.
- Extra exploitatielasten omdat de relevante bedrijfsverzekeringen niet of niet voldoende zijn geregeld -> periodieke beoordeling van de verzekeringsportefeuille door een extern terzake deskundige.
- Afwaardering van de waarde van materiële vaste activa omdat de boekhoudkundige waarde niet meer aansluit bij de aanwezige materiële vaste activa.
- Afwaardering van vlottende activa (vorderingen of overlopende activa) of extra lasten door onvolledigheid van vlottende passiva (schulden of overlopende passiva), omdat de boekwaarde van een actief of passief niet aansluit bij de realiseerbare waarde.
- Fiscale risico's (ZZP, BTW, Loonheffing)
- Onvoorziene aanspraak op eigen vermogen door veranderingen in wet- en regelgeving (denk aan de generieke korting)

- Extra exploitatielasten door niet voorspelbaar en niet verzekeraar 'van buiten komend onheil' (Corona bv)
- Hoger dan begrote lasten voor juridische ondersteuning.
- Financiële gevolgen van kwetsbaarheid ICT beveiliging (cyberrisico's) -> beleid mbt informatieveiligheid, cludbased infrastructuur, backupvoorziening, periodieke kwetsbaarheidsscan.
- Continuïteitsrisico's bij voor de organisatie cruciale leveranciers
- Boetes als gevolg van datalekken -> awareness bij medewerkers, afspraken met bewerkers, procedure datalekken verankerd en belegd bij een privacy medewerker.
- Uitvoeringsrisico's in de bedrijfsvoering -> AO/IB op orde, P&C-cyclus op orde

Monitoring en risicobeheersing

Bijzonder risico: Ingrijpen door OCW in de reserves van het samenwerkingsverband

Het nieuwe en grootste risico dat zich voordoet is dat de Minister van OCW opnieuw beslag te leggen op een deel van de reserves van de samenwerkingsverbanden. In het najaar van 2022 nam de Tweede Kamer een motie aan waarin de Minister van OCW werd verzocht in te grijpen bij de samenwerkingsverbanden die reserves hebben boven de signaleringsgrens van mogelijk bovenmatig vermogen. Reden is dat de Tweede Kamer van mening is dat het afbouwen te langzaam gaat. Inmiddels is de motie aanvaard en uitgevoerd met een korting op de rijksbijdrage over 2023. Hiertegen is door de gezamenlijke samenwerkingsverbanden bezwaar aangetekend. Gevreesd wordt dat de Minister van OCW ook in 2024 een kortingsmaatregel zal opleggen. Voor de uitvoerbaarheid van het nieuwe Ondersteuningsplan 2024/2026 heeft de uitvoering van de ministeriele maatregel al geleid tot afgenomen bestedingsruimte, in een periode van grote problematiek met wachtlijsten speciaal onderwijs en een toenemend aantal thuiszitters.

Risicomanagement

Elk jaar bij de voorbereiding van de begroting voor het volgende kalenderjaar wordt de risicoscan geactualiseerd. Dit gebeurt in het management team en in bespreking met schoolbesturen in de rol van toezichthouder. Voor de financiën wordt vinger aan de pols gehouden met 4-maandelijkse rapportages. Het dashboard van PPO, met gegevens over TLV's, ondersteuningsbudgetten en thuiszitters, wordt maandelijks verversst en besproken in het MT. Ook formatie & verzuim en de financiële voortgang worden maandelijks in het MT besproken. Zo wordt bijgehouden wat de stand van zaken is en kan waar nodig en mogelijk worden bijgestuurd of geanticipeerd worden op veranderende omstandigheden.

7.4. Rapportage toezichthoudend orgaan

Zie hoofdstuk 8.

ONDERTEKENING

Datum ondertekening: 20 juni 2024

Mevr. M. de Heer
Directeur-bestuurder PPO Rotterdam

8. RAPPORTAGE TOEZICHTHOUDEND ORGAAN

PPO Rotterdam kan terugkijken op een enerverend 2023. Binnen de Rotterdamse context staan de ambities van passend onderwijs en het realiseren van onze doelstellingen onder druk. Er is sprake van een toenemend aantal thuiszittende kinderen, een toenemende wachtlijst voor specialistische voorzieningen (gespecialiseerd onderwijs én gespecialiseerde jeugdhulp) en het lerarentekort loopt almaar verder op.

Dit betekent dat er veel gevraagd wordt van het onderwijs. Van de leerkrachten voor de klas, de directeurs en IB-ers van de scholen en de professionals van het samenwerkingsverband. Het is mooi om te merken hoe we er in Rotterdam samen de schouders onder zetten. Dit heeft ook in 2023 weer geleid tot nieuwe oplossingsrichtingen en initiatieven. De Aanvangsklassen en de Taskforce Dekkend Netwerk zijn daar mooie voorbeelden van.

2023 stond daarnaast in het teken van de voorbereidingen op het nieuwe Ondersteuningsplan, een bestuurswissel en een nieuwe financiële werkelijkheid. Daarnaast vond in het najaar van 2023 een onderzoek van de Inspectie voor het Onderwijs plaats. In het over dit onderzoek in maart 2024 afgegeven rapport, werd een aantal herstelopdrachten gegeven (zie verderop in deze rapportage een volledige opsomming). Vanuit het Toezicht zijn met name de herstelopdrachten rondom doelmatigheid en governance (het risico van vermenging van toezicht en de bestuursfunctie voor aan het samenwerkingsverband deelnemende scholenorganisaties) van belang. Ten aanzien van de vermenging heeft de AV nauwlettend bewaakt dat de toezichthoudende rol bij besluitvorming strikt gescheiden blijft van de rol vanuit het eigen schoolbestuur. In de jaarlijkse evaluatie wordt hier ook nadrukkelijk aandacht aan besteed. Er zijn geen onregelmatigheden geconstateerd waarbij sprake was van vermenging.

Ten aanzien van de doelmatigheidstoets geldt dat de herstelopdracht van de Inspectie niet met terugwerkende kracht naar het verslagjaar kan worden gerepareerd. In het Plan van Aanpak zijn alle maatregelen gericht op de versterking van het kwaliteitsbeleid, waarin opgenomen de geaggregeerde monitoring van de inzet van personeel en de middelen voor ondersteuningsvoorzieningen in de loop van 2024. Het inrichten van een goed en degelijk en kwaliteitsbeleid met zo min mogelijk bureaucratie wordt in 2024 met vaart ter hand genomen en vraagt grote inzet van mensen en systemen, zowel bij PPO Rotterdam als bij de deelnemende schoolbesturen.

Alle leden² vervullen hun functie binnen het samenwerkingsverband onbezoldigd. Voor een overzicht van de betaalde en onbetaalde (neven)functies van de leden van het toezichthoudend orgaan wordt verwezen naar de jaarverslagen van de aangesloten schoolbesturen. De betaalde en onbetaalde (neven)functies van de directeur-bestuurder en de onafhankelijk voorzitter staan vermeld in bijlage 1.

² Voor een overzicht van namen en functies van de leden van de Algemene Vergadering wordt verwezen naar de WNT verantwoording die onderdeel is van de jaarrekening.

Taken toezichthouder

De intern toezichthoudende rol is binnen PPO Rotterdam belegd bij de Algemene Vergadering. Er zijn daarnaast vier commissies die adviserend zijn aan deze AV: de commissie Kwaliteit, de commissie Middelen, de Remuneratiecommissie en de Agendacommissie. In elke commissie nemen enkele schoolbestuurders zitting. De commissie Middelen bestaat uit een afvaardiging van controllers van een aantal schoolbesturen.

De toezichthouder kwam vier keer bijeen in 2023 in een reguliere Algemene Vergadering en er vond één keer een Hei-dag plaats ter voorbereiding op het nieuwe Ondersteuningsplan. Er vond twee maal overleg tussen (een afvaardiging van) de toezichthouder en (een afvaardiging van) de OPR en MR plaats. In deze overleggen is onder andere gesproken over processen en rollen bij de totstandkoming van het nieuwe Ondersteuningsplan, de procedure rondom de werving van een nieuwe directeur-bestuurder en de governance. De relatie met beide medezeggenschapsorganen is goed en binnen de OPR heeft een professionaliseringsslag plaatsgevonden.

Tijdens de Algemene Vergadering zijn onder meer de meerjarenbegroting, de jaarrekening en het jaarverslag goedgekeurd. De toezichthouder controleert verder naleving van wettelijke voorschriften. Dit betreft naast het goedkeuren van de begroting, het jaarverslag en het strategisch meerjarenplan, ook het toezien op 'goed bestuur', de verwerving en besteding van middelen en afleggen van verantwoording hierover in het jaarverslag.

Het Ondersteuningsplan

Met betrekking tot het lopende Ondersteuningsplan is door het bestuur van PPO Rotterdam in 2023 gestuurd op de daarin vastgestelde uitgangspunten en ambities. Via managementrapportages (vier keer per jaar) is de toezichthouder geïnformeerd over de voortgang. Eventuele knelpunten/aandachtspunten zijn uitgebreid besproken in de commissies Middelen en Kwaliteit. De adviezen vanuit beide commissies zijn vervolgens geagendeerd op de Algemene Vergadering. De toezichthouder is in 2023 goed meegenomen in de voorbereidingen richting het nieuwe Ondersteuningsplan. Op verzoek van alle deelnemende schoolbesturen heeft in april 2023 een HEI-dag plaatsgevonden waarin strategische input is opgehaald. In april 2024 is het nieuwe Ondersteuningsplan 2024-2026 door de Algemene Vergadering goedgekeurd.

Dekkend netwerk

Het dekkend netwerk is in 2023 meermaals onderwerp van gesprek geweest tussen toezichthouder en bestuur en tussen schoolbesturen onderling. Zowel het aantal thuiszitters als het aantal leerlingen op een wachtlijst voor het gespecialiseerd onderwijs is in 2023 verder toegenomen. De herstelopdracht van de Inspectie op dit punt, versterkt de aandacht die er al was om dit in gezamenlijkheid op te pakken. De toezichthouder heeft hierbij aangegeven dat het realiseren van een dekkend netwerk weliswaar een opdracht is voor het samenwerkingsverband, maar dat het samenwerkingsverband dit alleen niet kan realiseren. Dit vraagstuk vraagt meer samenwerking op alliantieniveau. De toezichthouder is dan ook blij met het initiatief waartoe eind 2023 besloten is, de start van een Taskforce Dekkend Netwerk in Rotterdam. Hierin werken de samenwerkingsverbanden PO en VO, de gemeente Rotterdam én de schoolbesturen nauw samen.

Financieel beheer en accountant

Er is een bestedingsplan voor de afbouw van de mogelijk bovenmatige eigen reserve in april 2021 goedgekeurd door de Algemene Vergadering. Dit plan loopt tot het einde van de huidige Ondersteuningsplanperiode en is gerelateerd aan de activiteiten die daarin genoemd staan. De afbouw zoals opgenomen in dit plan wordt effectief uitgevoerd, waarbij de criteria van doelmatigheid worden toegepast. Voor zowel het bestuur als de toezichthouder is de onzekerheid wat betreft de inkomsten vanuit de Rijksoverheid lastig.

De commissie Middelen adviseert bestuur en toezichthouder omtrent het financieel beheer van het samenwerkingsverband. Dit is ook in 2023 een zeer vruchtbare samenwerking geweest in de ogen van de toezichthouder.

De AV heeft besloten de controletaken van de huidige accountant ook voor 2024 voort te zetten.

Bestuurswissel

Begin 2023 gaf de directeur-bestuurder te kennen per 1 februari 2024 vanwege pensionering te stoppen. De toezichthouder, en dan met name de Remuneratiecommissie, is nauw betrokken geweest bij het proces rondom de opvolging. Dit heeft uiteindelijk, na een zorgvuldig gelopen proces, geleid tot de benoeming van een nieuwe directeur-bestuurder per 1 februari 2024.

Zelfevaluatie toezichthoudend orgaan

In de Code Goed Bestuur PO staat dat het intern toezicht periodiek zijn eigen functioneren als collectief evalueert, alsmede het samenspel met het bestuur. Eens in de drie jaar moet dit bovendien door een onafhankelijke partij gebeuren. Binnen PPO Rotterdam heeft een dergelijke evaluatie niet eerder plaatsgevonden. In de commissie Kwaliteit van 25 mei 2023 is daarom een voorstel besproken om een vragenlijst ten behoeve van deze zelfevaluatie uit te zetten. Na akkoord op dit voorstel is de zelfevaluatie onder de leden van het intern toezichthoudend orgaan uitgezet. In november 2023 is n.a.v. de uitkomsten van deze evaluatie een notitie geagendeerd in de commissie Kwaliteit. De toezichthouder heeft vervolgens aangegeven de uitkomsten van deze evaluatie mee te nemen in de governancewijziging die, mede n.a.v. het Inspectiebezoek, in gang wordt gezet.

Inspectiebezoek

In december 2023 heeft de Inspectie van het Onderwijs in het kader van het vierjaarlijks onderzoek een bezoek gebracht aan PPO Rotterdam. De Inspectie concludeert in haar eindrapport dat een aantal dingen goed loopt, daarbij noemt zij onder meer:

- Een goede en effectieve samenwerking met de gemeente Rotterdam.
- De zorgvuldigheid van de TLV-procedure.
- Het meenemen en informeren van ouders.

Echter benoemt de Inspectie ook een aantal zaken die beter moeten of kunnen:

- Beter benutten van het stelsel van kwaliteitszorg.
- Beter benutten van de wijkgerichte benadering.
- Er zijn teveel leerlingen waarvoor geen passende plek beschikbaar is (zij zitten thuis en/of staan op een wachtlijst voor het gespecialiseerd onderwijs).
- Onafhankelijkheid in het intern toezicht.

De toezichthouder neemt de aanbevelingen en herstelopdrachten ter harte en zal samen met het bestuur van PPO Rotterdam zorgdragen voor een goede opvolging in 2024.

De heer H. de Deugd
Onafhankelijk voorzitter AV PPO Rotterdam

Bijlage 1. Nevenfuncties

De directeur-bestuurder van PPO Rotterdam, dhr. Michiel Minderhoud, vervulde naast zijn werkzaamheden voor het samenwerkingsverband per 31 december 2023 de volgende nevenfuncties:

- Lid Raad van Toezicht, Ingrado
- Voorzitter Stichting Bibliotheekgebouw Lekkerkerk

De onafhankelijk voorzitter van PPO Rotterdam, dhr. Huug de Deugd, vervulde naast zijn werkzaamheden voor het samenwerkingsverband per 31 december 2023 de volgende nevenfuncties:

- Voorzitter College van Bestuur, Hogeschool der Kunsten Den Haag
- College voor Toetsen & Examens, lid sector HBO
- CURIO, vice-voorzitter Raad van Toezicht
- Vereniging Hogescholen, lid Onderwijscommissie
- ECHO – Expertise Centrum Diversiteitsbeleid, lid Bestuur

Ten aanzien van de nevenfuncties van alle toezichthouders (alle leden van de AV) wordt op dit punt afgeweken van de governance code en verwezen naar de bestuursverslagen van de aangesloten schoolbesturen.

9. JAARREKENING

30 mei 2024

Jaarrekening 2023

Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Rotterdam

Schiekade 34

3032 AJ Rotterdam

Voorblad

Inhoud	1
Jaarrekening	2
Grondslagen	3
Balans	9
Baten en lasten	10
Kasstroom	11
Toelichting balans	12
Niet id balans opgenomen verpl.	17
Toelichting baten en lasten	18
Verantwoording subsidies	21
Verantwoording WNT	22
Verbonden partijen	24
Informatie rechtspersoon	25

Jaarrekening 2023

Grondslagen voor de jaarrekening 2023

Algemene grondslagen

Activiteiten

De Vereniging Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Rotterdam stelt zich ten doel een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen die deel uitmaken van het samenwerkingsverband te realiseren.

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de ministeriële Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

De in de jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op het uitgangspunt van continuïteit van de vereniging.

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Voor een toelichting op de balans en op de staat van baten en lasten wordt verwezen naar het bestuursverslag.

Schattingswijzigingen

Bij de berekening van de voorziening voor jubileumuitkeringen hanteerde PPO Rotterdam in 2022 nog het uitgangspunt dat alle medewerkers op 22-jarige leeftijd in dienst getreden zijn in het onderwijs. Inmiddels is het daadwerkelijke arbeidsverleden van de medewerkers in kaart gebracht en geregistreerd. Op basis hiervan is de voorziening voor jubileumuitkeringen berekend. De voorziening valt nu € 2.382 lager uit dan in 2022, bij een groei van 7,42 fte.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het bevoegd gezag zich verschillende oordelen en schattingen die van invloed zijn op de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden jaarlijks beoordeeld.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Tevens worden rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen aangemerkt als verbonden partij. Hetzelfde geldt voor statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de vereniging en nauwe verwanten.

Leasing

Bij de vereniging kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de vereniging ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing bijzondere waardeverminderingen. Er wordt een activeringsgrens van € 500 aangehouden. Investerings onder de € 500 worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht. Deze ondergrens geldt per artikel of voor een groep van samenhangende artikelen.

De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingprijs (lineaire afschrijving). Er wordt afgeschreven vanaf de factuurdatum. Bij verbouwingen vindt activering plaats na ingebruikneming.

Hieronder wordt per categorie en methode de afschrijvingstermijn weergegeven:

Categorie	Afschrijvingsmethode	Afschrijvingstermijn in jaren	Afschrijvingspercentage per jaar
Gebouwen en terreinen	Investerings in huurpanden	10	10,00
Gebouwen en terreinen	Verbouwingen 5 jaar	5	20,00
Gebouwen en terreinen	Verbouwingen 9 jaar	9	11,11
Inventaris en apparatuur	Meubilair	10	10,00
Inventaris en apparatuur	Inventaris	5	20,00
Inventaris en apparatuur	ICT 3 jaar	3	33,33
Inventaris en apparatuur	ICT projecten 3 jaar	3	33,33
Inventaris en apparatuur	ICT 5 jaar	5	20,00
Overige materiële vaste activa	Leerlingmaterialen	8	12,50
Overige materiële vaste activa	Vervoermiddelen	4	25,00

Bijzondere waardeverminderingen van materiële vaste activa

Door het bevoegd gezag wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzondere-waardeverminderingsverlies wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde, inclusief transactiekosten, van de tegenprestatie. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld in de toelichting op de balans, ter vrije beschikking van het bevoegd gezag en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

In het voorjaar van 2021 is PPO gebruik gaan maken van de faciliteit Schatkistbankieren van het Ministerie van Financiën. Dit betekent dat de financiële middelen worden aangehouden bij het ministerie van Financiën (de schatkist). Hiermee ontstaat een rekening-courant bij de schatkist met de middelen. Vanaf de eigen bankrekening van PPO Rotterdam wordt dagelijks geld van en naar de bankrekening van de schatkist overgeboekt.

Eigen vermogen

De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten die ontstaan uit het verschil tussen de baten en lasten. Deze reserve dient ter dekking van eventuele toekomstige exploitatietekorten. Reserves worden geacht uit publieke middelen te zijn opgebouwd tenzij expliciet anders is vermeld in de toelichting op de balans. Bestemmingsreserves worden gevormd met als doel deze in de toekomst aan te wenden voor een specifiek doel. Bestemmingsreserves zijn gevormd op basis van een besluit van het bevoegd gezag. Aan de bestemmingsreserves ligt een plan ten grondslag waarin is opgenomen welke uitgaven ten laste van de reserve komen.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

Voorziening jubileumuitkeringen

De voorziening jubilea is gevormd ter dekking van de kosten van jubileumgratificaties die op grond van de CAO dienen te worden betaald. Daarbij wordt rekening gehouden met de datum van indiensttreding, leeftijd van betrokkene(n), blijfkanspercentage en een uitkering bij 25- en 40-jarig jubileum conform de CAO. Voor de berekening van de omvang van de voorziening is gebruik gemaakt van het instrument van de PO-Raad (versie 06-12-2023). Bij de contante waarde berekeningen wordt in dit model uitgegaan van een marktrente van 0%.

Voorziening werkloosheidsuitkeringen

Sinds 1 augustus 2022 draagt het samenwerkingsverband, vanwege de modernisering van het Participatiefonds, gedeeltelijk de WW-lasten van voormalig medewerkers. Het Participatiefonds brengt afhankelijk van de situatie 50% of 10% van de WW-lasten in rekening bij het samenwerkingsverband. Daarom is per balansdatum een voorziening gevormd voor toekomstige WW-lasten van voormalig medewerkers die per balansdatum aanspraak maakten op een WW-uitkering. De voorziening is bepaald op basis van de geschatte toekomstige uitkeringslasten, rekening houdend met het percentage dat voor rekening van het samenwerkingsverband komt en met een eventuele werkhervattingskans. De voorziening is opgenomen tegen nominale waarde. Deze wijkt niet materieel af van de contante waarde.

Voorziening langdurig zieken

In het geval personeel langdurig ziek is en naar verwachting ook niet meer volledig arbeidsgeschikt zal worden en/of zal uitstromen wordt een voorziening opgenomen van de verwachte kosten van ziekte.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden betreffen schulden die binnen 12 maanden na balansdatum kunnen worden opgeëist en worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. De bestemming van het resultaat aan de algemene reserve dan wel de bestemmingsreserve vindt plaats op basis van een besluit van het bevoegd gezag. Het resultaat wordt in principe toegevoegd of onttrokken aan de publieke reserve tenzij aan de middelen een private herkomst ten grondslag ligt.

Baten

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen, verstrekt door het Ministerie van OCW, opgenomen. De ontvangen rijksbijdragen worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten.

Geormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met clausule tot verrekening) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarin de gesubsidieerde lasten komen. Niet-bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet-bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Niet-geormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies zonder clause tot verrekening) worden in beginsel direct ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord.

Overige overheidsbijdragen en -subsidies betreffen subsidies van gemeenten en andere overheidsinstanties m.u.v. het Ministerie van OCW.

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet zijn verstrekt door het Ministerie van OCW, gemeenten of andere overheidsinstanties. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personele Lasten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers. PPO Rotterdam volgt de CAO Primair Onderwijs.

Pensioenregeling

PPO Rotterdam heeft op de balans geen eigen pensioenvoorziening opgenomen, de vereniging volgt de CAO Primair onderwijs en is uit dien hoofde aangesloten bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). De belangrijkste kenmerken van de ABP-pensioenregeling zijn:

- Pensioengevende salarisgrondslag is middelloon,
- Er heeft per 01-01-2023 een indexatie plaatsgevonden van 11,96%
- De dekkingsgraad van het ABP was per 31-12-2023 110,5 %
- Overige kenmerken zijn te raadplegen op www.abp.nl.

PPO heeft de toegezegd-pensioenregeling bij het ABP in de jaarrekening verwerkt als verplichtingenbenadering. Voor toegezegde-bijdragenregelingen betaalt PPO Rotterdam verplichte, contractuele of vrijwillige basispremies aan het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds en verzekeringsmaatschappijen. Behalve de betaling van premies heeft de instelling geen verdere verplichtingen uit hoofde van pensioenregelingen.

Op Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing.

De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Ontvangen uitkeringen van uitkeringsinstanties

Ontvangen uitkeringen van uitkeringsinstanties worden onder de overige personele lasten opgenomen.

Afschrijvingen

De afschrijvingen worden berekend over de aanschaffingsprijs op basis van de onder materiële vaste activa vastgelegde criteria, rekening houdend met de economische levensduur. Indien een schattingswijziging plaatsvindt dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en –verliezen bij verkoop van materiele vaste activa worden geboekt als overige kosten.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de kosten van huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

De overige lasten, die voortvloeien uit aangegane afspraken, worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Doorbetalingen aan schoolbesturen

Voor de door PPO Rotterdam afgegeven toelaatbaarheidsverklaringen wordt door de Dienst Uitvoering Onderwijs de TLV-bekostiging voor extra ondersteuning aan de schoolbesturen doorbetaald. De doorbetalingen vinden plaats vanuit de Rijksbijdrage van het samenwerkingsverband en daarom ook verantwoord in de exploitatie van het samenwerkingsverband. Hiernaast worden vergoedingen voor aanvragen van scholen voor arrangementen en/of maatwerk op basis van behoefte aan extra onderwijsondersteuning verstrekt. De inzet van eigen personeel van PPO Rotterdam op de scholen valt onder de vergoedingen in natura.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden verwerkt in het boekjaar waarop ze betrekking hebben.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden. Ontvangen rente wordt opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde rente wordt opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten. De verkrijgingsprijs van de verworven materiële activa is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Balans per 31 december 2023

(na resultaatbestemming)

	<u>31 dec 2023</u>	<u>31 dec 2022</u>
1. Activa		
1.1. Vaste activa		
1.1.2. Materiele vaste activa	615.756	717.315
1.2. Vlottende activa		
1.2.2. Vorderingen	184.709	255.511
1.2.4. Liquide middelen	<u>5.290.434</u>	<u>7.287.140</u>
	5.475.143	7.542.651
Totaal activa	<u><u>6.090.899</u></u>	<u><u>8.259.966</u></u>
2. Passiva		
2.1. Eigen vermogen		
2.1.1.1. Algemene reserve	3.034.276	5.934.362
2.2. Voorzieningen	283.468	243.205
2.4. Kortlopende schulden	2.773.155	2.082.399
Totaal passiva	<u><u>6.090.899</u></u>	<u><u>8.259.966</u></u>

Staat van baten en lasten over 2023

	<u>2023</u>	<u>Begroting 2023</u>	<u>2022</u>
3. Baten			
3.1 Rijksbijdragen	44.215.261	42.711.942	37.850.082
3.2 Overheidsbijdragen	132.063	166.000	84.000
3.5 Overige baten	<u>36.238</u>	<u>11.863</u>	<u>44.409</u>
	44.383.562	42.889.806	37.978.491
4. Lasten			
4.1. Personeelslasten	12.103.799	11.210.278	10.707.466
4.2 Afschrijvingen	182.713	168.469	155.174
4.3. Huisvestingslasten	368.228	376.580	328.222
4.4. Overige lasten	644.275	546.800	418.537
4.5 Doorbetalingen aan schoolbesturen	<u>34.174.883</u>	<u>32.270.734</u>	<u>26.175.295</u>
	47.473.898	44.572.860	37.784.694
Saldo baten en lasten	-3.090.336	-1.683.055	193.797
6. Financiële baten en lasten			
6.1. Financiële baten	<u>190.250</u>	<u>0</u>	<u>24.271</u>
	190.250	0	24.271
Resultaat	-2.900.086	-1.683.055	218.068

Kasstroomoverzicht over 2023

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Bedrijfsresultaat	-3.090.336	193.797
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen (en overige waardeveranderingen)	182.713	155.174
Mutatie voorzieningen	<u>40.263</u>	<u>79.937</u>
	-2.867.360	428.908
Veranderingen in werkkapitaal:		
Mutatie operationele vorderingen	70.802	-15.898
Mutatie operationele schulden	<u>690.756</u>	<u>351.366</u>
	761.558	335.468
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	-2.105.802	764.376
Ontvangen interest	190.250	24.271
Betaalde interest	<u>0</u>	<u>0</u>
	190.250	24.271
Kasstroom uit operationele activiteiten	-1.915.552	788.647
(Des)investeringen in materiele vaste activa	<u>-81.154</u>	<u>-297.770</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-81.154	-297.770
Mutatie langlopende schulden	<u>0</u>	<u>0</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	0
Netto kasstroom	<u><u>-1.996.706</u></u>	<u><u>490.877</u></u>
Liquide middelen		
Liquide middelen einde boekjaar	5.290.434	7.287.140
Liquide middelen begin boekjaar	<u>7.287.140</u>	<u>6.796.263</u>
Toename/afname liquide middelen	<u><u>-1.996.706</u></u>	<u><u>490.877</u></u>

Toelichting op de balans per 31 december 2023

1. Activa

1.1. Vaste activa

1.1.2. Materiele vaste activa	<u>2023</u>	<u>2022</u>
1.1.2.1 Gebouwen en terreinen	296.591	359.940
1.1.2.3. Inventaris en apparatuur	284.906	317.622
1.1.2.4. Overige materiele vaste activa	34.259	39.753
	<u>615.756</u>	<u>717.315</u>

Het verloop van de materiele vaste activa is als volgt weer te geven:

1.1.2.1 Gebouwen en terreinen

Stand per 1 januari	
Aanschafprijs	492.547
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-132.607</u>
Boekwaarde	<u>359.940</u>
Mutaties in de boekwaarde	
Investerings	2.063
Overboeking	
Desinvesteringen op aanschafwaarde	
Desinvesteringen op afschrijvingswaarde	
Afschrijvingen	<u>-65.412</u>
Saldo	<u>-63.349</u>
Stand per 31 december	
Aanschafprijs	494.610
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-198.019</u>
Boekwaarde	<u>296.591</u>

Toelichting op de balans per 31 december 2023

1.1.2.3. Inventaris en apparatuur

Stand per 1 januari	
Aanschafprijs	492.883
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-175.261</u>
Boekwaarde	<u>317.622</u>

Mutaties in de boekwaarde	
Investerings	76.169
Overboeking	
Desinvesteringen op aanschafwaarde	
Desinvesteringen op afschrijvingswaarde	
Afschrijvingen	<u>-108.885</u>
Saldo	<u>-32.716</u>

Stand per 31 december

Aanschafprijs	569.054
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-284.148</u>
Boekwaarde	<u>284.906</u>

1.1.2.4. Overige materiele vaste activa

Stand per 1 januari	
Aanschafprijs	67.569
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-27.816</u>
Boekwaarde	<u>39.753</u>

Mutaties in de boekwaarde	
Investerings	2.922
Overboeking	
Desinvesteringen op aanschafwaarde	
Desinvesteringen op afschrijvingswaarde	
Afschrijvingen	<u>-8.416</u>
Saldo	<u>-5.494</u>

Stand per 31 december

Aanschafprijs	70.491
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-36.232</u>
Boekwaarde	<u>34.259</u>

Toelichting op de balans per 31 december 2023

1.2.2. Vorderingen	<u>2023</u>	<u>2022</u>
1.2.2.1. Debiteuren algemeen	26.443	50.575
1.2.2.10. Overige vorderingen	40.289	100.976
1.2.2.12. Vooruitbetaalde kosten	62.761	81.746
1.2.2.14. Te ontvangen interest	55.216	22.214
	<u>184.709</u>	<u>255.511</u>

1.2.4. Liquide middelen	<u>2023</u>	<u>2022</u>
1.2.4.1. Kasmiddelen	239	239
1.2.4.2. Tegoeden op bankrekeningen	27.212	25.173
1.2.4.3. Rekening courant tegoed Schatkistbankieren	5.262.983	7.261.728
	<u>5.290.434</u>	<u>7.287.140</u>

Toelichting op de balans per 31 december 2023

2. Passiva

2.1. Eigen vermogen

	Stand per 1 januari	Resultaat	Mutaties	Stand per 31 december
2.1.1.1. Algemene reserve	5.934.362	-2.900.086	0	3.034.276

2.2. Voorzieningen

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
2.2.1. Personele voorzieningen	283.468	243.205
De personele voorzieningen bestaan uit:		
2.2.1.4. Jubileumvoorziening	195.193	197.575
2.2.1.5. Werkloosheidsbijdragen	43.073	16.190
2.2.1.6. Langdurig zieken	45.202	29.440
	<u>283.468</u>	<u>243.205</u>

2.2.1. Personele voorzieningen

	Jubileum voorziening	Werkloosheids bijdragen	Langdurig zieken
Stand per 1 januari	197.575	16.190	29.440
Mutaties			
Dotaties	6.688	43.073	43.991
Onttrekkingen	-9.070	-16.190	-28.229
Saldo	<u>-2.382</u>	<u>26.883</u>	<u>15.762</u>
Stand per 31 december	<u>195.193</u>	<u>43.073</u>	<u>45.202</u>
Looptijd			
Tot 1 jaar	22.083	30.973	45.202
1-5 jaar	48.060	12.100	
Meer dan 5 jaar	125.050		
	<u>195.193</u>	<u>43.073</u>	<u>45.202</u>

Toelichting op de balans per 31 december 2023

2.4. Kortlopende schulden	<u>2023</u>	<u>2022</u>
2.4.8. Crediteuren	608.284	761.936
2.4.9. Belastingen en premies sociale verzekeringen	600.087	457.748
2.4.10. Pensioenen	148.752	113.238
2.4.12. Overige kortlopende schulden	550.902	321.170
2.4.14. Vooruit ontvangen subsidies OCW/EZ	399.630	147.466
2.4.16. Vooruit ontvangen bedragen	86.239	0
2.4.17. Vakantiegeld en vakantiedagen	379.230	280.238
2.4.19. Overige overlopende passiva	31	603
	<u>2.773.155</u>	<u>2.082.399</u>

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Relatie	Verplichting	Looptijd	Begindatum	Einddatum	Jaartotaal	Totale kosten	<1 jaar	1-5 jaar	>5 jaar
STICHTING CIG RIJNMOND	Huurovereenkomst Hectorstraat 17c	109 - Maanden	01-07-2015	31-07-2024	30.417,96	276.296,47	17.743,81		
STICHTING CIG RIJNMOND	Huurovereenkomst Groene Tuin 265	158 - Maanden	01-07-2015	31-08-2028	41.817,48	550.596,82	41.817,48	153.330,76	
STICHTING CIG RIJNMOND	Huurovereenkomst Weegschaalhof 24	159 - Maanden	01-07-2015	30-09-2028	37.751,40	500.206,05	37.751,40	141.567,75	
SAMENWERKINGSVERBAND KOERS VO	Onderhuur Schiekade 34 1e etage	9 - Jaren	01-09-2015	31-8-2024	73.453,68	661.083,12	48.969,12		
METTERWOON VASTGOED BV	Huurovereenkomst Zuidplein 18	5 - Jaren	01-09-2020	31-08-2025	49.585,20	247.926,00	49.585,20	33.056,80	
Ydam B.V.	Huurovereenkomst Schiekade 34 3e etage	63 - Maanden	01-01-2022	31-03-2027	71.638,68	376.103,07	71.638,68	161.187,03	
ARVAL BV	Arval lease auto M.M.	6 - Jaren	31-07-2018	1-4-2024	9.600,00	57.600,00	2.400,00		
CANON BUSINESS CENTER	Printers Schiekade, 7 OAT's en uniFLOW	6 - Jaren	05-08-2020	04-08-2026	17.186,64	103.119,84	17.186,64	27.212,18	
CANON BUSINESS CENTER	Extra uniFLOW	1934 - Dagen	19-04-2021	04-08-2026	2.733,48	14.483,70	2.733,48	4.328,01	
CANON BUSINESS CENTER	Huurovereenkomst printer (Schiekade 3e etage)	1646 - Dagen	01-02-2022	04-08-2026	2.400,60	10.825,72	2.400,60	3.800,95	
Odido	Mobiele telefonie	onbepaald	13-11-2019		108.000,00		108.000,00	540.000,00	
Topicus Education BV	Qualiant administratiekantoor en bedrijfsvoeringssystemen	4 - Jaren	01-01-2021	31-12-2024	74.148,11	296.592,44	74.148,11		
OBBERON BV	Projectbegeleiding ONZE aanpak	3 - Jaren	01-08-2021	31-07-2024	76.429,65	229.288,95	44.583,96		
Stichting Thomas More Hogeschool	Opleiding Talentbegeleider Rotterdam GAAF	2 - Jaren	01-08-2022	31-07-2024	30.000,00	60.000,00	17.500,00		
Speedbooks Software B.V.	Speedbooks software tbv jaarrekening	3 - Jaren	22-09-2022	21-09-2025	4.392,36	13.177,08	4.392,36	3.294,27	
Studytube B.V.	Studytube Service Agreement dec 22 - dec 25	3 - Jaren	12-12-2022	11-12-2025	31.519,07	94.557,21	31.519,07	28.892,48	
Gouwe Academie B.V.	Licentieovereenkomst Kindkans 2023-2025	3 - Jaren	01-01-2023	31-12-2025	41.282,47	123.847,41	41.282,47	41.282,47	
Loyalis Schade	Offerte AOV Overheid&Onderwijs Collectief	3 - Jaren	01-01-2023	31-12-2025	40.567,43	121.702,29	40.567,43	40.567,43	
Fynch	Fynch Mobility platform	3 - Jaren	01-05-2023	30-04-2026	9.713,88	29.141,64	9.713,88	12.951,84	
FITSZ AUTOMATISERING	Glasvezel Hectorstraat, Zuidplein en Weegschaalhof	3 - Jaren	25-05-2023	24-05-2026	12.908,28	38.724,84	12.908,28	18.286,73	
FITSZ AUTOMATISERING	Glasvezel Groene Tuin 265	3 - Jaren	19-06-2023	18-06-2026	4.341,48	13.024,44	4.341,48	6.512,22	
Bike Mobility Services	Samenwerkingsovereenkomst leasefietsen	3 - Jaren	29-06-2023	28-06-2026*	39.000,00	117.000,00	39.000,00	58.500,00	

*Het einde van deze overeenkomst heeft op geen enkele wijze gevolgen voor leasecontracten die reeds voor het einde van de overeenkomst tussen de werkgever en de leasemaatschappij zijn afgesloten. Uitgangspunt is dat een leasecontract een looptijd heeft van 3 jaar.

Gebeurtenissen na balansdatum

In het najaar van 2022 nam de Tweede Kamer een motie aan waarin de Minister van OCW werd verzocht in te grijpen bij de samenwerkingsverbanden die reserves hebben boven de signaleringsgrens van mogelijk bovenmatig vermogen. Reden is dat de Tweede Kamer van mening is dat het afbouwen te langzaam gaat. De Minister heeft de motie aanvaard en in 2023 een eerste korting op de bekostiging toegepast. Dit heeft ertoe geleid dat in 2024 het beschikbare schoolbudget met € 500.000 is verlaagd. De mogelijkheid bestaat dat in het najaar van 2024 een nieuwe korting wordt opgelegd.

Per 1 februari 2024 is mevrouw M.J. de Heer-Voskamp in dienst getreden als bestuurder. Ze heeft de heer M. Minderhoud opgevolgd, die met pensioen gaat.

In maart 2024 heeft de Inspectie voor het onderwijs haar onderzoeksrapport over PPO gedeeld. Hierin staan een aantal herstelmaatregelen waarvoor in het najaar van 2024 een vervolgonderzoek zal plaatsvinden. De herstelmaatregelen betreffen het kwaliteitsbeleid, de governance en het dekkend netwerk.

In april 2024 is het nieuwe Ondersteuningsplan vanaf 1-8-2024 vastgesteld. Dit plan geldt voor een periode van twee jaar.

Medio 2024 zal een organisatieonderzoek worden uitgevoerd door een externe partij. De kernvraag van het onderzoek is of het huidige uitvoeringsmodel voldoende bijdraagt aan de uitvoering van de wettelijke taken van het samenwerkingsverband.

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2023

	<u>2023</u>	<u>Begroting 2023</u>	<u>2022</u>
3. Baten			
3.1 Rijksbijdragen			
3.1.1 Rijksbijdragen OCW/EZ			
3.1.1.1 Rijksbijdragen OCW	43.946.799	42.593.826	37.418.051
	<u>43.946.799</u>	<u>42.593.826</u>	<u>37.418.051</u>
3.1.2. Overige subsidies OCW/EZ	268.462	118.116	432.031
	<u>44.215.261</u>	<u>42.711.942</u>	<u>37.850.082</u>
3.2.2. Overige overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden			
3.2.2.2. Overige gemeentelijke en GRbijdragen en subsidies	132.063	166.000	84.000
	<u>132.063</u>	<u>166.000</u>	<u>84.000</u>
	<u>132.063</u>	<u>166.000</u>	<u>84.000</u>
3.5 Overige baten			
3.5.2. Detachering personeel	16.874	11.363	31.686
3.5.10. Overige	19.364	500	12.723
	<u>36.238</u>	<u>11.863</u>	<u>44.409</u>
4.1. Personeelslasten			
4.1.1. Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten			
4.1.1.1. Lonen en salarissen	7.850.805	9.101.395	6.414.099
4.1.1.2. Sociale lasten	1.072.542	0	959.740
4.1.1.3. Premies Participatiefonds (PO/VO)	173.013	0	89.732
4.1.1.4. Premies Vervangingsfonds (PO/VO)	0	0	2.949
4.1.1.5. Pensioenlasten	1.175.695	0	1.033.232
	<u>10.272.055</u>	<u>9.101.395</u>	<u>8.499.752</u>
4.1.2. Overige personele lasten			
4.1.2.1. Dotaties personele voorzieningen	83.015	80.000	98.881
4.1.2.2. Lasten personeel niet in loondienst	1.171.888	1.606.161	1.662.387
4.1.2.3. Overige	692.678	482.722	509.284
	<u>1.947.581</u>	<u>-2.168.883</u>	<u>2.270.552</u>
4.1.3. Ontvangen vergoedingen			
4.1.3.3. Overige uitkeringen die personeelslasten verminderen	-115.837	-60.000	-62.838
	<u>-115.837</u>	<u>-60.000</u>	<u>-62.838</u>
	<u>12.103.799</u>	<u>6.872.512</u>	<u>10.707.466</u>
Gemiddeld aantal fte			
	<u>2023</u>	<u>2022</u>	
Bestuur / Management	5,00	5,00	
OAT's	92,27	84,51	
Staf	9,52	9,86	
Totaal gemiddeld aantal fte	<u>106,79</u>	<u>99,37</u>	

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2023

	<u>2023</u>	<u>Begroting 2023</u>	<u>2022</u>
4.2 Afschrijvingen			
4.2.2. Afschrijvingen materiele vaste activa	182.713	168.469	155.174
	<u>182.713</u>	<u>168.469</u>	<u>155.174</u>
4.3. Huisvestingslasten			
4.3.1. Huurlasten	286.329	264.248	264.016
4.3.3. Onderhoudslasten (klein onderhoud)	2.965	1.000	1.431
4.3.5. Schoonmaakkosten	63.554	52.840	49.269
4.3.6. Belastingen en heffingen ter zake van huisvesting	9.975	6.050	-84
4.3.8. Overige huisvestingslasten	5.405	52.442	13.590
	<u>368.228</u>	<u>376.580</u>	<u>328.222</u>
4.4. Overige lasten			
4.4.1. Administratie en beheer	536.228	401.000	356.259
4.4.2. Inventaris en apparatuur	3.538	4.000	5.362
4.4.3. Leer- en hulpmiddelen	19.967	34.000	22.840
4.4.5. Overige	84.542	107.800	34.076
	<u>644.275</u>	<u>546.800</u>	<u>418.537</u>
Accountants honoraria			
Onderzoek van de jaarrekening	25535		24.988
Andere controleopdrachten	550		484
Fiscale adviesdiensten	219		976
Andere niet-controlediensten	26.303		26.448
4.5 Doorbetalingen aan schoolbesturen			
4.5.1. Verplichte afdrachten uit te voeren door OCW			
4.5.1.1. Verplichte afdrachten uit te voeren door OCW voor (v)so	21.230.478	20.257.239	19.439.921
4.5.1.4. Verplichte afdrachten uit te voeren door OCW voor sbo	8.128.524	7.663.904	0
	<u>29.359.002</u>	<u>27.921.143</u>	<u>19.439.921</u>
4.5.2. Doorbetaling op basis van 1 februari			
4.5.2.1. Doorbetaling op basis van 1 februari (v)so	-9.080	0	1.163.170
4.5.2.2. Doorbetaling op basis van 1 februari sbo	0	0	1.284.436
	<u>-9.080</u>	<u>0</u>	<u>2.447.606</u>
4.5.3. Overige doorbetalingen van rijksbijdragen aan schoolbest	4.824.961	4.349.591	4.287.768
	<u>34.174.883</u>	<u>32.270.734</u>	<u>26.175.295</u>

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2023

	<u>2023</u>	<u>Begroting 2023</u>	<u>2022</u>
6. Financiële baten en lasten			
6.1. Financiële baten			
6.1.1. Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	190.250	0	24.271
	<u>190.250</u>	<u>0</u>	<u>24.271</u>

Resultaatbestemming

Toelichting resultaatbestemming

Het volledige resultaat wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Model G Verantwoording subsidies

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt

Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
	<i>kenmerk</i>	<i>datum</i>	
Subsidie Begaafde Leerlingen	HBL19119	14-11-2019	Onderhanden
Subsidie Wel in ontwikkeling	PO560123628	02-12-2021	Ja
Subsidie Wel in ontwikkeling	WIO22055	31-10-2022	Onderhanden
Subsidie Begaafde leerlingen 2023-2025 art. 4	HBL23EM0055	14-12-2023	Onderhanden
Subsidie Begaafde leerlingen 2023-2025	HBL230098	21-12-2023	Onderhanden

G2A. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar niet van toepassing

G2B. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar niet van toepassing

Verantwoordingsmodel WNT

De WNT is van toepassing op PPO Rotterdam. Het voor PPO Rotterdam toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000 (algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Gegevens 2023

Bedragen in euro's

Functiegegevens	M. Minderhoud	
	Bestuurder	
	01-01-2023	
Aanvang en einde functievervulling in 2023	31-12-2023	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1,0
Dienstbetrekking?		Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€ 122.116
Beloningen betaalbaar op termijn		€ 12.541
	<i>Subtotaal</i>	€ 134.658
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		€ 223.000
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		€ 0

Bezoldiging

Gegevens 2022

Bedragen in euro's

Functiegegevens	M. Minderhoud	
	Bestuurder	
	01-01-2022	
Aanvang en einde functievervulling in 2022	31-12-2022	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1,0
Dienstbetrekking?		Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€ 123.978
Beloningen betaalbaar op termijn		€ 19.586
	<i>Subtotaal</i>	€ 143.564
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		€ 216.000
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		€ 0

Bezoldiging

€ 143.564

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Gegevens 2023

Naam topfunctionaris	Functie
C. van Groesen / R. Korf	Lid AV
H. Meems	Lid AV
G. Reinalda	Lid AV
T. Groot Zwaaftink	Lid AV
R. Voss	Lid AV
T. Akyazi	Lid AV
D. Wittens	Lid AV
C. Gerdan	Lid AV
J. Kester	Lid AV
C. van Beek	Lid AV
C. van den Boogaart-Spruijt	Lid AV
D. Middelkoop	Lid AV
J. Hubeek	Lid AV
Y. van Hoof	Lid AV
J. van Leeuwen	Lid AV
E. Spruijt	Lid AV
M. Hoervers	Lid AV
M. van Kordelaar	Lid AV
S. Langelaar	Lid AV

Ondertekening jaarrekening

Rotterdam, datum 2024

Bestuurder
Mevr. Marjolein de Heer

Toezichhouders
Dhr. Huug de Deugd (voorzitter)

Dhr. Riekelt Korf (lid)

Dhr. Henk Meems (lid)

Dhr. Geert Jan Reinalda (lid)

Dhr. Ton Groot Zwaafink (lid)

Mevr. Renata Voss (lid)

Dhr. Tuncay Catak (lid)

Mevr. Dewi Wittens (lid)

Dhr. Cihan Gerdan (lid)

Mevr. Jasmijn Kester (lid)

Mevr. Janey van Kaam (lid)

Mevr. Ina van den Boogaart-Spruijt (lid)

Mevr. Diane Middelkoop (lid)

Dhr. Reinout Wissenburg (lid)

Mevr. Yvette van Hoof (lid)

Mevr. Jennyfer van Leeuwen (lid)

Mevr. Elise Spruijt (lid)

Mevr. Marieke Hoervers (lid)

Dhr. Martijn van Kordelaar (lid)

Verbonden partijen

De volgende 21 schoolbesturen waren in 2023 aangesloten bij PPO Rotterdam:

Nr	Naam bestuur	Soort bestuur	Plaats	Code
1	De Kralingsche school	Vereniging	Rotterdam	4
2	LEV Scholengroep West Nederland	Vereniging	Alphen aan den Rijn	4
3	Martinusstichting voor so en vso	Stichting	Rotterdam	4
4	Rotterdamse Vereniging voor Katholiek Onderwijs	Stichting	Rotterdam	4
5	Bestuur Openbaar Onderwijs Rotterdam	Stichting	Rotterdam	4
6	Stichting Interregionaal Onderwijs Zaanstad	Stichting	Amsterdam	4
7	Hindoe Onderwijs Nederland	Stichting	Den Haag	4
8	Stichting Islamitisch Primair Onderwijs Rijnmond	Stichting	Rotterdam	4
9	Kind en Onderwijs Rotterdam	Stichting	Rotterdam	4
10	Protestants Christelijk Onderwijs Hillegersberg Schiebroek / OpWijs	Stichting	Rotterdam	4
11	Rotterdamse Schoolvereniging	Stichting	Rotterdam	4
12	Stichting gro-up Van Brienoordschool	Stichting	Rotterdam	4
13	Interconfessioneel Onderwijs te Rotterdam eo	Stichting	Rotterdam	4
14	Protestants-Christelijk Basis- en Orthopedagogisch Onderwijs	Stichting	Rotterdam	4
15	Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland	Stichting	Rotterdam	4
16	Yulius Onderwijs	Stichting	Dordrecht	4
17	De Rotterdamse Montessorischool	Vereniging	Rotterdam	4
18	De Van Oldenbarneveltschool	Vereniging	Rotterdam	4
19	Montessorischool Kralingen	Vereniging	Rotterdam	4
20	Stichting iHub Onderwijs	Stichting	Rotterdam	4
21	Stichting Groos	Stichting	Rotterdam	4

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

Informatie over de rechtspersoon

Naam:	Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Rotterdam
Rechtsvorm:	vereniging
Bestuursnummer:	42650
KvK-nummer:	57634866
Adres:	Postbus 52250, 3007 LW Rotterdam
Telefoonnummer:	010-303140
E-mailadres:	info@pporotterdam.nl
Website:	www.pporotterdam.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Algemene Vergadering van Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Rotterdam

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Rotterdam te Rotterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Rotterdam op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Rotterdam zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de bestuurder en de Algemene Vergadering voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het

Onderwijscontroleprotocol OCW 2023. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De Algemene Vergadering is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die

voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de Algemene Vergadering onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Alphen aan den Rijn, 21 juni 2024

Van Ree Accountants

A. van der Plas RA MSc